

Upravstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelček: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 3. — Tel 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Na dveh stoli

Madžarska zunanja politika se nikoli ni odlikovala po izraziti samostojnosti, ker je njena osnovna črta revizionizem. Zato se obesijo njeni vodje na vsakogar, ki zapiska na to dolgočasno piščalka. Nedavno je ministrski predsednik Gömbös sam izjavil v parlamentu, da je Madžarska majhna država in da zato ne more nikomur narekovati kake zunanje politične linije, marveč se mora vselej prilagoditi danemu položaju.

Po ključno načelo revizionizma tirja Madžarsko za vsako ceno v tabor, nasproten njenim sosedom, s katerimi jo vežejo gotovo silnejši gospodarski in politični interesi nego z Italijo ali Nemčijo. Sosedne države pa se ne menijo za tako jalovo politiko in sklepajo sporazume na gospodarski in realno politični podlagi. Preden se se v Budimpešti zavedali, so bili obdani od železnega obroča, ki občutno duši in jemlje njihovim revizionističnim željam vsako nado uredničenja. Madžari so zato ob sklepu balkanskega pakta, ki je še bolj utrdil obkolitev, preplašeni zavpili na pomoč.

Na povelje iz Rima je moral avstrijski kancelar na pot, da dokáže Madžarom, da imajo iz obkolitve vendarle še odprta ozka vrata in da v Srednji Evropi še niso popolnoma osamljeni. Kancelar Dollfuss in njegova Avstrija gotovo nista ravno zmorna, da odtehtata balkanski pakt, toda v Rimu trenutno pač nimajo druge tolažbe za svojega »okrnjenega« zaveznika. Vendar pa so videli neskladnost med pomenom veliko potezne balkanske akcije in med nezadostnostjo protiakcije, ako smemo Dollfussov poset sploh smatrati za protiakcijo. Zato so Budimpešto spomnili, da bi bilo dobro približati se sovjetom s priznanjem de iure. Kakšen pomen ima za Madžarsko ta korak, ne ve nihče povedati; Rusi bodo to priznanje položili v arhiv, ker ni znano, da bi se bili kdaj posebno pulli zanj. Toda iz Rima namigujejo presenečenim Madžarom in jih spominjajo, da Rusija ni podpisala mirovnih pogodb in z njimi tudi trianonske pogodbe ne priznava. To je bil za dosten razlog, da so Madžari pozabili svoje staro nasprotstvo do Moskve, ki izhaja še iz l. 1849. in se je med svetovno vojno ojačilo, v času Kunovega režima pa doseglo vrhunec; njim je dobrodošel vsakdo, da le ni podpisal trianonske pogodbe.

O priliki Dollfussovega poseta se je tudi poživela stara kombinacija, da se v protitež Mali antanti zvari ozka zveza med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Stvar pa je ostala le pobožna želja, in poset avstrijskega kancelarja se lahko smatra samo kot nedolžna in neškodljiva demonstracija proti živahni diplomatski delavnosti Male antante in balkanskih držav.

Vzrok za neuspeh Dollfussove ponudbe glede avstro-madžarske zveze je jasen. Razočarani po sklepu poljsko-nemškega premirja, s katerim se revizija mej odloga za deset let, so se Madžari pač preorientirali zopet bolj na italijansko stran. Toda ravno sklep balkanskega pakta jim je dovolj viden dokaz, da sta tudi moč in vpliv italijanske diplomacije zelo omejena. Zato v Budimpešti tudi sedaj še nečesto staviti samo na rimsko karto, marveč si hočejo še naprej ohraniti tudi berlinske simpatije. S tem stremljenjem pa bi ne bilo v skladu, ako bi ravno v času najhujše napetosti med Avstrijo in Nemčijo sklenili tesnejšo zvezo z Avstrijo. Kakor zelo so torej Madžari zažadrali v italijanske vode, tako daleč vendar nečesto iti, da bi prelomili s Hitlerjem.

Veliko vprašanje pa je, ali bodo lahko dolgo sedeli na dveh stoli. Kakor vse kaže, so se namreč začeli politični interesi Italije in Nemčije opasno tretji in v Rimu so se požurili, da si zagotove neomajno veljavo ob srednjem Dunavu. S samo polovičarskim pristavstvom se najbrže tudi glede Madžarov ne bodo trajno zadovoljili. Ti se bodo morali kmalu jasno opredeliti, kar pa ne bo ravno lahka odločitev. Momentano govori več momentov za italijansko orijentacijo. Nemčija na reviziji madžarskih meja ni bogve kako interesirana, pač pa se stalno pritožuje nad usodo svoje narodne manjšine na Madžarskem. Italija pa obeta Madžarom neminovno izpolnitev njihovih pretiranih želja. Toda o tem, kdaj se bodo revizionistične sanje izpolnile, tudi Italija previdno molči. Vrh tega se je, kakor smo že gori opozorili, ravno v zadnjem času ponovno pokazalo, da moč italijanske diplomacije zelo pomanjka.

Situacija Madžarske torej res ni rožnata. Tem bolj brezupna postaja, ker se železni obroč okrog nje vedno bolj utrjuje. Kdaj pač bodo tudi Madžari sprevideali, da je za nje najboljše, ako se pomirijo z zrodovinskim razvojem in se iskreno zblížajo z Malo antanto ter preko nje z vsemi evropskimi narodi, ki hočejo v slogi in miru delati za lepšo bodočnost?

V Avstriji gospodarijo topovi

Oborožen odpor socialističnega delavstva — Krvave bitke po mestih in industrijskih krajih — Obsedno stanje skoro po vsej državi — Konec socialističnega Dunaja

Dunaj, 12. februarja. r. Notranje-politična napetost, ki je dosegla svoj vrhunec z včerajšnjo ultimativno zahtevo Heimwehra kancelarju dr. Dollfussu, naj do danes opoldne razpusti vse deželne zbornice in nadomestni deželne vlade z vladnimi komisariji iz vrst Heimwehra, se je danes docela nepričakovano pretvorila v krvavo državljansko vojno. Sistematična akcija Heimwehra v posameznih deželah, predvsem pa včerajšnja koncentracija heimwehrovskih čet v okolici Dunaja pod krinko terenskih vežb, je izzvala na odpor socialistično delavstvo, ki je doslej kolikor toliko mirno gledalo na razvoj notranjih prilik in se zavzemalo samo za očiuvanje svojih socialnih pridobitev, ne da bi oviralo delo vlade pri njeni reformistični akciji. Ko pa so se začela zadnje danj pod vodstvom Heimwehra preganjanja in hišne preiskave pri socialnodemokratskih organizacijah, je med delavstvom zavrelo.

Dogodki v Linzu, glavnem mestu Gornje Avstrije, kjer se je delavstvo uprlo hišni preiskavi v socialno demokratskem domu, so izbili sodec. Na Dunaju je bila kmalu opoldne proglašena in z izredno naglico izvedena generalna stavka, ki se je v par urah razširila tudi na podeželje. Vlada je odgovorila s proglašitvijo obsednega stanja in poslala na ulice policijo, vojaštvo in oddelke heimwehrovske pomožne policije. V večernih urah je Dunaj poln barikad. Med delavstvom in oboroženo državno silo se neprestano vrše krvave bitke. Delavska odnošna akcija se je razširila tudi na druga mesta in na industrijske kraje, tako da je po vsej republiki zaparjala državljanska vojni, ki ho odločila med socialistično demokracijo in heimwehrovskim fašizmom.

Prvi upor

Dunaj, 12. februarja. r. Akcija, ki so jo začeli izvajati zadnje dni heimwehrovske oddelki ob podpori vladnih organov proti socialistnim demokratom, je izzvala silno ogorčenje med delavstvom, ki je po veliki večini se vedno v socialnodemokratskem taboru. Danes je prišlo ogorčenje do izbruha.

Minister za javno varnost major Fey, ki je ob enem glavni predstavnik Heimwehra v vladi, je že včeraj pa vezbah Heimwehra v okolici Dunaja napovedal, da se bliža odločilna ura. Davi je izdal nalog, naj policija preišče socialistični dom v Linzu, čes da tam tajno zborujejo socialni demokrati in da pripravljajo upor. Policijski direktor v Linzu je v smislu tega naloge poslal davi okrog 7 v socialistični dom, ki se nahaja v prostorih hotela »Schiff«, policijski oddelček, da izvrši hišno preiskavo. Policijski stražniki so zasedli hišo, policijci agenti pa so se podali v dom sam. Tam jih je ustavila oborožena skupina socialistnih demokratov. Prišlo je do streljanja. Policijski oddelki so se morali umakniti.

Topovska bitka v Linzu

Ko je bil minister Fey o tem obveščen, je odredil, naj se alarmira celokupna garnizija v Linzu ter vsi oddelki pomožne policije in Heimwehra. Vojaštvo je v polni bojni opremljeni krenilo proti Glavnemu trgu, kjer se nahaja socialistični dom. Komaj so se pojavili prvi oddelki vojaštva, je zagrmela iz socialističnega doma salva, naka se je razviljo ljuto puškarenje. Policijska je izpraznila ves del mesta ter je skupno z vojaštvom nadaljevala borbo za socialistični dom.

V mestu je zavladala silna panika. Meščani so bežali na vse strani, s pristanišča in iz predmestij pa so prihajali čimdalje večji oddelki delavcev, ki so si poiskali orožja in napadli vojaštvo in policijo od zadaj. Vnele so se ogorčene borbe, v katerih se je morala policija z vojaštvom dvakrat umakniti. Delavci, kojih število je naraslo na 4000, so se borili z vso vojaško rutino ter so zasedli za nekaj časa celo policijski komisarijat, od koder so bili pregnani še le po ogorčeni borbi.

Vojaštvo je naposled nastopilo s topništvo in začelo obstreljevati socialistični dom, ki je bil kmalu v razvalinah. Bitka se je nato prenesla na ulice in se naposled koncentrirala v pristanišču, kjer se še v večernih urah bori okrog 4000 delavcev in 6000 mož vojaštva in policije. V boju uporabljajo puške, mitraljeze in topove. Kolikor se more v splošni nejasnosti in zmedu ugotoviti, je na obeh straneh mnogo ranjenih in mrtvih.

Po nocojšnjih zadnjih vesteh iz Linza, je vojaštvo gospodar položaja v sredini mesta, borba v pristanišču pa še traja.

Splošna stavka na Dunaju

Dunaj, 12. febr. r. Prve vesti o dogodkih v Linzu so prispеле na Dunaj in prodrele v javnost malo pred 12 uro. Dunajski občinski svet je imel ravno sejo, ki je bila nemudoma prekinitvena. Za pol ure pozneje je bila s strani socialistnih demokratov izdana parola za generalno stavko, ki se je začela izvajati z neverjetno naglico in do slednostjo. Prvi so zapustili delo nameščenci v občinskih podjetjih predvsem v mestni elektrarni in plinarni in pri vodo-

vodu. Pridružili so se jim takoj tramvajski nameščenci in mestno avtobusno podjetje, tako da je bil okrog 1. popoldne na Dunaju ustavljen ves promet. V stavko so kmalu na to posegli tudi železničarji in nameščenci telefonskih in brzojavnih central. Vlaki so sticer še ves popoldan prihajali na Dunaj, toda z dunajskih kolodvorov ni bil odpravljen noben vlak več. Stavkati so začeli tudi v vseh tiskarnah, tako da popoldne že ni izšel noben list več razen »Reichspost«, ki je pospešila svojo poljudansko izdajo ter je bila že ob 2 na ulici.

Mobilizacija vse oborožene sile

Na vest o proglašitvi generalne stavke je podkancelar Fey, ki razpolaga s celokupno državno eksekutivo, najprvo izdal nalog za mobilizacijo Heimwehra. Oddelki Heimwehra so dobili predvsem nalogo, skrbeti za to, da ne bodo narodni socialisti podprli akcije socialistnih demokratov. Ob enem je bila alarmirana vsa dunajska policija in vojaška garnizija. Vojaštvo je že okrog popoldne zasedlo vsa javna poslopja, predvsem ministertva, parlament in vsa važna križišča. Prebivalstva se je spričo teh priprav polotila silna panika in premožnejši so v trumah bežali iz mesta, mnogi celo kar na tovornih avtomobilih.

Ze zgodaj popoldne je bila sklicana izredna seja vlade, ki je ostala nato v permanentni. Podkancelar Fey je dobil pooblastilo za mobilizacijo celokupne oborožene sile, to je vojaštva, policije in pomožne policije.

Obsedno stanje

Ko so prihajala neprestano poročila, da postaja položaj vse resnejši in da se množe spopadi z delavstvom, je vlada okrog 14. proglašila na Dunaju obsedno stanje. Tiskani proglas, ki je bil nalepljen po vsem Dunaju zlasti prepoveduje vsako zbiranje množic. Krištev določb o obsednem stanju bo sodil poostreni prekli sod, ki ima pravico izreči smrtno kazen. Hišna vrata morajo brez izjeme biti zaprta najkasneje ob 20 uri. Ob tej uri morajo biti zaprte tudi vse gostilne, kavarne, restavracije, hoteli in vsi drugi javni objekti, ne izvenzaj gledališča in kinematografa.

Ob enem je vlada izdala proglas na narod, v katerem opozarja prebivalstvo, naj v lastnem interesu ohrani mir in hladno kri.

Heimwehrovska zastava na dunajskem magistratu

Še pred objavo obsednega stanja je bil izdan vojaštvo in policiji nalog, naj zasede vse delavske ustanove, predvsem vse lokalne socialne demokratske stranke ter mestni magistrat in mestne urade v posameznih okrajih. Ker je bil med tem že prekinitv telefonski promet, je izdal podkancelar Fey vsa navodila in povelja po radiju.

Pri izvajanju te akcije pa je policija naletela na vse večji odpor. Socialni demokrati so se skoraj povsod uprli in policija je mogla izvršiti svoj nalog le z uporabo orožja. Zato je že v prvih popoldanskih urah prišlo do krvavih bojev in pokoljev. Vse trgovine so bile že po prvih spopadih zaprte, pozneje pa je policija izdala nalog, da se morajo zapreti sploh vsi javni lokali. Vojaški in policijski oddelki so nato v polni bojni opremljeni obkolili posamezne urade in ustanove socialistov. Močan oddelček je obkolil glavni stan socialistnih demokratov, kjer sta tudi uredništvo in tiskarna glavnega organa »Arbeiter Zeitung«. Z vseh strani so naperili na poslopje strojne puške. Po kratkem odporu je policija zasedla vse prostore. Vse osebe, ki so jih našli v poslopiju, so bile aretirane in odvedene v zapor, med njimi tudi vsi uredniki »Arbeiter Zeitung«.

Močan oddelček policije, vojaštva in pomožne policije je istočasno obkolil dunajski mestni magistrat. Tu ni naletela policija na nikak odpor, marveč je brez ugovora zasedla vse prostore, izvedla perlastacijo vseh uradnikov in jih po večini aretirala. Na magistratu je bila nato izobešena belozelena zastava Heimwehra v znak, da je padla najmočnejša socialistična trdnjava. Policija je upala, da bo tu našla tudi župana Seitzza in druge socialnodemokratske voditelje, vendar pa jih niso mogli izslediti.

Ogorčene borbe v predmestjih

Dočim je v notranjosti mesta policiji uspelo preprečiti vsak večji izred je v predmestjih prišlo do krvavih in ogorčenih borb. Ze vse popoldne se slišati močne detonacije, iz česar se da sklepati, da se na obeh straneh poslužujejo granat in drugih močnih eksplozivov. Posebno ljuta borba se je razvila v 10 in 11. okraju, kjer so se socialisti zabarikadirali v mestnih hišah in se branijo do skrajnosti. Pri tem se je izkazalo, da so dobro oboroženi. Da bi se boji izpredmestij ne prenesli v sredino mesta, je vse notrajne mesto cerinjano z vojaštvom, v vseh ulicah pa so zgrajene razen tega še barikade.

Dunaj v temi

Z nastopom mraka se je položaj, ki je docela nejasen, še bolj poostrel. Zaradi stavke v mestnih elektrarnah so celi mestni okraj v temi. Vladni četam se je posrečilo deloma vzpostaviti obratovanje elektrarn tako da so samo nekateri mestni deli preskrbljeni s tokom. Ulice v sredi

mesta so prazne. V večernih urah se vidi iz predmestij velik svet in odmeva puškarenje, spremljano z močnimi detonacijami, dokaz, da se boji še vedno nadaljujejo. Posebno močno streljanje se čuje iz Ottakringa in v smeri od Schönbrunn.

Mrtvi in ranjeni

Borbe, ki se vrše v mestu in po vsej provinci, so zahtevale veliko število mrtvih in ranjenih. Po mestu švigajo sanitetni avtomobili in v bolnicah so pripravili posebne oddelke za ranjence. Do večera pa ni bilo izdano še nobeno poročilo o žrtvah. Po mestu so razširjene govorice, da je ubit neki visok uradnik ter da imata tudi policija in vojaštvo mnogo mrtvih in ranjenih. Teh govoric pa ni mogoče kontrolirati. Na policijski direkciji zatrjujejo, da je po uradnih ugotovitvah doslej na Dunaju 15 mrtvih in okrog 45 ranjenih.

Ministrski svet ima pod predstvom kancelarja dr. Dollfussa permanentne seje. Vlada sprti proučuje položaj in izdaja navodila za nadaljnjo akcijo. S pomočjo mobiliziranih tipografov sta pozno zvečer izšli posebni izdaji »Freie Presse« in »Wiener Tagblatt«, ki pa obljavljata samo proglašitev obsednega stanja in proglas vlade.

Uradno poročilo

Dunaj, 12. febr. a. O današnjih nemirih v Avstriji je bilo zvečer izdano naslednje uradno poročilo:

Kakor je bilo javljeno že pred dnevi so pristasi socialno demokratske stranke že dalj časa pripravljali nasilno akcijo. V teku preiskave in zaplemo prepovedanega orožja in razstreliva je dunajska policija izvedla zjutraj v socialnodemokratskem strankinem domu hišno preiskavo. V domu so bili zbrani močnejši oddelki bivšega Schutzbunda, ki so se takoj z orožjem uprli policiji. S pritegnitvijo vojaških oddelkov je policija v boju zavzela poslopje, pri čemer je bil 1 policijski uradnik ubit, več stražnikov pa ranjenih. Do nasilnih akcij je prišlo v teku današnjega dneva tudi po drugih mestnih okrajih in tudi v Linzu, kjer so morali vojaški oddelki nastopiti z orožjem.

V Linzu sta policija in vojaštvo zavzela večino objektov, ki jih je imel zasedene republikanski Schutzbund. Do spopadov med Schutzbundom in eksekutivnimi organi je prišlo tudi v Steyru, kjer so vojaški oddelki končno napravili red. Prav tako je prišlo do nasilstev na Štajerskem, predvsem v Gradcu, Eisenbergu pri Gradcu in v Brucku ob Muri, kjer je moralo tudi posredovati vojaštvo. V vseh ostalih zveznih deželah je mirno. Zeleniški in telefonski promet je nemoten. Vlada je povsod gospodarica položaja in trdno odločena z vsemi sredstvi onemogočiti kršenje miru in reda.

Položaj zvečer

Dunaj, 12. februarja. g. Ob 22. Na Dunaju še vedno ni miru. Po raznih dunajskih okrajih se še nadaljujejo boji s socialistnimi demokrati. Policija in vojaštvo skupno nastopata proti demonstrantom, ki se vedno znova zbirajo, da bi napadli razne policijske stražnice. Pri spopadih so bili ubiti nadaljnji štirje policijski stražniki. Hudi boji so se v večernih urah vršili za kolodvor v Heiligenstadt. V tem boju je padlo baie pet stražnikov in večje število demonstrantov.

Namestnik deželnega glavarja na koroskem soc. demokrat Keunitzer je poslal zveznemu kancelarju brzojavko, v kateri izjavlja da se ne solidarizira z nestopom socialistnih demokratov in da izstopa iz

Splošna stavka v Franciji

Celodnevna splošna stavka v protest proti desničarskim stremljenjem je potekla brez večjih incidentov

Pariz, 12. februarja. AA. Po poročilu uprave pariške policije, se ni v zvezi z današnjo splošno stavko popoldne v Parizu pripetil noben incident. V kovinarski industriji je ostalo pri delu okoli 50% delavcev. Dočim je bil železniški promet normalen, je bil tramvajski in avtobusni promet popolnoma ustavljen.

V nekaterih delih mesta so bile trgovine zaprte, v drugih delih se pa splošna stavka sploh ni opazila. Tako so bile v okraju Porte-Maillaudu vse trgovine odprte. Jočim so bile na avnični Grande Armée vse trgovine zaprte. V šolah je bil pouk popolnoma normalen, ker so na mesta stavkojočih učiteljev poslani na šole druge učitelje.

Glavni živilski trg v Parizu Halles Centrales je bil zaprt kakor običajno vsak ponedeljek, druga manjša tržišča pa so bila odprta in so poslovala normalno. Sicer so bile davi pariške ulice precej pušle in prazne v primeru z velikanskim prometom prestolnice druge dni ob tem času. Izmed listov je izšla samo rovalistična »Action Française«. Tu pa tam so skušale skupine stavkojočih onemogočiti prodajanje in raznašanje listov. Zgodaj zjutraj je še bilo nekaj medkrajevnih telefonskih razgovorov, pozneje pa niso poslali ne samo medkrajevni razgovor, ampaj popolnoma tudi lokalni telefonski promet. Stavka brzojavnega in telefonskega

stranke. Slično brzojavko so poslali Dollfussu tudi voditelji socialne demokracije na Predarlškem.

Socialistična stranka razpuščena

Kakor izve vaš poročevalec pravkar, je bila socialna demokratska stranka razpuščena. Minister Schmitz, krščanski socialce, je imenovan za vladnega komisarja na Dunaju. Župana Seitzza imajo v zaporih v mestni hiši in ga straži policija. Tudi večina ostalih strankinih funkcionarjev je v zaporu.

Krvavi spopadi na Štajerskem

Gradec, 12. februarja. a. Nemiri, ki se pričeli popoldne v Lincu, so se v popoldnih urah prenesli tudi na Gradec in v lico. V Eggenbergu pri Gradcu je oboriti oddelček Schutzbunda napadel oško vojašnico, pri čemer so bili ubiti očiščeni. Socialni demokrati so se v boju polastili vsega Eggenberga, z barikade in zaprli ceste. Ko se je bergu približal oddelček 28 orožnih ojačen, so jih sprejeli z ognjem iz nic, pod katerim so padli vsi razer. Med padlimi je tudi poveljnik, nek štiki stotnik. Po bitki so prispela nudiška ojačenja, ob enem pa so našti upornikom tudi vojaški oddelki skupini sta se zakopali v strelstabilu v živahnem medsebojnju 6. zvečer. Nekako ob tem ča je s graškega gradu delovali a je s topovi obstreljevala središje v Eggenbergu.

Na severu od Gradca so se zbiti demokracije v dveh šolah ter od padli policijsko stražnico. Pri ubiti trije stražniki, ostali pa razer hudem boju, ki je zahteval štvebi je končno policija polsnila uporni soli, ki jih je nato v boju zavzela.

Tudi v Brucku ob Muri divljejo popoldne dalje hudi boji, o katerih znanje podrobnosti, ker so pretrgane telefonske zveze.

Gradec, 12. februarja ob 22.30. p. dec in cela Štajerska je v večernih urah v znaku državljanske vojne. Po vsej de. je objavljeno obsedno stanje, istočasno p. tudi generalna stavka, ki se je v večernih urah razširila na vse podeželje. Vse mesto je v temi. Promet popolnoma počiva. V predmestju se nadaljujejo borbe med socialistnimi demokrati in policijo. Zvečer je stopilo v akcijo tudi topništvo, ker se zatrjuje, da se bližajo mestu močni oddelki oboroženega delavstva iz okolinskih industrijskih krajev. Po dosedanjih uradnih vesteh ima policija 9 mrtvih ter okrog 20 ranjenih, dočim število mrtvih in ranjenih na strani socialistnih demokratov ni znano. Vsa javna poslopja je zasedlo vojaštvo. Promet preko Mure je zaprt in vsi prehodi zavarovani z barikadami.

V Brucku se po zadnjih vesteh vrši ogorčena borba.

Prekli sod na Koroskem

Celovec, 13. febr. a. Uradno poročilo o poteku današnjega dneva ugotavlja med drugim:

Po vsej deželi vlada popoln mir in nikjer ni opaziti znakov uporniškega gibanja. Varnostni ravnatelj za Korosko je sporazumno s predsednikom višjega deželnega sodišča proglasil za vso Korosko prekli sod. Ob 20. morajo biti zaprta vsa hišna vrata. Ob 21. pa vsi gostilniški obrati.

osobja je bila skoro popolna. Na podzemeljski železnici so vozili le redki vlaki. Policija je podzemeljske postaje zastražila, da bi zaščitila promotno osobje pred morebitnimi napadi stavkojočih. Izdala je obsežne varnostne ukrepe tako v Parizu samem, kakor tudi v večjih mestih na deželi.

V Lillu so se pridružili stavki tudi občinski uradniki. V glavnih rudarskih predelih v severni Franciji je bila stavka samo delna. V Marseilleu so slavkali tudi pristaniški delavci in osobje javnih prometnih ustanov. V Boulognu se je snovi vršila demonstracija. 11 demonstrantov so aretirali. Množica je hotela aretirance osvoboditi, pa jo je policija razenala.

Pariz, 12. febr. č. V Epinannu in Lemanu so se stavkojočim pridružili tudi vsi občinski nameščenci. Tudi v vojni luki Toulon je delavstvo stavkalo, pač pa so v Brestu prišli vsi delavci na delo.

Novo vodstvo ruskih komunistov

Moskva, 12. febr. č. Na 17 kongresu komunistične stranke je bil danes izvoljen novi centralni izvršni odbor, ki šteje 74 članov in 68 namestnikov. Med drugimi so bili izvoljeni v odbor tudi zunanji komisar Litvinov zaradi njegovih velikih znanstvenih uspehov ter trije vrhovni generali Blücher, Budjenij in Tuhačevski.

KE DAVŠČINE

ljati o dohodkih, ki jih predvideva i spreminjevalni predlogi

ino najbolj upravičen. e se povisa od 60 par nža naj se davščina na

majer navaja, da zna- samoupravne doklade 148 odstotkov, v drugih samoupravne doklade

pritožbe zaradi troša- laga povisek trošarine niki predloga, naj se ranju takse na lovške člani lovškega društva zirnari lovi na 200 Din. edlaga, naj se črta tro- Koder zagovarja di- vske karte. B. a. Lav- se tudi takse na ribar- irajo.

na za važno, da se e- celovost gled: drZav- sava v naš proračun z Ves proračun je pr- vna v roku ne izplača. banovinske takse za vinskih potne listi; naj- na na polovico. Pač pa rošarine na pivo na 1

Din. Zagovarja tudi zvišanje trošarine na kvas s pridržkom, da se cene kvasa ne su- jo zvišali.

Na izvajanja raznih govornikov je reagiral ban dr. Marušič in navajal kontradiktornne predloge z raznih strani. Dočim eni hočejo, da se gotove davščine znižajo ali odpravijo, zahtevajo drugi, naj se iste davščine zvišajo. Iz tega je razvidno, kako težko je sestaviti proračun in kako težko je zadovoljiti interese na vsi strani. Ban sprejema predloge za diferenciacijo takse na lovške karte in ribarske knjižice.

Nato je bilo prvo in drugo pozvanje proračuna dohodkov sprjeto, istotako po kratki debati tudi tretje poglavje o takсах.

Nekaj pred 8 uro je bilo nadaljnje upravljanje prekinjeno in preloženo na jutri ob pol 10. dopoldne.

★

Našemu poročilu o zasedanju banovinskega sveta v sobotni številki »Jutra« moramo popraviti v toliko, da je predložil resolucijo fevlianskih mojstrov iz Radeč, Boštana in St. Jaria proti snovanju Bačinih podružnic v naši banovini banovinski svetnik Ravnikar in ne banovinski svetnik Snoi, kakor je bilo pomotoma javljeno.

Položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji

Značilen in poučen članek v Ivovskem „Cerkvenem Listu“, glasilu katoliške duhovščine na Poljskem

Glasilu katoliške duhovščine na Poljskem »Gazzeta Koscjalna« (Cerkveni List), ki izhaja že 41. leto v Lvovu, objavlja v svoji številki z dne 28. januarja od svojega stalnega sodravnika, g. Slavomira Cencaka, konzultorja barske nadškofije, članek »Položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji.« Članek se glasi:

»V zadnjem letu so se pojavila v gotovih inozemskih listih poročila, kakor da bi bila katoliška cerkev v Jugoslaviji zapostavljena, v nekaterih krajih in primerih pa celo preganjana. Taksi glasovi so se začeli širiti zlasti po objavi znane proti-skoške poslanice jugoslovenskega episkopata. Takrat so začeli nekateri nepozvani branitelji katoličizma klicati na pomoč ves svet, da bi se rešila »ogrožena katoliška vera v Jugoslaviji.« V resnici pa ni bilo sploh nikakih represalij proti katoliški cerkvi v Jugoslaviji.

Po tem uvodu hočem poizkusiti orisati današnji položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji. Da se izognem morebitnemu očitku enostranosti, navajam samo dejstva in številke.

Po zadnjem ljudskem štetju, ki je bilo 31. marca 1931, je med 13.394.038 prebivalci, kolikor jih je tega dne štela cela kraljevina, 5.217.847 katoličanov in 6.758.501 pravoslavcev. Državna dotacija za ti dve veroizpovedi je znašala v državnem proračunu za leto 1933/34 pod poglavjem ministrstva pravde, s katerim je bilo združeno svoječasno ministrstvo za vero, za katoličane 27.696.440 Din, a za pravoslavce 38.326.630 Din. Na prvi pogled se zdi, da je razlika zelo velika. Toda treba je pomisliti, da je število pravoslavcev na 1,5 milijona večje, to je skoraj za eno četrtino, dalje da ima pravoslavna cerkev v Jugoslaviji svojega vrhovnega poglavarja in svoje vrhovne cerkvene oblasti.

Kar se tiče prejemkov in mesečnih plač, državna blagajna stalno plačuje vse škofe, kanonike in konzultorje. Plače znašajo za škofe po 7000, za konzultorje in kanonike pa 3 do 4 tisoč dinarjev mesečno. Župnik in kaplanom država ne priznava plač razen na področju barske nadškofije, kjer so vsi duhovniki še iz dobe črnogorskega kraljevstva državni nameščenci. Povprečno doseže na tem področju župnik v teku 30 službenih let mesečno plačo po 3400 Din in ima pravico do pokojnine. Naravno je, da so v današnjih časih ti duhovniki na najboljšem, kar se tiče varnosti in stalnih prejemkov.

Dohodki ostale katoliške duhovščine, ki ni v državni službi, izgledajo takole: Vsi župniki in kaplani brez razlike dobivajo od države mesečni prispevek 400 do 800 dinarjev. Razen tega imajo vsi duhovniki brez razlike stalno železniško legitimacijo za polovično vožnjo na državnih železnicah in parnikih. Katoliški duhovniki imajo dalje popolnoma proste roke v pogledu bira, to je prispevkov župljanov v blagu, živilih itd.

Mimogrede naj navedem še nekatere cerkvene takse. Tako stane na primer tihamaša navadno 15, peta maša 50 do 100

Din, pogrebi 100 do 200 Din. Za krste niso določene posebne takse, pač pa se dajejo prostovoljni prispevki. Za poroke se računa navadno 100 do 150 Din.

Tak je torej v glavnem materialni položaj katoliške duhovščine v Jugoslaviji. Naravno je, da se v zadnji dobi občuti splošna gospodarska kriza tudi pri teh dohodkih duhovščine, toda temu niso niti najmanj krive ne kraljevska vlada, ne ostale državne oblasti.

Naposled še nekaj o odnosih najvišjih državnih faktorjev do katoliške cerkve v Jugoslaviji. Kar se tega tiče, lahko kategorizno ugotovimo, da temelje ti odnosi na resnični in iskreni toleranci, ki je v ostalem zajamena vsem veroizpovedim. Tako je na primer verski pouk predpisan za vse šole razen vseučilišč. Šolska mladina mora vsako nedeljo in praznik redno zahajati k sv. maši, trikrat letno k spovedi in obhajilu, enkrat letno pa so predvidene še posebne tridnevne duhovne vaje za vso srednješkolsko mladino. Vojška ima svoje posebne vojaške katoliške duhovnike, katoliški vojaki morajo najmanj enkrat na leto k spovedi in obhajilu. Vsem državnim nameščencem, ki hočejo na božja pota, na primer v Lurd, Rim, Sveto deželo ali na mednarodno evharistične kongrese itd., dovoljujejo ministrstva potrebni dopust in poleg tega še znižano vožnjo na železnici. Tudi za domača božja pota in za katoliške kongrese v različnih mestih dovoljuje prometno ministrstvo poseben popust na železnicah.

V Beogradu se je nedavno pričela akcija za zgraditev katoliške katedrale. Beograjska občina je darovala brezplačno zemljišče v izmeri okoli 5000 kvadratnih metrov in v vrednosti več milijonov. Ob- lasti so dovolile, da se smejo za cerkev zbirati prispevki po vsej državi, prav tako pa so dale tudi koncesijo za posebno loterijo, ki je bila proračunana na 50 milijonov dohodkov. Loterija se iz raznih razlogov ni posrečila, čeprav so jo posamezna ministrstva s svoje strani direktno priporočala. V Srbiji se neprestano odvijajo nove katoliške župnije in grade nove cerkve, tako na primer samo v zadnjem času v Kraljevu, Nikšiću, ob božgarski meji; ter v Zaječaru. Ni v. kraj tudi sam poklanja iz svojih sredstev velika darila za katoliške cerkve. Tako je n. pr. samo v zadnjem času daroval za cerkvene zvonove v Zaječaru 10.000 Din, za popravilo katedrale v Djakovu 100.000 Din, za obnovo katedrale v Senju 200.000 Din itd. V Beogradu je obstajala samo ena edina katoliška župnija, danes jih je pet.

Iz vseh teh dejstev se jasno vidi, kakova tolerantnost vlada v Jugoslaviji napram katoliški cerkvi. Razumljivo je, da se pojavijo od časa do časa kakšne nesporazumi, vendar pa to, nikakor ne spreminja splošnega položaja, ki je brezogledno zelo ugoden za katoliško cerkev, tembolj če se vpoštevata, da katoličani v Jugoslaviji ne oredstavljajo večine in da doslej še ni sklenjen konkordat med Jugoslavijo in Vatikanom.

Naši kraji

Za moderno bolnico

Nove ugotovitve in zahteve primarija dr. Černiča

Ljubljana, 12. februarja

V najnovejšem zvezku »Zdravniškega Vestnika« je bivši šef-primarij kirurškega oddelka državne bolnice v Ljubljani dr. Mirko Černič zaključil svoj članek »Ljubljanski kirurški oddelek, spona spomladi 1933 in še kaj.« »Jutro« je na tem mestu priobčilo daljši izvešek iz prvega dela tega senzacionalnega spisa, ki v njem avtor podrobnje ozadje in verjetne vzroke tistih izrednih primerov sepse na ljubljanskem kirurškem oddelku ki so lansko spomlad razburili našo javnost. Po prvem članku dr. Černiča, članku, ki je — kakor znano — izvenel v trditve, da je neavadna spona v najožji zvezi s prenapoljenostjo kirurškega oddelka se je v »Zdravniškem vestniku« oglasil k besedi prejšnji šef primarij dr. Fr. Derganc. Iz svojih dolgoletnih izkušenj je povedal marsikaj zanimivega in značilnega in opisal svoja prizadevanja za razširjenje kirurškega oddelka. Tudi ta strokovnjak sodi, da prenatrpanost kirurškega oddelka prehaja dopustne meje. Dr. Derganc ugotavlja da je že l. 1919 imel izmed 95 aseptičnih bolnikov 24 ogroženih in marca 1925 (torej tudi v zgodnji pomladi, prav kakor lani!) je Drž. higienski zavod v Ljubljani ugotovil, da je smatrat zrak na kirurškem oddelku za okužen, ker je prenatrpan s gnojnimi koki. Infekcija rane po stafilu- in streptokokih je sprito tega vsekakor mogoča; kakovost preiskane zraka ni primerna za aseptično kirurško delo.

Primeri sepse, ki jih je imel lani na svojem oddelku dr. Černič, imajo tedaj podobne primere že v prejšnjih letih, s čemer je zadeva močno pojasnjena. Problem bolnice, zlasti ostrednje bolnice v naši banovini — ljubljanske — stoji neizprosno pred nami. Neljubni pojavi, ki jih je v zgodnji pomladi 1933 plačalo nekoliko človeških življenj, se utegnejo kdaj zopet ponoviti če ne bomo pričeli temeljitejši reševati problema bolnice, zlasti ljubljanske. Dr. Černič v svojem drugem članku pravilno pravi: *Bolnice so matice vse medicine in kirurgije je poleg interne steber vsake bolnice!*

Nujno potrebno je, ustvariti nov kirurški oddelek v Ljubljani in ga opremiti po zahtevah sodobne kirurgije, v sedanjem oddelku pa kapaciteto reducirati na 147 postelj, ki predstavljajo normalno, prostoročno ustrežajoče število. V nadaljnjih izvajanjih se primarij dr. Černič v utemeljenih argumentih zavzema za splošno razbremenitev ljubljanske bolnice s tem, da dobita Bela Krajina in Gorenjska samostojno, moderno bolnico.

»Pomanjkanje podozrelih bolnic v južni Sloveniji«, piše dr. Černič, »še kaže tudi v tem, da prihaja v Ljubljano toliko slučajev zakasnelih Rakov na dojki n. pr. — torej na organu, kjer je pravčasna operacija najuspešnejša! — da, celo kožnih rakov na obrazu, ki pridejo h kirurgu že prepozno, sem videl samo še v Galiciji toliko kakor v Ljubljani. Relativno zelo veliko je v Ljubljani tudi število vnetih slepičev, ki pridejo že komplicirani. Koliko prej bi se ljudje odločili za operacijo, če bi imeli za to priliko doma, v domačem kraju, kjer so v stalnem stiku s svojci.«

Nato podaja ugledni avtor program za sanacijo razmer na kirurškem oddelku v Ljubljani. Predvsem naj bi se postavile barake za poskodovance, s čimer bi oddelek prišel na svoje normalno stanje. Tudi na Dunaju in drugod si pomagajo z barakami. Druga etapa bi bila ustanovitev bolnice na Gorenjskem in v Beli Krajini, tretja pa ustanovitev drugega kirurškega oddelka v Ljubljani. »Da se pri tem ne sme pozabiti na stomatologijo, ki je Slovenija sploh še nima, ortopedijo, urologijo in na posebni kirurški Roentgen, je jasno.«

V nadaljnjem podaja primarij dr. Černič svoje misli glede zdravniške službe na kirurškem oddelku

Svoja izvajanja sklepa tak in normalizirati najprej stvar razmere na kirurškem oddelku bolnice, potlej ustvariti čim njej štacijo za kirurško tub čemer sta mi lebdeli pred Stolz-Alpe na Štajerskem in Svici, pospešiti kakršenkoli znak ljubljanskega društva raka — to sem si bil začrtal go v Ljubljani. Nalčet sem se težkoče že pri prvih korakih in privatne nevednosti so umiku — hodi vsaj mojega sreča milejša!«

Kakor izvemo, bo primarij dr. Černič, ki je v svojem članku v »Zdravniškem vestniku« oglasil k besedi prejšnji šef primarij dr. Fr. Derganc. Iz svojih dolgoletnih izkušenj je povedal marsikaj zanimivega in značilnega in opisal svoja prizadevanja za razširjenje kirurškega oddelka. Tudi ta strokovnjak sodi, da prenatrpanost kirurškega oddelka prehaja dopustne meje. Dr. Derganc ugotavlja da je že l. 1919 imel izmed 95 aseptičnih bolnikov 24 ogroženih in marca 1925 (torej tudi v zgodnji pomladi, prav kakor lani!) je Drž. higienski zavod v Ljubljani ugotovil, da je smatrat zrak na kirurškem oddelku za okužen, ker je prenatrpan s gnojnimi koki. Infekcija rane po stafilu- in streptokokih je sprito tega vsekakor mogoča; kakovost preiskane zraka ni primerna za aseptično kirurško delo.

240 milijonov v 15 letih je šlo

Ljubljana, 12. februarja

Statistiki so ugotovili, da leto okrog 240 milijonov za tična sredstva in da znaša za žensko lepoticenje več, kot sal vse državni proračun za leto. Od 240 milijonov letnih pade okrog 30 milijonov v izdelke iz inozemstva. Za razpode izdajo naše žene od jonov, samo za puder okrog na kolinsko vodo odpad od jonov, za razna kozmetičnega lica in za barvila pa 40 milijonov.

Do leta 1927. se je večina stev in preparatov uvaževala. Takrat je šlo za inozemsko okrog 150 milijonov na leto pa se je tudi v naši državi industrija kozmetičnih sredstev liki meri zadošča potrošnji.

Kratek

Za zahtevanih 15

Ljubljana, 12. februarja

Kakor že znano so bili ranekrenih tisočdinarskih ban, nekateri drugi slučajni osun- ljeni pred 6 dnevi iz zagreb v ljubljanske. Razprava se je njim na ljubljanskem sodišču votno razpečevali bankovce, in so se sploh udeleževali naših krajih ter so bili le po- tirani v Zagrebu, kjer so se zaporih tamošnjega sodišča ljenca sta bila danes izpušče valnega zapora, trije pa so v- Predno so vedeli za ukini valnega zapora so se hoteli Zagrebčani okoristiti. Danes se je zglasil pri znani ljublj katere mož je bil osunjen valnem zaporu, neki zagrebč ki je skrivnostno namignil, vora med štirimi očmi in da dati nekaj zelo važnega v in moža. Nato ji je jel razlag mečene zagrebške sodišča spravljene vse akte, ki ob-

Mraz in

še o novorojenč

Dolnja Lendava, 12. februarja

Vest, ki jo je zabeležilo troc, da je v dolnjelendavski mašo zmrazil novorojenček, nesli h krstu, je odjeknila t murju, temveč gotovo tudi venski javnosti. Dogodek je rednega, da je vredno zapisati nekaj besed.

Kako živi slovensko Prek zgodovine, ki jo je preživelo sko nadvlado, v splošni kiti v marsikaterem oziru so ljenje, tako se tudi prekmur običaji v marsičem ločijo od banovini. Med prekmurski vladajo glede na izvajanje do- dov mnogo strožje navadi. Stari duhovniki, ki so bili v njem marsikdo nosilci madžs- sikdaj niso znali jezika sv- so znali tudi z verskimi sv- vzgajati slovensko ljudstvo in potrpljenju.

Od takrat velja običaj, o- skih cerkvaž skor da ni ce- vila brez maše. Maše s pri- vadi precej dolge in trajaj-

nozavestni Blücher

uskih čet na Daljnem vzhodu izjavlja, da ski imperializem ob ruskih mejah poi- mil zobe

Na kongresu komunal- ske unije je imel vol- nalnem vzhodu, gene- katerem je med dru-

zastopam, je v nape- rodnih političnih do- dokrajina medji nepo- ki se mizilno oboro- nišji odbor stranke je a vedno bolj narašča- o odnošajih z Japone- Japonskih imperie- ne bomo zapletli v i miroljubnim izjavam Japonske politike vi- z različne priprave za verna Mandžurija z- o področje, s katero- podiranje na sovjetski

l, da gradi Japonska este in letališča. Ja- Mandžuriji štejejo i tretjino celotne Ja- so štele pred zased- mo. Temu je treba 15.000 mož mandžur- kardistov. Če pravi- er, da smo na Dalj- 0 letal, morem samo ravnika in naša vlada toliko letal, da jih bo Japonski strani, pou- imajo Japonci v prav o tem v svoji menjeni ukrepi ka- se pripravila velika pravi japonski vojni e misli na to, da vjetsko unijo, če ne islim, da izražam

sošno mnenje, če pravim, da nismo na- mena napasti Japonske. Za to tudi nimamo nobenega vzroka, ker ne potrebujemo novih pokrajin in novih naravnih zakladov, ki jih imamo sami dovolj. Če pa opazujemo vojaške ukrepe Japoncev, ne moremo ostati brezbrilni, zaradi česar smo izvedli ukrepe za obrambo sovjetskega Daljnega vzhoda.

Meje Sovjetske unije na Daljnem vzhodu, je nadaljeval general Blücher, so za- dostno zavarovane z železobetonskimi utrdbami. Ob teh utrdbah si bo polomil japonski imperializem zobe. Vojaska na Daljnem vzhodu je izpopolnjeva z najbolj- šimi kadri ter ojačena z vsemi sredstvi tehniške, s tanki in letali. Če bi bili pristiljni, da bi morali meriti svoje moči, bi izšli iz spopada kot zmagovalci. Naši tanki in naša letala, je poudarjal Blücher, ne bodo izvršili dolžnosti samo ob meji, temveč bodo marsikje podrla globoko v sov- raznoško zaledje. Vse, kar delamo na Daljnem vzhodu, služi edino obrambi na- ših mej, dočim zasleduje ukrepi Japone- skega poveljništva ofenzivne namene. Blücher je končno poudarjal velik pomen olajšav za koloniste, češ, da je naselitev pokrajin Daljnega vzhoda najvažnejša na- loga. Njegov govor so prisotni sprejeli z živahnim odobravanjem.

Moakva, 12. febr. AA. Iz Habarovska po- ročilo, da so v Harbinu policijski oddelki zasedli poslopje »arave vzhodnokitajskih železnic in stanovale glavnega ravnatelja. Policia je tudi obkolila poslopje sovjetske- ga konzulata, čez nekaj časa pa se je umaknila. Na vprašanje iz kakšnih razlo- gov je izvršila te navadne ukrepe, so mandžurske oblasti lakonično odgovorile, da je šlo samo za zaščito teh poslopij od- nosno prostorov pred morebitnimi napadi.

Kupčija z zemljišči in hišami

Ljubljana, 12. februarja

Januar kaže letos dokaj zanimivo sliko gibanja zemljiških kupcij, po znesku pa ne dosega lanskega. Doslej prijavitljene kupčije so bile sklenjene bolj v oddaljenih krajih ljubljanske okolice, v krajih, ki doslej niso bili živahneje udeleženi pri zemljiških transakcijah. V bližnji okolici, osobito v St. Vidu Zgornji Šiški, Dravljah in na Viču je bilo lani vse čas izredno nakupo- vanje stavbnih parcel. Januarja pa to- dokrog počiva stavbno gibanje in ponehalo je tudi popravševanje po stavbiščih. Pač pa bo postalo pomladi živahnejše.

Širša ljubljanska okolica izkazuje za ja- nuar 43 prijavljenih kupnih pogodb za vsoto 713.444 Din. V okolšću boštanske graščine, katere lastnica je baronica Tere- zija Lazarin, je bila proti mali kumnini od 900 do 2000 Din odstopljena 68 kmet- ov, agrarnim interesantom, zemlja, ki so jo kmetje že dolga desetletja uživali. Pre- cej kupnih pogodb je bilo podpisanih v Stožicah, Mostah in v Beričevem. V Vinem je neki Amerikanec prodal svoje posest- vo za 1700 dolarjev (97.580 Din).

V Ljubljani sami je bilo prijavljenih in registriranih samo 9 pogodb za skupnih 1.001.600 Din. Svet je sedaj v Ljubljani do 150 Din, redke so višje cene. V Gradi- šču je bilo prodano neko stavbišče v iz- meri 1397 m² za 102.000 Din, v kat. občini Kapucinski predmestje pa parcela z 2144 m² za 162.600 Din. Na Vidovdanski cesti je kupil France Kalan hišo št. 10 za 53.000 Din, Marija Klemenčičeva pa v Tesarski ulici hišo št. 5 za 80.000 Din. Kometer Eli- za je kupila hišo št. 3 v Florjanski ulici za 200.000 Din.

V januarju je bilo torej letos zabeleže- nih skupaj 52 kupnih pogodb za 1.715.044 Din, dočim šc predlanskim 53 za 2.175.711 dinarjev.

Davčni zavezanci oblegajo magistrat

Ljubljana, 12. februarja

Ze 3 leta sem popisuje mestna občina davčne zavezance za vsako leto posebej. Stranke so prejele od magistrata posebne popisne pole, ki jih morajo izpolniti vsi davčni zavezanci. V mestu je bilo takih pol razposlanih nad 23.000 Za Barjane pa se bo popis vršil prihodnje dni, poseben uradnik bo Barjane popisoval v barjanski soli.

Popis je v mestu trajal od 1 do 10 fe- bruarja, ker pa je seveda tudi to bilo mno- go strank v zamudi, se je rok podaljšal do 14. t. m. Na pustni torek bodo torej

Nov potres v Indiji

New Delhi, 12. febr. d. Včeraj ob 11. dopoldne je nastal nov hud potres, ki je bil sicer močnejši kakor 15. januarja, a je trajal samo 5 sekund. V New Delhiju ni napravil večje škode, bati pa se je, da je mnoga mesta Indijo zadela nova kata- strofa.

z sodniške službe

Beograd, 12. febr. d. S kraljevim ukazom so imenovani za starešino sreskega sodišča v Crnomlju dr. Pečč Ivan, doslej sre- ski sodnik v Crnomlju; za starešino sre- skega sodišča v Slovenjgradu dr. Smid, doslej sreški sodnik v Laškem; za sreske- ga sodnika v Rogatu Miškot Andrej, do- slej sodniški pristav v Mariboru; za sre- skega sodnika v Sošanju Sauer Dolf, do- slej sodniški pristav v Ljubljani; za sre- skega sodnika v Gornji Radgoni Panč Vinko, sodniški pristav v Ljubljani. — Premješeni so sreški sodniki Levstek An- drej iz Gornje Radgone v Ormož, Ver- stovšek Zdenko iz Sošanja v Celje in Ustar Franc iz Rogatea v Laško.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej stalno, zmerno toplo, na severu ne- koliko bolj oblačno, na jugu vedro. — Situa- cija včerajšnjega dne: Barom. trska depre- sija prevladuje nad rečim delom severne Evrope, nad centralno in južno Evropo imajo relativno višji pritiski, ki se je razširil proti zapadu in na vzhod.

Dunajska vremenska napoved za torek: S e-verovzhoda se obeta mraz. V južnih Al- pah bo za sedaj še pretežno jasno, pomnoje pa že nasigurno.

na borbo

gariji

Sofija, 11. februarja.

Na pragu in volinli ani in brezobzirno z i brezobziren je boj ščujejo pristasi biv- ministrskega, pred- ankova. Njegov »De- ki se je proglasil za stalista, je usvojil dva hitlerjevskih in oddelkov in kazen- tudi ostale stranke, sch struj in vladni živahnejšo volilno za dnem do hudih, d nasprotnimi si

predno ostro in brez ti Cankov in nje- jo privlekla na dan tojnijska grozodej- vaja, kako ta stran- ca naroda« sedaj z- jami hoče zadržati volili, če bi že ne tašev. »Naš Bog je vijejci in dodajajo: ni cenejša od vode, ni leti pobili in po- sedaj pokoljemo in

Seja senata

Beograd, 12. febr. p. Senat je imel danes sejo, na kateri je pričel razpravo o finan- cnih zakonih, ki jih je prejšnje dni sprejela Narodna skupščina. Pred prehođno na dneval red je bilo predtanih več interpe- lacij, ki se nanašajo na sarajevsko agrar- no afero. V imenu vlade je sprejel nujnost interpelacij minister g. Puceļ, ki je pri tem opozoril na izjave ministrskega pred- sednika v Narodni skupščini. V nadaljnjem poteku se je senat po kratki debati odo- bil predlog zakona o neposrednih davkih. Na jutrišnji seji se bo nadaljevala razpra- va o ostalih finančnih zakonih.

Vlom v bayonnsko sodišče

Pariz, 12. febr. d. Presenečen v aferi Staviskega se ni konec. Kakor znano so v raznih procesih proti Staviskemu že dvakrat izginili akti. Preteklo soboto je bilo vlomileno v bayonnsko sodišče, kjer so skušali tatovi ukrasti akte o Staviskem, kar pa se jim ni posrečilo, ker so bili pre- gnani.

»Echo de Paris« poroča, da bo radikalni poslanec Bonnaure, bivši odvetnik Stavi- skega aretiran. Kakor znano, je bila ne- davno parlamentarna imuniteta Bonnaure preklicana, ker je bil udeležen pri slepa- rih Staviskega Bonnaure se nahaja že tri dni v neki pariški kliniki.

22.750, 22.750
73.321, 73.328,
37.050, 45.720
73.343
Petra c. 19

KULTURNI PREGLED

Nova „Charleyeva teta“

Ime »Charleyeva teta« je bilo že toliko- krat zapisano na reklamnih lepkih menda vseh diletantskih odrov sveta, da je pologa- ma že skorajda izubilo svoj zvok. Ko je nieno ime zabeleste pred koncem predpust- nega časa še na lenakih Narodnega gledali- šča, ma je bilo odbravnova vrdnost in sloves Burka se je od brunnega rekvizita vrnila k elementarni lepoti človeka, smeh, ki so ga drugod s klinkami zbijali z dreves, je tu sam od sebe prikel iz žive radosti in bol- zine. Hiša ni bila polna ne prvi ne drugi večer, ker ljudje nabraž še niso čuli, da se v drami daše obot: preproščina čuvstev in dejanja na lenota Hoveka in življenjske re- sence. Kom-dija je bila namenjena za pred- pustni čas in intri bo že popolnica. Toda smeh te »Charleyeve tete« je tako vedel in zdrav, tako čist in lep, da se niti dšam, ki se nosiljo sja z pepelom, ne bo mogel zleti greh.

Zasluga gre predvsem režiji Cirila De- ba v e v a. Dokazal je, da živi komiji na odru ni treba praznega ropota in nesmiselnega poltvarjanja, da zmaga in živi. In postm stek- kie Dan eša Dal je veselo raznosajena. Štu- na nesrečno zaljubljenega oxfordskega štu- denta v smešno in bolesto, da ga je človek razumel in verjel. Ko se ob koncu drug- za dejanja komediant - študent v ženskam kri- lu sredi hrupa zabave iznenada sreča s

BANOVINSKE DAVŠČINE

Banovinski svet je začel razpravljati o dohodkih, ki jih predvideva novi proračun — številni spreminjalni predlogi

Ljubljana, 12. februarja. Na današnji seji, ki se je začela ob 15.30, je banovinski svet najprej se nadaljeval razpravo o proračunu izrednih izdatkov in dohodkov Bednostnega sklada.

B. s. Zevnik je navedel vrsto javnih del, ki bi bila potrebna v kamniškem srezu, tako popravilo ceste Stahovica—Crničev, razširjenje ceste Trzin — Kamnik in ceste Domžale — Šmarca, zgradba ceste Crna — Podvolovjek — Luče itd. Zahteval je regulacijo Kamniške Bistrice, ki je pri poplavih naredila že mnogo milijonov škod. Za posipanje cest naj se rabi zeleni porfir, ki je skoro desetkrat boljše nego apnenec. Podfir napravi zelo trdo cesto, tako da postane sčasoma kakor asfaltirana.

B. s. Arko se pritožuje, da se zneski iz bednostnega sklada uporabljajo tudi za materialne stroške, kar v smislu pravilnika za bednostni sklad ni dopustno. Vprašuje g. bana, ali je res izšla v tem oziru kaka okrožnica. V istem smislu govori b. s. Krulj. Ban dr. Marušič in podban doktor Pirkmajer pojasnjujeta, da je bila intencija banske uprave le ta, da se v primerih, ko redna proračunska sredstva ne zadostujejo za popravilo poškodb ob povodnjih, v gotovi meri uporabijo tudi sredstva iz bednostnega sklada, toda le za zaposlitev brezposelnih pri obnovah porušeni cest, nikakor pa ne za materialne izdatke.

B. s. Tavčar smatra zaradi pomirjenja javnosti za potrebno, da se dajo določne izjave glede uporabe sredstev iz bednostnega sklada, ki nikakor niso namenjena v to, da pokrijejo eventualni primanjkljaj kake proračunske postavke nego so namenjena v prvi vrsti za mezde brezposelnih.

Banovinske davščine

Načelnik finančnega oddelka dr. Orel je pojasnil banovinske dohodke, ki jih predvideva novi proračun. Glavni viri dohodkov so v smislu proračuna: 35 odst. banovinske določila na državne neposredne davke v znesku 25.000.000, 25 odst. nadomestna cestna določila v znesku 18.400.000 dinarjev, 10 odst. zdravstvena določila po zakonu o zdravstvenih občinah v znesku 4 milijonov, skupaj 48.000.000 Din; dalje trošarina na alkoholne pijače 10.000.000 dinarjev, na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače 200.000 Din, na mineralne vode 600.000 Din, na očetno kislino 150.000 Din, na kvas 500.000 Din, na pnevmatiko 750.000 Din, na bencin 3.000.000 dinarjev, na električno energijo 1.500.000 dinarjev in na premog 1.700.000 Din, skupaj 18.400.000 Din.

Nadalje so predvidene banovinske takse: na plesne prireditve in podaljšavo policijske ure 400.000 Din, 40 odst. določila na državno tisko na vstopnice in 4 odst. takse od vrednosti kinematografskih vstopnic 400.000 Din, na sečnjo gozdov 200.000 Din, na lovške karte 500.000 Din, na zakupnino lovišč in ribolovov 500.000 Din, na živinske potne liste 700.000 Din, na šoferske legitimacije 200.000 Din, 1,5 odst. taksa od prenosa nekretnosti 4.500.000 Din, 100 odst. določila k dopolnilni prenosni taksi 1 milijon 500.000 Din, takse na motorna vozila 800.000 Din, na pooblastitve in dovolilnice 400.000 Din, na zavarovalne premije 500.000 Din, za dedščine 1.100.000 Din, na vdane sile 1.000.000 Din, skupaj 12.750.000 dinarjev.

Ostale banovinske davščine so prispevek avtobusnih podjetij za uporabo cest 500.000 dinarjev, davščina na šmarico 250.000 dinarjev, nepobrane banovinske davščine iz prejšnjih let 2.000.000 Din. Državna dotacija je vnesena s 7.000.000 Din in razni drugi dohodki 1.061.000 Din. Skupaj znašajo vsi proračunani dohodki 89.962.500 Din.

Razprava

B. s. Prepeluh je omenjal, da so dajatve v zadnjih letih silno narasle, davščina moč prebivalstva pa je padla. Pod Avstrijo je bila Slovenija vpisana med pasivne dežele. Po prevratu pa smo sami začeli argumentirati o bogastvu naših krajev in tako so nas začeli tudi pri centralni vladi smatrati res za bogato deželo, dočim smo dejansko še vedno pasivni. 35 odst. doklada k vsem državnim davkom je previsoka. Vsa znamenja kažejo na to, da bo kriza letos še večja kakor lani. Govornik ugovarja davščini na pnevmatiko in bencin ter taksem za šoferske legitimacije. Zagovarja pa takso na vstopnice za kino ter predlaga, naj se ta taksa zviša od 4 na 10 odstotkov.

Ban dr. Marušič je izjavil, da bi tudi on želel prinesti znižanje doklad, vendar je to danes nemogoče. Dokler se ne najde drugačen poseben kritej, se doklade ne morejo znižati. Hvaležen je, če banovinski svetniki hočejo pomagati pri iskanju novih virov dohodkov in pri brisanju izdatkov.

B. s. Vidmar je za obdavčenje uvoza luksuznih predmetov iz inozemstva, odklanja pa obdavčenje domačih pridelkov.

B. s. dr. Obersnel pravi, da so davki v naši banovinski najvišji v vsej državi. S tem je naša ekonomska kapaciteta omejena. Država je prenesla na banovine precejšen delokrog, a ni prenesla v isti meri tudi davčin.

B. s. dr. Sajovic izjavja, da je dohodek iz zemljišč tako majhen, da ne krije niti režij. Pridobitno plačuje najmanj 60 odstotkov obvezancev iz prihrankov in na račun svojega zdravja. Banovinske doklade so previsoke. Trošarina je najpraktič-

nejši davek in socialno najbolj upravičen. Trošarina na pivo naj se poviša od 60 par na 1 Din od litra. Zniža naj se davščina na motorna vozila.

Podban dr. Pirkmajer navaja, da znašajo v naši banovini samoupravne doklade povprečno kvečjemu 148 odstotkov, v drugih banovinah pa znašajo samoupravne doklade nad 200 odstotkov.

B. s. Krulj se pritožuje zaradi trošarine na vino in predlaga povišek trošarine na kvas. B. s. Babnik predlaga, naj se ostane pri diferenciranju takse na lovške karte, tako da plačajo člani lovškega društva po 120 Din, neorganizirani lovcu pa 200 Din. B. s. Ravnikar predlaga, naj se črta trošarina na kvas. B. s. Koder zagovarja diferenciacijo takse na lovške karte. B. s. Lavčičar predlaga, naj se tudi takse na ribarske knjižice diferencirajo.

B. s. Golouh smatra za važno, da se vendar enkrat doseže celovit gleda državne dotacije, ki je vnesena v naš proračun z zneskom 7 milijonov. Vse proračun je pr. v. z. n. ako se ta dotacija v roku ne izplača. B. s. Bajuk smatra banovinske takse za previsoke. Takse za živinske potne liste naj se črta ali vsaj zniža na polovico. Pač na zagovarja zvišanje trošarine na pivo na 1

Din. Zagovarja tudi zvišanje trošarine na kvas s pridržkom, da se cene kvasa ne smajo zvišati.

Na izvajanja raznih govornikov je reagiral ban dr. Marušič in navajal kontradiktorne predloge z raznih strani. Dočim eni hočejo, da se gotove davščine znižajo ali odpravijo, zahtevajo drugi, naj se iste davščine zvišajo. Iz tega je razvidno, kako težko je sestaviti proračun in kako težko je zadovoljiti interese na vsi strani. Ban sprejema predloge za diferenciacijo takse na lovške karte in ribarske knjižice.

Nato je bilo prvo in drugo pozvanje proračuna dohodkov spraznjeno, istotako po kratki debati tudi tretje pozvanje o takseh.

Nekaj pred 8 uro je bilo nadaljnje razpravljanje prekinjeno in preloženo na jutri ob pol 10. dopoldne.

Našemu poročilu o zasedanju banovinskega sveta v sobotni številki »Jutro« moramo pripisati v toliko, da je predložil resolucijo evljevskih mojstrov iz Radeč, Boštana in St. Jureja proti snovanju Bačinovih podjetij v naši banovini banovinski svetnik Ravnikar in ne banovinski svetnik Snoj, kakor je bilo pomoloma javljeno.

Samozavestni Blücher

Poveljnik ruskih čet na Daljnem vzhodu izjavlja, da si bo japonski imperializem ob ruskih mejah položil zobe

Moskva, 12. febr. d. Na kongresu komunistične stranke Sovjetske unije je imel vojaški poveljnik na Daljnem vzhodu, general Blücher govor, v katerem je med drugim dejal:

Daljni vzhod, ki ga zastopam, je v napelem področju mednarodnih političnih dogodkov sedanosti. Pokrajina meji neposredno na Japonsko, ki se mrzlično oborožuje za vojno. Osrednji odbor stranke je ukrenil vse, da olajša vedno bolj naraščajočo napetost v naših odnosih z Japonsko. Zal ne nudi politika japonskih imperialistov gotovosti, da se ne bomo zapletli v vojaške spore. Kljub miroljubnim izjavam uradnih voditeljev japonske politike vidimo, da so v teku mrzlične priprave za vojno in da se je severna Mandžurija izpremenila v ofenzivno področje, s katerega naj bi se izvedlo prodiranje na sovjetski Daljni vzhod.

Govornik je opozoril, da grad Japonska strateške železnice, ceste in letališča. Japonske vojske sile v Mandžuriji štejejo 130.000 mož, torej nad tretjino celotne Japonske vojske, dočim so štete pred zasedbo Mandžurije 10.000 mož. Temu le treba priložiti še 110.000 do 115.000 mož mandžurskih čet in 12.000 belogardistov. Če pravi japonski vojni minister, da smo na Daljnem vzhodu zbrali 300 letal, morem samo reči, da bosta naša stranka in naša vlada znali v potrebi zbrati toliko letal, da jih bo gotovo več kakor na japonski strani, poudariti pa moram, da imajo Japonci v Mandžuriji 500 letal, čeprav o tem v svoji skromnosti molče. Vsi omenjeni ukrepi kažejo brezdvomno, da se pripravljajo velika vojna proti nam. Če pravi japonski vojni minister, da Japonska ne misli na to, da bi pričela vojno s Sovjetsko unijo, če ne bo sama napadena, mislim, da izražam

slošno mnenje, če pravim, da nitamo namena napasti Japonsko. Za to tudi nimamo nobenega vzroka, ker ne potrebujemo novih pokrajin in novih naravnih zakladov, ki jih imamo sami dovolj. Če pa opazujemo vojaške ukrepe Japoncev, ne moremo ostati brezbrilni, zaradi česar smo izvedli ukrepe za obrambo sovjetskega Daljnega vzhoda.

Meje Sovjetske unije na Daljnem vzhodu, je nadaljeval general Blücher, so zadostno zavarovane z železobetonskimi utrdbami. Ob teh utrdbah si bo polomil japonski imperializem zobe. Vojska na Daljnem vzhodu je izpopolnjena z najboljšimi kadri ter ojačena z vsemi sredstvi tehniške, s tanki in letali. Če bi bili prisiljeni, da bi morali meriti svoje moči, bi izšli iz spopada kot zmagovalci. Naši tanki in naša letala, je poudarjal Blücher, ne bodo izvršili dolžnosti samo ob meji, temveč bodo marsikje prodrla globoko v sovražnikovo zaledje. Vse, kar delamo na Daljnem vzhodu, služi edinele obrambi naših mej, dočim zasledujejo ukrepi japonskega poveljstva ofenzivne namene. Blücher je končno poudarjal velik pomen olajšav za koloniste, češ, da je naseljen pokrajini Daljnega vzhoda najvažnejša naloga. Njegov govor so prisotni sprejeli z živahnim odobravanjem.

Moskva, 12. febr. AA. Iz Habarovska poročajo, da so v Harbinu policijski oddelki zasedli poslopje »Zarave vzhodnokitajskih železnic in stanovanj glavnega ravnatelja. Policija je tudi obkolila poslopje sovjetskega konzulata, čez nekaj časa pa se je unaknila. Na vprašanje iz kakšnih razlogov je izvršila te nanavadne ukrepe, so mandžurske oblasti lakonično odgovorile, da je šlo samo za zaščito teh poslopij od nesno prostora pred morebitnimi napadi.

Srdita volilna borba v Bolgariji

Sofija, 11. februarja. Obšinske volitve so na pragu in volilni boj se bje na vse strani in brezobzirno z vsemi sredstvi. Najbolj brezobziren je boj tam, kjer se ga udeležujejo pristaja bivšega devotojunijskega ministrskega, predsednika Aleksandra Cankova. Njegov »Demokratski Sgovor«, ki se je objavil za nekatere nacionalne socialiste, je usvojil bojne metode in sredstva hitlerjevskih in fašističnih napadalnih oddelkov in kazenskih ekspediciij. Ker tudi ostale stranke, zlasti pa zemljedelci vseh struj in vladni demokrati razvijajo najživahnejšo volilno agitacijo, prihaja dan za dnem do hudih, krvavih spopadov med nasprotnimi si strankami.

Tudi časopisje piše izredno ostro in brez skrupulov. V boju proti Cankovu in njegovim pristajšem se niso privlekla na dan samo vsa njihova devotojunijska grozodejstva, temveč se tudi navaja, kako ta stranka »kronika bolgarskega naroda« sedaj z najstrahovitejšimi groznicami hoče zastrašiti volilce, da bi vsaj ne volili, če bi že ne hoteli voliti njenih pristajšem. »Naš Bog je Cankov« govore cankovljevi in dodajajo: »Storili bomo, da bo kri cenjosa od vode, in če smo pred enajstimi leti pobili in poklali 30.000 ljudi, jih sedaj pokoljemo in pobijemo 300.000!«

Razumljivo je, da Cankovljevi »Demokratski Sgovor« in drugi listi njegove stranke ravno tako srdito odgovarjajo, kar le še povečava itak že do viška dognano napetost.

Včeraj je izbruhnulo tudi v Narodnem sobranju. Poslanec zemljedelske stranke Avram Avramov je prinesel v Sobranje narodno trobojnico, ki so jo kmetje v vsi Skrvenci prošle nedelje odvzeli cankovljevcem, ko so ti prišli v vas strahovot prebivalstvo. Vse Sobranje je kar ostrme-

lo, ko je Avramov razvil zastavo in se je pokazala na njej slika Cankova. Silno ogorčenje pa se je polastilo poslancev, ko je Avramov pojasnil, da so cankovljevi pod to zastavo vzvikali: »Ta je naš car! Car Aleksander Cankov! Drugega carja ne priznavamo!« Ljudstvo in Skrvenci so ti vzklili in grožnje s poboji tako razveljali, da je naskočilo cankovljevcem, jim odvzelo zastavo, nje same pa pretepo in ogolnalo iz vasi. Posl. Avramov je vprašal ministra notranjih stvari Girginova, kaj misli ukreniti proti taki zlorabi narodne trobojnice. Minister je takoj odgovoril, da bo ukrenil vse potrebno, da bo vsakdo spoštoval red in zakon v državi.

Zelo zanimivo in značilno je bilo vedenje Cankova in njegovih pristajšem v Sobranju ob tem vprašanju poslance Avramova. Cankov, Kalfov, Rusev, Hristo Siatev in še nekateri drugi prvaki stranke so se izmuznili skrivaj iz dvorane, da nihče ni opazil, kdaj so izginili. Cankovljevi »Demokratski Sgovor« sedaj trdi, da so storili to v znamenje — protesta pa se danes sofijska javnost hudomušno muza takemu »protestu« in dostavlja, da so izginili, ker jih je bilo sram in so se vrh tega še bali, da bi razjarjeni nasprotniki ne hoteli na preveč občuten način pozdraviti »carja« in njegovih opred.

Volitve se bodo vršile danes teden, 18. t. m. Kaker napovedujejo dogodki dosedanja volilne borbe, utegne biti ta dan zelo voharen in krvav!

Seja senata

Beograd, 12. febr. p. Senat je imel danes sejo, na kateri je pričel razpravo o finančnih zakonih, ki jih je prejšnje dni sprejela Narodna skupščina. Pred prehodom na dnevni red je bilo prečitanih več interpelacij, ki se nanašajo na sarajevsko agrarno afero. V imenu vlade je sprejel najnost interpelacij minister g. Pucej, ki je pri tem opozoril na izjave ministrskega predsednika v Narodni skupščini. V nadaljnjem poteku se je senat po kratki debati odobril predlog zakona o neposrednih davkih. Na jutrišnji seji se bo nadaljevala razprava o ostalih finančnih zakonih.

Vlom v bayonnsko sodišče

Pariz, 12. febr. d. Presenečenj v aferi Staviskoga se ni konec. Kaker znano so v raznih procesih proti Staviskemu že dvakrat izginili akti. Preteklo soboto je bilo vmiomljeno v bayonnsko sodišče, kjer so skušali tatovi ukrasti akte o Staviskem, kar pa se jim ni posrečilo, ker so bili pregnani. »ECHO de Paris« poroča, da bo radikalni poslanec Bonnaure, bivši odvetnik Staviskoga aretirana Kaker znano, je bila nedavno parlamentarna imuniteta Bonnaura preklicana, ker je bil udeležen pri sleparijah Staviskoga Bonnaure se nahaja že tri dni v neki pariški kliniki.

Položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji

Značilen in poučen članek v Ivovskem »Cerkvenem Listu«, glasilo katoliške duhovščine na Poljskem

Glasilo katoliške duhovščine na Poljskem »Gazeta Kościelna« (Cerkveni List), ki izhaja že 41. leto v Lvovu, objavlja v svoji številki z dne 28. januarja od svojega stalnega sodruka, g. Slavomira Cencaka, konzultorja barske nadškofije, članek »Položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji«. Članek se glasi:

»V zadnjem letu so se pojavila v gotovih inozemskih listih poročila, kakor da bi bila katoliške cerkve v Jugoslaviji zapostavljena, v nekaterih krajih in primerih pa celo preganjana. Takšni glasovi so se začeli širiti zlasti po objavi znane protisokolske poslanice jugoslovskega episkopata. Takrat so začeli nekateri nepoznavni branitelji katoličana klicati na pomoč ves svet, da bi se rešila »ogrožena katoliška vera v Jugoslaviji«. V resnici pa ni bilo sploh nikakih represalij proti katoliški cerkvi v Jugoslaviji.

Po tem uvodu hočem poskusiti orisati današnji položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji. Da se izognem morebitnemu očitku enostranosti, navajam samo dejstva in številke. Po zadnjem ljudskem štetju, ki je bilo 31. marca 1931, je med 13.394.038 prebivalci, kolikor jih je tega dne štela cela kraljevina, 5.217.847 katoličanov in 6.758.501 pravoslavljani. Državna dotacija za ti dve veroizpovedi je znašala v državnem proračunu za leto 1933/34 pod poglavjem ministrstva pravde, s katerim je bilo združeno svoječasno ministrstvo za vere, za katoličane 27.696.440 Din, a za pravoslavne 38.326.630 Din. Na prvi pogled se zdi, da je razlika zelo velika. Toda treba je pomisliti, da je število pravoslavljanih za 1,5 milijona večje, to je skoraj za eno četrtino, dalje da ima pravoslavna cerkev v Jugoslaviji svojega vrhovnega poglavarja in svoje vrhovne cerkvene oblasti.

Kar se tiče prejemkov in mesečnih plač, država blagajna stalno plačuje vse škofe, kanonike in konzultorje. Plače znašajo za škofe po 7000, za konzultorje in kanonike pa 3 do 4 tisoč dinarjev mesečno. Župnikom in kaplanom država ne priznava plač razen na področju barske nadškofije, kjer so vsi duhovniki še iz dobe črnogorskega kraljestva državni nameščenci. Povprečno doseže na tem področju župnik v teku 30 službenih let mesečno plačo po 3400 Din in ima pravico do pokojnine. Naravno je, da so v današnjih časih ti duhovniki na najboljšem, kar se tiče varnosti in stalnih prejemkov.

Dohodki ostale katoliške duhovščine, ki ni v državni službi, izgledajo takole: Vsi župniki in kaplani brez razlike dobivajo od države mesečni prispevek 450 do 800 dinarjev. Razen tega imajo vsi duhovniki brez razlike stalno železniško legitimacijo za polovično vožnjo na državnih železnicah in parkirjih. Katoliški duhovniki imajo dalje popolnoma proste ropke v pogledu baje, to je prispevkov župljanov v blagu, živilih itd.

Mimogrede naj navedem še nekatere cerkvene takse. Tako stane na primer tih maša navadno 15, peta maša 50 do 100

Din, pogrebi 100 do 200 Din. Za krste niso določene posebne takse, pač pa se dajejo prostovoljni prispevki. Za poroke se računa navadno 100 do 150 Din.

Tak je torej v glavnem materialni položaj katoliške duhovščine v Jugoslaviji. Naravno je, da se v zadnji dobi občuti splošna gospodarska kriza tudi pri tedohodkih duhovščine, toda temu niso niti najmanj krive ne kraljevska vlada, ne ostale državne oblasti.

Naposled je nekaj o odnošajih najvišjih državnih faktorjev do katoliške cerkve v Jugoslaviji. Kar se tega tiče, lahko kategorično ugotovimo, da temelje ti odnošaji na resnični in iskreni tolerantnosti, ki je v ostalem zajamčena vsem veroizpovedim. Tako je na primer verski pouk predpisan za vse srednješolske mladino. Vojska mladina mora vsako medeljo in praznik redno zahajati k sv. maši, trikrat letno k spovedi in obhajilu, enkrat letno pa so predvidene še posebej tridnevne duhovne vaje za vso srednješolsko mladino. Vojska ima svoje posebne vojaške katoliške duhovnike, katoliški vojniki morajo najmanj enkrat na leto k spovedi in obhajilu. Vsem državnim nameščencem, ki hočejo na božja pota, na primer v Lurd, Rim, Sveto deželo ali na mednarodno evharistične kongrese itd., dovoljujejo ministrstva potrebni dopust in poleg tega še znižano vožnjo na železnici. Tudi za domača božja pota in za katoliške kongrese v raznih mestih dovoljuje prometno ministrstvo poseben popust na železnicah.

V Beogradu se je nedavno pričela akcija za zgraditev katoliške katedrale. Beogradska občina je darovala brezplačno zemljišče v izmeri okoli 5000 kvadratnih metrov in v vrednosti več milijonov. Oblasti so dovolile, da se smejo za cerkev zbirati prispevki po vsej državi, prav tako pa so dale tudi koncesijo za posebno loterijo, ki je bila proračunana na 50 milijonov dohodkov. Loterija je iz raznih razlogov ni posrečila, čeprav so jo posamezna ministrstva s svoje strani direktno pripravljala. V Srbiji se neprestano odvijajo nove katoliške župnije in grade nove cerkve, tako na primer samo v zadnjem času v Kraljevu, Nikšiću, ob boškarski meji ter v Zaječaru. Ni, v. kraj tudi sam poklonja iz svojih sredstev velika darila za katoliške cerkve. Tako je n. pr. samo v zadnjem času daroval za cerkvene zvonove v Zaječaru 10.000 Din, za popravilo katedrale v Diakovu 100.000 Din, za obnovo katedrale v Senju 200.000 Din itd. V Beogradu je obstajala samo ena edina katoliška župnija, danes jih je pet.

Iz vseh teh dejstev se jasno vidi, kakšna tolerantnost vlada v Jugoslaviji napram katoliški cerkvi. Razumljivo je, da se pojavljajo ob časa do časa kakšne nesporazumi, vendar pa to nikakor ne spreminja splošnega položaja, ki je brezpogotno zelo ugoden za katoliške cerkve, tembolj če se vpoštevata, da katoličani v Jugoslaviji ne oredstavljajo večine in da doslej še ni sklenjen konkordat med Jugoslavijo in Vatikanom.

Kupčija z zemljišči in hišami

Ljubljana, 12. februarja. Januar kaže letos dokaj zanimivo sliko gibanja zemljiških kupcij, po znesku pa ne dosega lanskega. Doslej prijavljene kupcije so bile sklenjene bolj v oddaljenih krajih ljubljanske okolice, v krajih, ki doslej niso bili živahneje udeleženi pri zemljiških transakcijah. V bližnji okolici, osobito v St. Vidu, Zgornji Šiški, Dravljah in na Viču je bilo lani vse čas izrodno nakupovanje stavbnih parcel. Januarja pa to od okrog počiva stavbno gibanje in ponehalo je tudi povpraševanje po stavbiščih. Pač pa bo postalo pomladi živahnejše.

Širša ljubljanska okolica izkazuje za januar 43 prijavljenih kupnih pogodb za vsoto 713.444 Din. V okolihu boštanske gručine, katere lastnica je baronica Terezija Lazarini, je bila proti mali kumini od 900 do 2000 Din odstopljena 68 kmetov, agrarnim interesom, zemlja, ki so jo kmetje že dolga desetletja uživali. Precej kupnih pogodb je bilo podpisanih v Stožicah, Mostah in v Beričevem. V Vinem je neki Amerikanec prodal svoje posestvo za 1700 dolarjev (97.500 Din).

V Ljubljani sami je bilo prijavljenih in registriranih samo 9 pogodb za skupnih 1.001.600 Din. Svet je sedaj v Ljubljani do 150 Din, redke so višje cene. V Gradišču je bilo prodano neko stavbišče v izmeri 1397 m² za 102.000 Din, v kat. občini Kapucinsko predmestje pa parcela z 2144 m² za 162.600 Din. Na Vidovdanski cesti je kupil France Kalan hišo št. 10 za 83.000 Din, Marija Klemenčičeva pa v Tesarski ulici hišo št. 5 za 80.000 Din. Kometer Elija je kupila hišo št. 3 v Florijanski ulici za 260.000 Din.

V januarju je bilo torej letos zabeleženih skupaj 52 kupnih pogodb za 1.715.044 Din, dočim šč predlanskim 53 za 2.175.711 dinarjev.

Davčni zavezanci oblegajo magistrat

Ljubljana, 12. februarja. Ze 3 leta sem popisuje mestna občina davčne zavezance za vsako leto posebej. Stranke so prejele od magistrata posebne popisne pole, ki jih morajo izpolniti vsi davčni zavezanci. V mestu je bilo takih pol razposlanih nad 23.000. Za Barjane pa se bo popis vršil prihodnje dni, poseben uradnik bo Barjane popisoval v barjanski soli. Popis je v mestu tratal od 1 do 10 februarja, ker pa je seveda tudi to bilo mnogo strank v zamudi, se je rok podaljšal do 14. t. m. Na pustni torek bodo torej

prijave še sprejemali. Najhušji naval strank je bil zadnje dni preteklega leta. V treh dneh je navadilo v mestno posve-tovalnico, kjer se vrši popis, nad 8000 strank. Bil je venomer velikiški drenj. Trije uradniki so imeli obilo posla, ki pa so ga kaj ekspeditivno vršili. Sprejemanje pol je bilo dobro organizirano. Do danes je bilo prinesenih na magistrat nad 15.000 prijav.

Po končanem popisu bo magistrat izvedel revizijo in sortiranje. Davčna uprava bo naposled prejela vse one prijave, po katerih je razvidno, da imajo stranke plačevati neposredne davke. Vse pole bodo šle skozi rešet in malo jih bo ostalo za davčni urad. Lani so poslali davčnemu uradu okoli 6100 prijav v nadaljnje poslovanje. Letos pa je mnogo prijav, ki ugotavljajo lakotično: »Sem brez posla, sem revež, nimam nič!«

Iz sodniške službe

Beograd, 12. febr. d. S kraljevim ukazom so imenovani za starešino sreskega sodišča v Crnomlju dr. Pečč Ivan, doslej sreski sodnik v Crnomlju; za starešino sreskega sodišča v Slovenjgradcu dr. Šmid, doslej sreski sodnik v Laškem; za sreskega sodnika v Rogatcu Miškot Andrej, doslej sodniški pristav v Mariboru; za sreskega sodnika v Šoštanjju Sauer Dolje, doslej sodniški pristav v Ljubljani; za sreskega sodnika v Gornji Radgoni Panč Vinko, sodniški pristav v Ljubljani. — Premešeni so sreski sodniki Levstek Andrej iz Gornje Radgone in Ormož, Verstovšek Zdenko iz Šoštanja v Celje in Ustar Franc iz Rogatea v Laško.

Nov potres v Indiji

New Delhi, 12. febr. d. Včeraj ob 11. dopoldne je nastal nov hud potres, ki je bil sicer močnejši kakor 15. januarja, a je trajal samo 5 sekund. V New Delhiju ni napravil večje škode, bati pa se je, da je mnoga mesta Indije zadela nova katastrofa.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Precej stalno, zmerno toplo, na severu nekoliko bolj oblačno, na jugu vedro. — Situacija včerajšnja dne: Barom-trska depresija prevladuje nad večjim delom severne Evrope, nad centralno in južno Evropo imajo relativno višji pritisk, ki se je razširil proti zapadu in na vzhod. Dunajska vremenska napoved za torek: S severovzhoda se obeta mraz. V južnih Alpah pa za sedaj še pretežno jasno, poneko pa že nesigurno.

Državna razredna loterija

Zrebanje 4. februarja
Din 2.000.— št.: 51.556, 73.335
Din 1.000.— št.: 4.461, 4.485, 5.940, 5.993, 22.726, 22.729, 22.750, 22.782
37.015, 37.053, 45.730, 45.775, 45.777, 45.784, 51.595, 62.280, 73.321, 73.328, 85.210, 85.214
Zrebanje 10. februarja
Din 5.000.— št.: 45.769
Din 2.000.— št.: 45.752, 73.320
Din 1.000.— št.: 4.423, 4.492, 5.944, 5.989, 22.795, 37.036, 37.050, 45.722
45.764, 62.211, 62.221, 62.275, 62.291, 51.573, 58.354, 58.395, 73.343
Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Naši kraji in ljudje

Za moderno bolnico!

Novo ugotovitve in zahteve primarija dr. Černič

Ljubljana, 12. februarja

V najnovejšem zvezku »Zdravniškega Vestnika« je bivši šef-primarij kirurškega oddelka državne bolnice v Ljubljani dr. Mirko Černič zaključil svoj članek »Ljubljanski kirurški oddelek, sepa spomladi 1933 in še kaj«. »Jutro« je na tem mestu pričelo daljši izveček iz prvega dela tega senzacionalnega spisa, ki v njem avtor pojasnjuje ozadje in verjetne vzroke tistih izrednih primerov sepe na ljubljanskem kirurškem oddelku ki so lansko spomlad razburili našo javnost. Po prvem članku dr. Černič, članku, ki je — kakor znan, — izvenel v trditve, da je nenavadna sepa v najožji zvezi s prenapolnjenostjo kirurškega oddelka se je v »Zdravniškem vestniku« oglašil k besedi prejšnji šef primarij dr. Fr. Derganc. Iz svojih dolgoletnih izkušenj je povedal marsikaj zanimivega in značilnega in opisal svoja prizadevanja za razširjenje kirurškega oddelka. Tudi ta strokovnjak sodi, da prenatrpanost kirurškega oddelka prehaja dopustne meje. Dr. Derganc ugotavlja da je že l. 1919 imel izmed 95 aseptičnih bolnikov 24 ognojenih in marca 1925 (torej tudi v zgodnji pomladi, prav kakor lani!) je Dr. Higienički zavod v Ljubljani ugotovil, da je smatrali zrak na kirurškem oddelku za okužen, ker je prenašal v gnojnih koki. Infekcija rane po stafilu- in streptokokih je sprito tega vsekakor mogoča; kakovost preiskane zraka ni primerna za aseptično kirurško delo.

Primeri sepe, ki jih je imel lani na svojem oddelku dr. Černič, imajo tedaj podobne primere že v prejšnjih letih, s čemer je zadeva močno pojasnjena. Problem bolnic, zlasti osrednje bolnice v naši banovini — ljubljanske — stoji neizprosno pred nami. Neljubni pojavi, ki jih je v zgodnji pomladi 1933 plačalo nekoliko človeških življenj, se utegnejo kdaj zopet ponoviti če ne bomo pričeli temeljiteje reševati problema bolnic, zlasti ljubljanske. Dr. Černič v svojem drugem članku pravilno pravi: *Bolnice so matice vse medicine in kirurgije je poleg interne steber vsake bolnice!*

Nujno potrebno je, ustvariti nov kirurški oddelek v Ljubljani in ga opremiti po zahtevah sodobne kirurgije, v sedanjem oddelku pa kapaciteto reducirati na 147 postelj, ki predstavljajo normalno, prostorno ustrezajoče število. V nadaljnjih izjavanjih se primarij dr. Černič z utemeljenimi argumenti zavzema za splošno razbremenitev ljubljanske bolnice s tem, da dobita Bela Krajina in Gorenjska samostojno, moderno bolnico.

»Pomanjkanje podeželskih bolnic v južni Sloveniji«, piše dr. Černič, »se kaže tudi v tem da prihaja v Ljubljano toliko slučajev zakasnih Rakov na dojki n. pr. — torej na organu, kjer je pravočasna operacija najuspešnejša — da, celo kožnih rakov na obrazu, ki pridejo h kirurgu že prepozno, sem videl samo še v Galiciji, tu kjer v Ljubljani relativno zelo veliko je v Ljubljani tudi število vnetih slepičev, ki pridejo že komplicirani. Koliko prej bi se ljudje odločili za operacijo, če bi imeli za to priliko doma, v domačem kraju, kjer so v stalnem stiku s svojci.«

Nato podaja ugledni avtor program za sanacijo razmer na kirurškem oddelku v Ljubljani. Predvsem naj bi se postavile barake za poskočevanje, s čimer bi oddelku prišel na svoje normalno stanje. Tudi na Dunaju in drugod si pomagajo z barakami. Druga etapa bi bila ustanovitev bolnice na Gorenjskem in v Beli Krajini, tretja pa ustanovitev drugega kirurškega oddelka v Ljubljani. »Da se pri tem ne sme pozabiti na stomatologijo, ki je Slovenija sploh še nima, ortopedijo, urologijo in na posebni kirurški Roentgen, je jasno.«

V nadaljnjem podaja primarij dr. Černič svoje misli glede zdravniške službe na kirurškem oddelku

Svoja izvajanja sklepa takole: »Urediti in normalizirati najprej stvarne in osebne razmere na kirurškem oddelku ljubljanske bolnice, potem ustvariti čimprej v Sloveniji stacijo za kirurško tuberkulozo, pri čemer sta mi lebdela pred očmi ona na Stolz-Alpe na Stajerskem in v Levsinu v Švici, pospešiti kakršnokoli življenjski znak ljubljanskega društva za pobijanje raka — to sem si bil zahteval za prvo nalogo v Ljubljani. Naletel sem na vsestranske težkoče že pri prvih korakih, bolezen in privatne nevednosti so me prisilile k umiku — bodi vsaj mojemu nasledniku sreča milejša!«

Kakor izvemo, bo primarij dr. Černič

240 milijonov letno za lepoticenje

V 15 letih je šlo okrog tri in pol milijarde Din

Ljubljana, 12. februarja.

Statistiki so ugotovili, da se porabi na leto okrog 240 milijonov za razna kozmetična sredstva in da znaša tako izdatki za žensko lepoticenje več, kakor je iznašal ves državni proračun predvojne Srbije. Od 240 milijonov letnih izdatkov odpade okrog 30 milijonov na kozmetične izdelke iz inozemstva. Za razne kreme in pomade izdajo naše žene okrog 150 milijonov, samo za puder okrog 30 milijonov, na kolinsko vodo odpade okrog 25 milijonov, za razna kozmetična sredstva za nego lica in za barvila pa okrog 35 milijonov.

Do leta 1927, se je večina vseh teh sredstev in preparatov uvažala iz inozemstva. Takrat je šlo za inozemske izdelke še okrog 150 milijonov na leto. Po letu 1927, pa se je tudi v naši državi razvila močna industrija kozmetičnih sredstev, ki v veliki meri zadošča potrošnji. V naši državi

govoril o tej zadevi tudi na kongresu za operativno medicino, ki bo letos 29. in 30. aprila in 1. maja v Beogradu. V nadaljnjem članku bo skušal dr. Černič podpreti domnevo, da je ves teren, na katerem stoji ljubljanska bolnica, za aseptično operativno delo neprimeren in bo treba pri ustanovitvi drugega kirurškega oddelka misliti ne le na novo poslopje, marveč tudi na to, kje bo stalo to poslopje: priti mora na zdrav kraj!

Vprašanja, ki jih na podlagi svojih lanskih izkušenj v Ljubljani obravnava dr. Černič, niso od večeraj, čim bolj pa bodo poklicani krogi zavlačevali njih temeljito proučitev in odločno rešitev, večja bo škoda za naše zdravstvo. Vsa javnost mora podpreti resne glasove zdravnikov, ki opozarjajo na težke nedostatke naše zdravstvene oskrbe, kajti zdravstvena politika je in ostane važen del nacionalne politike!

je 8 velikih tvornic za parfume, ki imajo na leto po nekaj 10 milijonov denarnega prometa. Poleg teh velikih tovarn je še okrog 200 manjših podjetij za izdelavo kozmetičnih preparatov. V vseh teh podjetjih je okrog 10.000 delavcev. Ne manjka pa tudi mnogih ilegalnih izdelovalcev kozmetičnih sredstev. Med velikimi tvornicami parfuma, ki imajo svoj sedež v Beogradu, sta tudi dve francoski tvornici, ki sta se velikim carinskim izdatkom izognili na ta način, da sta prenesli vse svoje obrate v našo državo. Doma se pridobiva tudi vedno več surovin za izdelavo olepševalnih sredstev. Po statističnih podatkih ministrstva za trgovino uvažava Jugoslavija na leto še za okrog 10 milijonov parfumov in raznih kozmetičnih preparatov, surovin pa za okrog 9 milijonov. Če seštejemo, kar so žene v Jugoslaviji v 15 letih porabile za lepoticenje, dobimo ogromno številko od 3 in pol milijarde dinarjev.

Kratek obračun z izsiljevalcem

Za zahtevanih 15.000 Din se je takoj znašel v zaporu

Ljubljana, 12. februarja

Kakor že znano so bili razpečevalci ponarejenih tisočdinarških bankovcev in še nekateri drugi slučajni osumljeni preplejani pred 6 dnevi iz zagrebških zaporov v ljubljanske. Razprava se bo vršila proti njim na ljubljanskem sodišču, ker so prvotno razpečevali bankovce po Sloveniji in so se sploh udeleževali po največ v naših krajih ter so bili le po naključju aretirani v Zagrebu, kjer so sedeli doleže v zaporih tamošnjega sodišča. Dva osumljenca sta bila danes izpuščena iz preiskovalnega zapora, trije pa so v njem ostali. Predno so vedeli za ukinitve preiskovalnega zapora so se hoteli neki navihani Zagrebčani okoristiti. Danes zjutraj ob 8. se je zglasil pri znani ljubljanski trgovki katera mož je bil osumljen in v preiskovalnem zaporu, neki zagrebški odposlanec, ki je skrivnostno namignil, da želi razgovor med štirimi očmi in da ji ima povedati nekaj zelo važnega v interesu njenega moža. Nato ji je jel razlagati, da je nameščenec zagrebškega sodišča in da ima spravljene vse akte, ki obtežujejo njene

ga moža v aferi razpečavanja tisočdinarških bankovcev, ki bi jih bil pripravljen izročiti za vsoto 15.000 Din.

Gospa je neznanca seveda poslušala do konca in se izjavila navidezno, da lahko še le ob 9. dvigne denar iz banke, in da naj čaka v bližnji kavarni. Gospa pa je takoj odhitela k svojemu advokatu, ki je telefoniral policiji. Deset minut nato sta dospela v kavarno dva detektiva, ki sta nemilo presenečenemu Marjanu Franciju napovedala aretacijo. Pri zaslišanju na policiji se je izkazalo, da ne gre za kakega nameščence zagrebškega sodišča, temveč, da je Marjan Franci brezposeln pekovski pomočnik. V teku zaslišanja je izjavil, da je čul govoriti o položaju, v katerem se kaže nahajata gospa odnosno njen osumljeni soprog, iz pripovedovanja nekakega svojega znanca, ki je uslužben na zagrebškem sodišču. Tako si je kaj hitro napravil načrt, se pripeljal v Ljubljano v veri da bo našel tu prav lakoverno žrtve, ki ji bo iztisnil 15.000 Din in se odjedal spet v zavesti, da je napravil »dobar posao«. Policija ga bo izročila sodišču.

Mrz in pobožnost v Prekmurju

Še o novorojenčku, ki je umrl pred krstnim kamnom

Dolnja Lendava, 12. februarja

Vest, ki jo je zabeležilo nedeljsko »Jutro«, da je v dolnjeendavski cerkvi med mašo zmrznil novorojenček, ki so ga prinesli h krstu, je odjeknila ne le po Prekmurju, temveč gotovo tudi v ostali slovenski javnosti. Dogodek je nekaj tako izrednega, da je vredno zapisati o njem še nekaj besed.

Kako živi slovensko Prekmurje zavoljo zgodovine, ki jo je preživelo pod madžarsko nadvlado, v splošni kulturi in politiki v marsikaterem oziru svojevrstno življenje, tako se tudi prekmurski cerkveni običaji v marsičem ločijo od onih v ostali banovini. Med prekmurskimi katoličani vladajo glede na izvajanje cerkvenih obredov mnogo strožje navade kakor drugod. Stari duhovniki, ki so bili pred osvoboditvijo marsikod nosilci madžarstva, in marsikaj niso znali jezika »svojih vernikov, so znali tudi z verskimi sredstvi uspešno vzgajati slovensko ljudstvo k pokorščini in potrpljenju.

Od takrat velja običaj, da v prekmurških cerkvah skoro da ni cerkvenega opravila brez maše. Maše s pridigo so po navadi precej dolge in trajajo pogostokrat

po celi dve uri. Poroke se opravljajo šele po končani maši, prav tako krsti in drugi obredi. Zenin in nevesta sicer lahko počakata še dve uri, preden za zmeraj stopita v zakonski stan, toda novorojenčki, ki jih prinašajo h krstu, so minljivejšega potrpljenja. Vse cerkve na svetu so zidane tako, da je še poleti hlad v njih. Novorojenčki, ki prihajajo izpod toplih materinih src, se na božjem solncu ne morejo zadosti ogreti. Če morata boter in botrica takole pozimi dve uri čakati z njim v cerkvi, da se krstni kamen odpre, ne more biti nič čudnega, če se dete od krsta vrne vsaj z majhnim prehladom. Povsem mogoče se nam bo zdelo tudi, da kdaj pa kdaj novorojenček tik pred krstom v cerkvi umre.

To so navade, ki so jih v starih časih uveljavili stari duhovniki starih generacij. Mlajši rod med njimi je naprednejši in cerkvene rigoroznosti ne pretirava do tolikšne mere. Toda prekmurško ljudstvo se rado drži svojih navad in se ravna po starih, ki so jih pisali prejšnji rodovi. Razume se, da je treba tu bolj prosvetljenega dela in boljšega smisla za zdrav življenjski razvoj, kakor ga je pred leti po-

kazal neki župnik iz lendavske okolice. Njegove maše so trajale po dve uri in šolski otroci so morali — pogostokrat tudi bosi — po dve uri stati na mrzlem kamnu. Kdor ni tako dolgo vzdržal na nogah, je počenil na strupeni tlak. Prokmurske ceste so še dalje kakor maše starih prekmurških župnikov, otroci prihajajo od daleč in malokdo do konca vzdrži stoji. Pa se je zgodilo, da se je otrok vrnil iz cerkve in umrl, ker je med mašo sedel na kamnu. Po tem žalostnem dogodku je župnik uvedel strogo prenosovo. Maše ni skrčil, toda izdal je strog ukaz: da v cerkvi nihče več ne sme sedeti na tlak.

Letošnje želje in zahteve zelene bratovščine

Trbovje, 12. februarja.

V nedeljo je pri Fortetu zborovala zasedba podružnica SLD, prišli so lovci iz Laškega, Zidarskega, Radeč, Hrastnika, Zagorja in Litije. Vodil je ravnatelj inž. Loskot, v imenu osrednjega odbora pa je izpregovoril g. Zupan. Nj. Vel. kraju je bila poslana vdanostna brzojavka. Po živahnem razpravljanju je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

V SLD organizirani lovci naj bodo deležni iste zaštite, kakor jo predvideva narredba o banovinskih davščinah in takšah za proračunsko leto 1933/34. Če se ta narredba spremeni, bo banovina prikrajšana na svojih prihodih in bo zgubila glavno oporo v močni organizaciji, ki bo zaradi nameravane spremembe ogrožena na svojem obstanku. — Nepravilno je, da se pri kaznovanju divjih lovcv poleg kaznivega dejanja tatvine ne upošteva tudi prikrajšanje na državnih in banovinskih takсах. — Današnji občni zbor je mnenja, da je tako v prid občin, kakor kmeta in organiziranih lovcv, če se pri dražbah občinskih lovišč doseže med interesi sporazum v vprašanih arondacijah lovišč in osebe za zakupnika. V interesu narodnega gospodarstva je, da se ohranijo lovišča, ki so vzgojena in vzdrževana lovsko pravično, lovska solidarnost pa nam narekuje, da ne izločujemo preizkušenih lovcv ter jim ne jemljemo sadov njihovega truda in uspeha pri gojenju lovišč. — Osrednjo upravo kot centralno organizacijo lovcv v Jugoslaviji pa se pozivamo, da pokrene vse potrebno, da se raztgne dolžnost obligatornega članstva tudi na kraje z zakupnim sistemom.

Po občnem zboru je predaval urednik Vladimir Kapus o gamzih za Savo. Predavanje, prežeto z globoko ljubeznijo do narave in vsega stvarstva, je bilo tako lepo in strokovnjsko, da smo ga vsi poslušali z največjim zanimanjem. Takih predavanj bi moralo biti več, ker je mnogim našim lovcem vzgoja tudi v tem pravcu potrebna, saj nudi mati narava vsakemu dobro vzgojenemu lovcu največ notranjega užitka. Sestavljen je bil poseben odsek, ki si je zadal nalogo ščititi maloštevilne game po nekaterih revirjih laškega sreza.

Pri hemoroidni boleznii, zagatjenju, natrganih črevah, abcesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove vode.« »Franz Josefova voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

80letnica ugledne Blejke

Bled, 12. februarja

14. t. m. bo praznovala na Bledu ga. Julija Satorijeva 80letnico življenja. Jubilej lantka, ki je po rodu iz Ljubljane, biva zdaj na posestvu svojega sina v vili »Zelenice«. S svojim možem Ferdinandom Satorijem, poslovdajo v tobačni tovarni v Ljubljani, ki je umrl pred 15 leti, je vzgojila hčer in sina v strogo narodnem in naprednem duhu. Sin Ferdinand je zdaj v Ameriki, njena hči ga. Polška pa je poročena z g. Kržišnikom, nekdanjim restavratorem v Narodnem domu v Ljubljani. Jubilejka je duševno in telesno čvrsta in prebira »Jutro« še brez naočnikov. Plemeniti gospe, ki rada pomaga tudi siromakom, čestitamo k 80letnici in ji želimo zdravlja še do skrajnih mej življenja!

Zadnja pot nesrečne žrtve dela

Kamnik, 12. februarja

Smrtna nesreča, ki se je pripetila v petek popoldne pri nakladanju hlodov na kolodvoru, je napravila v Kamniku in vsej okolici globok utip. Ponesrečeni 59letni posestnik Franc Berlec iz Duplice je bil eden najboljših gospodarjev, delaven in skrben za svoj dom, ustrežljiv in ljubeznjiv pro-

Panflavin

Občudujejo in zavidajo

Vašega otroka v šoli — kajti tudi najmlajši že vedo — da nas obvarujejo vsakega prehlajenja Panflavin pastile. Zlasti otroke čuvajte pred nepotrebni obolenji. Se predno grede v šolo, dajte jim

Panflavin pastile.

Ugas je registr. pod št. Br. 31.781 od 29. novembra 1933

ti vsem. Znan je bil po svoji dobrosrčnosti in zato izredno priljubljen med ljudmi. Bil je ustanovni član in dolgoletni odbornik Gasilnega društva na Duplici. Zapuščal žalujočo vdovo in 6 otrok v starosti od 2 do 14 let.

Na zadnji poti so ga spremlili gasilski tovariši kamniškega in okoliških gasilskih društev z župnikom načelnikom poslanecem Cererjem. Pred krsto so nosili 7 krasnih vencev. Dupliški gasilci so poklonili posebno lep venci, prav tako vodstvo tovarne Remec in Co. V žalnem sprevodu je korakala za župnik praporom in praporom gasilnega društva iz Komende četa 100 gasilcev, delavstvo tovarne in velika množica iz vse okolice. Ob odprtjem grobu je imel lep poslovljni govor g. dekan Matej Rihar.

Požar v Makolah

Makole, 12. februarja

V četrtek popoldne je nenadoma nastal požar v gospodarskem poslopju posestnika Filipa Kovačiča v Makolah. Doma je bila samo mati z majhnimi otroki, katerim je nesrečo povedala šele neka ženska. Oče je bil v gozdu na delu. Na pomoč so najprej prihтели sosedje in rešili živino iz hlevov, kmalu pa so bili na mestu tudi makolski in za njimi majšperski gasilci, ki so ogenj lokalizirali, da se ni razširil na zraven stoječe slamnate hiše.

Gospodarsko poslopje s skoro novimi svinjaki je zgorelo do tal in z njim vred precej krme, dva nova voza, plug, brana in drugo orodje. Gospodinja je dobila pri reševanju lažje opekline. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

DANES

največji trikfilm sedanosti nacionalne vsebine in čudo fotografije

Po zamisli EDGAR WALLACA

KING KONG

Elitni kino Matica
Telefon 21-24

Predprodaja vstopnic od 11. do 1/2 13. ure

Predstave ob 4, 7, 9 in 9 1/2 uri

NOV ZVOČNI ŽURNAL
in nova šala MICKI MIŠKA

KULTURNI PREGLED

Nova »Charleyeva teta«

Ime »Charleyeve telete« je bilo že tolikokrat zapisano na reklamnih lepkih menda vseh diletanških odrov sveta, da je polagoma že skorajda izgubilo svoj zvok. Ko je njeno ime zabeležilo prvi koncem predpustnega časa še na lenakih Narodnega gledališča, ma je bila hrupnjava vr-dnost in sloves Burka se je od burgnega rekvizita vrnila k elementarni lepoti človeka, smeh, ki so ga drugod s klinkami zbijali z dreves, iz tu sam od sebe prikliče iz žive radosti in boljšine. Hiša ni bila polna ne prvi ne drugi večer, ker ljudje nabiž »niso čuli, da se v drami daje oboi: preproščina življenja in dejanja na lepota človeka in življenjske resnice. Kom-dia je bila namenjena za predpustni čas in jutri bo že spelnjena. Toda smeh je »Charleyeve telete« je tako voder in zdrav, tako čist in lep, da se niti dikam, ki se nospilijo z pepelom, ne bo mogel zleteti grh.

Zasluga gre predvsem režiji Cirila Debeveca. Dokazal je, da živi komiki na odru ni treba praznega ropota in nesmiselnega potvarjanja, da zmaga in živi. In not mletkije Današa Dal je veselo razposajenega, na nesrečno zaljubljenega oxfordskega študenta v smehu in boleli, da ga je človek razumel in verjel. Ko se ob koncu druževna delanja komediant študent v ženskam kri-lu stredi hrupno zabave iznenada sreča s

svojo zdavnaj izgubljeno, brez upa pričakovano ljubeznijo, je odločen za burko prizora zaslužil žalost, ki je okupnjana za vsak smeh. Ob Današu je Vida Juvanova v svojo malo, a morda v igri najlepšo ulogo lahko odigrala do najintimnejše lepote. — Zeleničnik, ki se v »teletki« izmenjuje z Današem, je pri prvi reprizi užgal predvsem z drastično snovnostjo figure in z živim življenjem v žensko gesto. Pri njem se podoba študenta lorda Babberleya odnima od tragike človeka, ki je na denj vsega, v izirano smešnost eamo. Prav zato je bil Zeleničnik pri občinstvu, ki prihaja k burkam v precej drugostnem sestavu kakor k običajnemu repertoarju, deležen burnega priznanja.

V celoti je bila igra prav vseh na višku: razumeli so dušnost, da gre komediji več, kakor ji lo stari praksis gre, in da je treba tudi smšnosti streži z vse resnobo. Vsi pari, ki na koncu zapleleto svoi zmagoslavni ples: sivolasi kavalir sir Chesney (Gregorin) in milijonarka iz Brazilije, ki z nemo občudovanja vredno diskrepcijo prisostvuje burki, katero je na njen račun zaigrala običajna študentovska mladost (Medvedova) in oba simpatična, malo viharno, malo intimno odigrana študentovska para (German - Dani-lova, Jan - Šaričeva) — vsi so vredni in deležni zmage na odru in priznanja pri publiki. Nič ne da, da malo prenerozni, prezaleli odvebnik Spittigauer — Polokar ga je podal brez pretiravanja in z veselim efektom

— na koncu ostane opeharjen in sam. Slugo Brassata je Debevec od premiere do repriz: pretil v enotno, živo formo. Fri.

Kulturni dopis iz Prage

Češki knjižni trg in kriza. Gospodarska kriza, ki je najbolj zadelo srednje in delavske sloje čitateljev, se je občutno dotaknila tudi češke književne produkcije. Produkcija kvalitetne knjige se je omejila in se še vedno omejuje. Pisatelji čutijo to moralno in materialno, saj ne morejo svojih spisov takoj in ob dobrih pogojih spraviti v tisk. Tudi pri romanu je zdaj že več ponudb kakor povpraševanja, povesti in verzji pa z malimi izjemami skoraj nimajo več upanja, da bi izšli pri oficelnih založnikih. Kje so pač časi povojne konjunkturo, ko so se založniki kar pullili za avtorje! Zaradi tega se pojavljajo poskusi samopomoči: pisatelji pričenjajo izdajati knjige v lastni založbi, in sicer ne samo neznan, marveč tudi že nekateri znani. Pisatelji — začetniki so pač v naj-trših zadregi, ker imajo kaj malo upanja, da bi izdali svoje spise v knjigah. Zeyerjev sklad pri Češki akademiji, ki je določen v ta namen, ne more zadostiti tako številnim potrebam. V teh priilikah in neprilicah je razveseljivo to, da državni žiriji, Akademija in velika založništva upošteva-jo pri podeljevanju nagrad predvsem mlade pisatelje.

Razmere pri založništvih se po katastrofalnem udarcu, ki jim ga je prizadejala

prisiljena razprodaja starih zalog po močno znižanih cenah — znižanja so šla v nekaterih primerih celo pod produkcijske stroške, — zopet počasi konsolidirajo. V ospredje so se prerila namesto starih založništvev nekatera mlajša, po vojni ustanovljena založništva. Zabeležiti je treba številne prehode uglednih in plodovitih pisateljev iz »materinskih« založništvev v nova založništva, ki bolj ustrezajo njihovim zahtevam in delovnemu tempu. Kakor vse kaže, je kriza najmanj prizadela romane za ženski svet, literarno manj kvalitetne spise in pa mladinsko literaturo. Kriza se ni kdove kaj dotaknila prevodne književnosti in šunda. Vžlic vsem obetom založniških organizacij so prevodi tudi lani očitno rasli in nekateri založniki so se omejili kar na same prevode. Ta postavka obremenjuje nič kaj razveseljivo bilanco sedanjega češkega založništva in našo kulturno-gospodarsko bilanco sploh.

Obraz mlade literarne Slovaške, »Društveni Prace« v Pragi je izdala v redakciji Josefa Dvořaka antologijo mladih slovaških pesnikov, namenjeno češkim čitateljem (276 strani z uvodom, slovarčkom in bibliografijo). Po Frydecke-ga »Slovaški antologiji 19. stoletja«, ki je izšla pri Ottu, nismo imeli večjega izbora, ki bi nas informiral o sodobni slovaški poeziji. Kar jih je bilo, so bolj ustrezali šolskim potrebam (Tichý, Menšíkov, Zveřina, Brtaň), največji cvetober »Vykřikyc« pa je imel enostranski socialni značaj. Dvořakova antologija z naslovom »Tvář

mladého Slovenske« skuša orisati celotni obraz sodobnega slovaškega pesništva. Zastopani so tile pesniki: Jan Smrek, E. B. Lukáč, Jožo Nižňanský, Mária Halamová, Andrej Gonth, František Hřecko, Jan Rob Pončan, Laco Novomeský, Daňo Okali, Fraňo Král, A. Brežňan in Andrej Žernov. Dvořák karakterizira prvih šest pesnikov kot »tradicionalne pesnike«, nadaljnjih pet kot »pesnike sedanosti« in zadnjega kot »nena v generaciji«, ki že ustvarja sintezo. Iz zbirke sledijo je urednik izbral štiri do 24 pesmi, da bi tako kar moči popolno označil njih osebnosti. V splošnem mu je to uspelo, dasi bi se tu in tam, zlasti pri prvi skupini, dala krepkeje orisati kakšna druga značilna poteza pesniškega obraza. Vžlic vsem ugovorom, ki bi jih utegnili imeti gde nujno subjektivnega izbora, pa ta cvetober odlično ustreza svojevemu namenu, predstavlja slovaško poezijo češki inteligenci, ki jo je dosihmal malo poznala. Vprašanje je le ali ni dvanajst imen vendarie premano in ali ne bi ta ali oni tu nezastopani pesnik bolj sodil v Dvořakovo reprezentančno antologijo, kakor ta ali oni izmed zastopanih. Vendar ne iščimo napa; gotovo je, da tudi ta pesniški cvetober priča o rastocem zanimanju Čehov za slovaško kulturo. Zanimanje za Slovake se pri nas razveseljivo poglablja, začenjamo se podrobneje seznanjati, vplivamo drug na drugega in tako ustvarjamo temelje zaželenje kulturne enote. »Tvář mladého Slovenske« kaže mladostni alan slovaškega pesništva, ki si je po prevratu pod če-

Domače vesti

Zagrebaška in beograjska zvezdarnica
V Zagrebu je bila na Griču na starodavnem Popovem stolu, ki je bil zgrajen že leta 1344, pred 30 leti urejena zvezdarnica, ki je last Hrvatskega prirodoslovnega društva. Za astronomijo vlada veliko zanimanje med najširšimi sloji, zvezdarnica na Popovem stolpu pa nikakor ne odgovarja svojim namenom. Postala je že skoraj popolnoma neuporabljiva za znanstvene namene in služila lahko samo še za demonstracije dijakom filozofske in tehnične fakultete. Ko je Zagreb takorekoč ostal brez zvezdarnice, pa si je Beograd zgradil lepo in popolnoma moderno urejeno zvezdarnico s troški od preko 40 milijonov dinarjev.

Proti prenosu nalezljivih bolezni
duple v ustih in grlu uporabljajte okusne ANACOT PASTILE.

Izplačevanje invalidnin in invalidskih podpor za pretekla proračunska leta. V mesecu januarju 1934 je izplačala državna finančna direkcija v Ljubljani različne invalidnin in invalidskih podpor, nastale na podlagi izvršnih odločb invalidskega sodišča državne divizijske oblasti v Ljubljani, izdanih po invalidskem zakonu iz leta 1929., za pretekla proračunska leta do vseh leta 1934. marcu 1932 vsem invalidnim, vojnim vdovam in sirotam, ki so na njen poziv do konca avgusta 1933 v redu predložili dostavljene jim pobotnice in prošnje za izplačilo zastalih invalidnin in invalidskih podpor. Vsi tisti invalidni, vdove in sirote, ki so pa vložili pobotnice in prošnje za izplačilo zastalih invalidnin in invalidskih podpor po 31. avgustu 1933, bodo prejeli različne bržkone šele okoli novega leta 1935., kajti državna finančna direkcija bo smela prijaviti njih terjatve ministrstvu za socijalno politiko in narodno zdravje v svrhu likvidacije šele tedaj, ko bo določilo finančno ministrstvo prihodnji rok za prijave na podlagi finančnega zakona za leto 1934-1935. To velja tudi za one invalide, vojne vdove in sirote, ki so prejeli izvršne odločbe o priznanju invalidnine in invalidske podpore po 31. juliju 1933 in jim pripadajo različne za pretekla proračunska leta. Letem bo državna finančna direkcija, če od nje še niso dobili poziva, da vložijo prošnje in pobotnice pravočasno dostavila pobotnice s primernim poukom, kako naj se sestavijo prošnje za izplačilo različnih pobotnic naj pošljejo čimprej državni finančni direkciji s podpisano pobotnico vred invalidni, njih vdove in sirote naj nikar ne pošljejo državni finančni direkciji nobenih vlog zaradi takojšnjega izplačila predmetnih razlik, ker direkcija takim prošnjam v nobenem primeru ugoditi ne more.

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu (Gunduličeva 29) priredi v sredo 14. t. m. društveni sestanek s predavanjem vseučiliškega profesorja dr. Zarnika o stoletnici rojstva Ernesta Haeka (s projekcijami). Začetek ob 21. uri.

Slepi, ki želijo v zavod, naj se javijo. Društvo »Dom slepih« v Ljubljani je kupilo v Škofji Loki grad, katerega bo v nekaj mesecih preuredilo v zavod za odrasle slepe obojega spola. Treba pa je najkorve ugotoviti številno onih odraslih slepih, ki želijo biti sprejeti v ta zavod. Prošnje naj se javijo in pošljejo svoje prošnje za navodno rojstnih, družinskih in premoženjskih podatkov do 15. marca 1934 na naslov: Društvo »Dom slepih« v Ljubljani, Pred Škofjo št. 12. Čas sprejema in pozori bo vsakemu prošilu pravočasno naznanjen.

Poroka. V Ljubljani sta se poročila g. Vlado Srak, strojni tehnik, in Majda Kramaršičeva, učiteljica. Čestitamo!

Zgodnja pomlad. Prijatelj nam pošilja iz Kamnika šopek trobentice, marjetice in jetrnika. Natraj jih je v nedeljo popodne na Starem gradu na Kamniku. Star grad je strm hrib, ki se dviga 150 metrov nad mestom in pada skoro navpično v strugo Bistrice in Nevčje pri kopališču. V sezoni je najljubša izletna točka 30 minut pešhoje iz Kamnika. Dobra snežna odeja posriva se polja in travnike, po katerih vozijo smučarji, na zeleni livadi pod logarsko hišo na Starem gradu

pa so topli solni žarki izvalili v življenje prve cvetke. Kakor na cvetoci oazi sredi snežnega poganjanja na travniku rumene trobentice, bele marjetice in jetrniki. Tudi na pobočjih proti sv. Primožu se že oglašajo pomladi. Tudi v Ljubljani je bilo v nedeljo in včeraj izrečno toplo. Ptičji življenje za zarana drami Ljubljancane.

* Popust na vožnji v Sarajevu. Od 18. do 21. t. m. bo v Sarajevu razstava zajcev, perutnine in golobov. Obeta bita zanimiva in skrbno pripravljena. Za tja kupiš celo karto, za povratek pa velja polovična vožnja. Kdor se želi okoristiti s tem popustom, naj piše Društvu za unaprednje kuničarstva, Sarajevu, Na Mejdan 13, in naj položi 7 Din v znak. Popust velja od 15. do 23. t. m.

* Pomembna strokovna edicija. V založbi Trgovskega učnega zavoda v Ljubljani je izšla strokovna knjiga: V. Černe, »Kontokorentje«. Izpolnila je vrzel v naši merkantilni strokovni literaturi. Avtor je upošteval vse možnosti, vse znane metode in ni štedil pri opisovanju manj znanih, novejših ter težje dostopnih metod. Poleg v vseh trgovskih knjigah navedenih oblik je opisal tudi kombinirani kontokorent, angleški kontokorent z računsko olajšavo, reformni ali prof. Schárov kontokorent in dr. K sklepu pa je dodal splošna navodila, ki v hipu pokličejo obdelano snov zopet v spomin, ako bi ta le izpadla. Avtor je strokovnjak po študiju in praksi. Naj si knjigo nabavi vsakdo, ki je v stikih s trgovino, da se je poslužiti v primeru potrebe ali pa vsaj okraši in dopolni z njo svojo strokovno knjižnico. Knjiga se dobi po vseh knjigarneh za 44 Din ali pa naravnost pri založniku: Trgovski učni zavod, Ljubljana, Pražakova 8.

* Zadnja številka »Ženskega lista« prinaša lepe članke, posvečene odličnim umetnicam kakor Nini Vavri, Milki Trnini ter zaslužni kulturni in socialni delavki Jagodi Truhelki, ter članke iz vzgojskega in drugih panog ženskega udejstvovanja. Močni del ima, kakor vedno, najprej v sebi in najpogostejšo vsebino. Priložni so tudi razni kroji. »Ženski list« se naroča pri upravi v Zagrebu, Varšavska ulica 2/I.

* Prepovedano sajenje tobaka. Med mnogimi kraji, kjer so doma zakrknjeni tihotapci, je posebno znana vas Telečki v subotičkem okraju. Velika večina vaščanov se namreč profesionalno bavi posejavo in neposredno s tihotapljenjem tobaka in finančni organi so imeli doslej že nešteto preglavic s tihotapci in njihovimi pomočniki iz te vasi. Uprava državnega monopola je na področju te občine sedaj za 2 leti prepovedala sajenje tobaka. Enake prepovedi za dobo od 2 in celo do 5 let pa so zadele tudi nekatere občine v ljubuškem srezu, ker so prebivalci cenilnim komisijam prikrivali velike tobačne zaloge.

* O načrtu velike sleparije na škodo razredne loterije obsirno piše beograjski listi. Kakor znano, vlečejo iz loterijskega bobna pri žrebanju številke otroci in so te posle že dolgo časa opravljali gojenci beograjskega Doma za zaščito revnih otrok. Pri tem kotu vlečeta številke gojenca Milorad Ignjatović in Vladimir Miljutinović, ki sta voditelja Doma izpovedala, da ju je bivši gojenec doma Drago Urošević, ki se sedaj izdaja za studenta filozofije, nagovarjal k veliki slepariji. Po tem načrtu naj bi ob prvi prireditvi iz bobna potegnila kako številko ter jo izročila njemu. On bi si številko zapomnil, kupil njej odgovarjajočo srečko, pozneje pri žrebanju pa naj bi deček to številko izvel. Urošević je nekdanji tudi opravil ta posel in je dečkoma zatrjeval, da si je na enak način pridobil premijo. Z Uroševićem v zvezi je baje neki Stojanović, ki je bil instruktor gojencev. Preiskava skuša sedaj ugotoviti, če je Urošević pred leti res že izvršil sleparijo. Njegova preteklost je dokaj sumljiva, kajti nenadoma je bil zapustil Dom z izgovorom, da je dobil bogato dedščino svoje tete iz Amerike.

* Sleparski ženin Kamenski, ki pravi da je doma iz Starega trga pri Ložu, se ni samo v Beogradu trikrat oženil. Sedaj so ugotovili, da je identičen s sleparskim grofom Kamenskim, ki je pred 5 leti s čap

soplnimi oglaševal premožno nevesto te potem v Kuli presepel mlado Etelko Nasy in njene starše. Dekle in starši so bili prepirani, da imajo opravka z grofom, ki pa je prišel v slabe gnotne zamere. Na roko so mu izplačali 30.000 Din in potem se je grof po katoliškem obredu poročil z Etelko. Ko je izvalil od nje še nekaj denarja, se je podal na daljše poslovno potovanje v Beograd in Zagreb, in ko se je naposled vrnil, je tako preprečevalno govoril o velikem zaslužku, ki ga čaka pri nekem podjetju, če lahko takoj investira večjo vsoto, da so mu hite izročili 100.000 Din. Denar pa je bil k sreči v banki, ki je dejala, da lahko toliko vsoto izplača šele v enem mesecu. Ko so čakali na izplačilo, pa se je zgledala v Kuli neka tuja ženska, ki je trdila, da je že dolga leta poročena s Kamenskim. Sleparja so orožniki zaprli, a jim je ušel iz občinskega zaporu.

* Objedele oblike barva v različnih barvah in pilsira tovarna JOS. REICH.

Pustni korzo fantov šentpeterske fare
pustni torek 13. februarja 1934.
v vseh prostorih na Taboru.

Iz Ljubljane
— Diplomiran je bil včeraj na filozofski fakulteti g. Ante Zagar iz Osilnice. Čestitamo!
— Spremembe pri sreskem sodišču. Sodnik Fran Orožen, ki je doslej vodil kazenski oddelek VII. sreskega sodišča, je dodeljen kazenskemu oddelku okrožnega sodišča, njegove posle bo prevzel a. c. s. dr. Jakob Svet, ki je bil doslej dodeljen sreskemu sodišču v Starem gradu na Hvaru.
— 15-letnico dramskega gledališča pravi Društvo gledaliških igralcev v soboto 17. t. m. z »Divjim lovem«, v katerem gostujeta ga. Podgorška in g. Nučič, ki je pred 15 leti otvoril prvo hrvatsko sezono v dotadanem nemškem gledališču. Pred predstavo bo govoril o pomenu tega jubileja g. prof. Fr. Koblar. Opozarjamo na posebno številko gledališkega lista. Vstopnice po navadnih dramskih cenah so v prodaji pri dnevnih blaginjah.
— Znameniti baritonist Boris Popov, ki je pred 10 leti prvič nastopil v Ljubljani, koncertira v petek 16. t. m. po izredno uspelem gostovanju na najznamenitejšem evropskem opernem gledališču, na milanskem »Scalio«. Izvaja izključno le dela ruskih avtorjev, tako la bi lahko njegov koncert imenovali večje ruskih ariz in pesmi. Da je g. Popov eden najboljših baritonistov, kar smo jih slišali klaj v Ljubljani, je popolnoma gotovo, zato obisk njegovega koncerta najtopleje priporočamo. Sežeji od 12-3) Din so v prodaji pri knjižnici Glasbene Matice.
— Francoski institut opozarja na zanimivo predavanje o francoskem časopisju, ki bo v sredo 14. t. m. ob 21 v društvenih prostorih. Prevala bo g. profesor Jean Lacroix. Vabljeni.

— **Ženska sekcija Jadranske straže** sporoča svojim članicam, da se vrše seje odbora vsak drugi četrtek v mesecu v damski sobi »Emona« ob 17. uri, ter jih s tem vabi k čim večji udeležbi. Ob enem sporočamo, da je dobila sekcija ol Kola srbskih sestara nekaj legitimacij za četrtsko vožnjo v Beograd za obisk prireditve »Vseslovenska zabava« v narodnih nošah, ki bo 17. t. m. članice, ki bi se želele udeležiti zabave, naj se javijo v pisarni Tyrševa c. 1a/IV najkasneje do srede 14. t. m. dopolne ob 19. do 12. ure.

— **Hrvatsko žensko slovoštvo s posebnim** ozirom na dr. Zdenko Markovičevu je naslov predavanju, ki ga priredi Splošno žensko društvo v sredo 14. t. m. v društvenih prostorih, Rimska 9 ob 1/17. Predavala bo profesorica Anica Černejeva. Predavanje bo vsakomur dostopno. Prav posebno vabi odbor žene, da spoznajo, kako odlične so hrvatske literatke, saj je dobila ena njih, Berlic-Mazurančeva, celo pretilagana za Nožlovo nagrado.
— **Mladina bo rešila gledališče iz krize.** V zadnjem času je postalo že skoraj moda, da se vsak dan tu pa tam napiše

Samo še danes poje JOSEPH SCHMIDT v ocharujočem filmu PESEM SVETA
Zvočni kino Ideal
Predstave ob 4., 7. in 9 1/4
Cene Din 4.-, 6.- in 8.-

Primer Panaita Istratija, Lani smo na tem mestu zabeležili po pariških »Les Nouvelles Littéraires« zanimiv primer Panaita Istratija, ki je med tekočo boleznijo, ko so vsi pričakovali njegovo smrt, prelomil z dotodanim marksističnim svetovnim nazorom. Nekateri so celo pisali o Istratijevem konvertitstvu, kar pa je bilo silno pretirano. Ta znameniti rumunsko-francoski pripovednik (pred nekaj leti se je nudiil v Ljubljani) je kot komunistični vernik potoval v sovjetsko Rusijo, tu pa se je temeljito izkaznil in je v obsežnem spisu »Vers l'autre flamme« odkrito priznal svoje razočaranje. Ze tedaj so pravovrni historični marksistični planili po njem, od njegovih lanskih izjav dalje pa ga stalno napadajo. Tudi jugoslovanski verniki Marx - Leninove cerkve ne smejo zaočelati.

ZVOČNI KINO DVOR
Tel. 27-30
Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri zvečer
ČRNI HUZAR
Očarljiva ljubavna epizoda iz viharne dobe leta 1812. V glavnih vlogah: Mady Christians, Conrad Veidt, Wolf Albach Retty, Otto Walburg.
Kot dopolnilo Foxov zvočni tehnik.
Cene: 2.-, 4.-, 6.- in 8.- Din.

V svojem najnovšem idološkem organu »Dana« ki ga izdajata Miroslav Krleža in Milan V. Bogdanovič v Beogradu, pišejo o Istratiju med drugim tako-le: »Istrati je namre računano, da če za svoje glasno i nametljivo vršenje propagande dobiti od Rusije neko u gotovo. I tu se prevاريو. Iz Rusije su mu odgovorili, da su oni radi izgradnje novog društva doduše primorani što šta da kupuju u inozemstvu, ali da ih kupljena pera nikako ne interesuju.« Belžimo kot značilen primer, kako se v Marx-Leninovi cerkvi maščujejo nad vernikom, ki je izgubil vero v edinozvladavnost tega nauka. Nemočno je, da iz Moskve ne bi kupovali vojnih peres. Znano je, da Treća internacionala za svojo propagando v inozemstvu troši težke milijone in če bi bila mogla kupiti odlično pero Panaita Istratija, bi ga bila že zdavnaj plačala z zadnjim zlatom iz carskih blagaj.

O kulturi v Tretjem carstvu. V praški »Přítomnosti« z dne 7. t. m. podaja O. Woiel pregled prvega leta Hitlerjevca režima in označuje tudi kulturne pojave. »Nedavno smo imeli priliko, pregledati vrsto nemških časopisov«, piše om-nieni avtor. »Čudili smo se, da se v listih, ki so še pred letom tiska li epise Mannov, Zwiggja, Wassermannja in drugih kvalitativnih avtorjev, pojavljajo rubrike: »Dožnostni državljani v Tretjem carstvu«, »Soldatshumor aus der vergangenzen Zeite«, »Der Weltkrieg von der anderen Seite« itd. Tu izhajajo tudi spomini upokojenih majorjev (n. pr. »Meine Hauptmannszeit«) ... Za pesnike, pisatelje in dramatik, ki se hočejo podvreči in uvrstiti med trobentače hitlerjevstva, je še vedno dobra

Kozmetično in profilaktično učinkuje edinstveno

radioaktivna zobna krema.

Zobna krema za vsakega, kdor ima velike zahteve!

zaostanke. Nekatero dražbo se niso vršile, ker ni bilo interesov za zarubljene predmete. Dražbe se bodo nadaljevale čez 9 delavnih dni.

— **Sodne takse.** Januarja je bilo pri sreskem sodišču plačano na raznih taksah v kolkih 113.318,70 Din. Takse za sodne so znašale 6649, za menične naloge 739 in za plačila povelja 1753. Za razne vloge in priloge je bilo na kolkih plačano 14.862, za izvršilne predloge 11.820 in za zemljiško knjižne zadeve 11.820. Lani januarja so stranke izdale za sodne takse pri sreskem sodišču 191.642,40 Din. Da je letos manjši uspeh, je vzrok v tem, da so bile s 1. aprilom lani sodne takse znižane. Vsekarer pa se tudi ljuje manj pravdajo.

— **Očesne bolezni med šolsko mladino** ni. Mestni fizikar nam sporoča, da so po mestu krožeče vesti, po katerih naj bi nekaj šolskih otrok obolelo za infekcijsko očesno boleznijo, neosnovane, in da se ni ugotovil noben tak primer.

— **Pustni torek boste najprijetneje** prebili v dvorani Delavske zbornice. Vsekega dvomljivca bo prepračil Jazz »The Prohibition«. Ne bo manjkalo šaljivca s poreda. Buffet bo dobro založen, a cene nizke. Pridite ob 20. k nam. — Društvo »Tabor«.

Iz Celja

— **Iz pokreta JNS.** V nedeljo 18. t. m. ob 9. bo imela občni zbor občinska organizacija JNS na Teharju v šoli. V nedejo ob 18. pa bo enak zbor na Veliki Prileci. Povsod bosta poročala narodni poslanec Ivan Prokošec in predsednik sreske organizacije dr. Ernest Kalan.

— **Za predpust so prizorili celjski igralci** v mestnem gledališču Wallfriedovo kmečko burko »Meksli«. Igra ima praprsto vsebino in tehniko, nima literarne vrednosti, pisana pa je po večini z dobrim humorjem. Režiser g. Milan Košič je uprizaritev hitro, a kljub temu učinkovito popopal. Izmed igralcev ima glavno zaslug, da je igra uspeša. g. Perc, ki je ustvaril upravljajno karakterno komično vlogo Matiaznovca Naceta. G. Košič se je kot krk Orehek krepko uveljavil, je pa malo peveč karikiral. Simpatična je bila gđ. Krnjakovska kot Katrica. Zanovega Lojza je podal g. Koren z zanosom in rutino. Zrclo uspel je bil g. Velušček kot župan, prav zadovoljiva tudi gđ. Krajčeva kot kuharica Mina. V manjših vlogah so docer ustrezali gg. Pogacnik (občinski poletaj) in Hribar (komandir) ter ga. Verbnikova (kuharica Marička), dočim je g. Jelen kot pastir Jozel pretiralval. Igranje je bilo živahno, maske povsemi dobre, izgovorjavska odrskega jezika pa površna. Gledalščje je bilo zopet razprodano — a zopet premokurjčno. Občinstvo, ki se je hotelo samo zabavati, je prišlo na svoj račun. R. P.

— **O denarstvu in kreditu** bo predaval g. dr. Mihelak iz Ljubljane v četrtek 15. t. m. ob 20. v predavalnici drž. trgovske šole. To zanimivo in poučno predavanje priredi celjski pododbor Društva absolutov drž. trgovskih šol pod okriljem Zveze kulturnih društev.

— **Umrla je včeraj na Lavi 29 pri Celju** v visoki starosti 89 let zasebnica ga. Konstanca Baumannova, roj. Prischinggova. V celjski bolnici sta umrla v nedeljo 6-letna brezposelna kuharica Marija Lučkova iz St. Ruperta na Dolenskem in 6-letni brezposelni dninar Anton Vovod iz konjske okolice.

— **Evidenca brezposelnih.** Da se omogoči evidenco brezposelnih v smislu neredbe o podpiranju brezposelnih in pobujanju delamrznosti, si mora vsak brezposelni preskrbeti razvidnico za brezposle. Za brezposelne, ki stanujejo v mestu Celje, bo izdala mestna občina razvidnice (legitimacije) od 20. t. m. dalje v sobi številka 2 na mestnem načelstvu.

— **Celjsko olupsevalno in tujsko prometno društvo** bo imelo danes zvečer svojo X. veliko maskarado v vseh prostorih Celjskega doma in se bo ob tej priliki razdelilo najučinkovitejšim maskam osem dragocenih priznanj. Praktične predmete so darovale tukajšnje mestne trgovine. Ker je namenjen čisti dobiček te prireditve izključno brezposelnim pri olupsevalni mesta in okolice Celja, je pričakovati izredno lepe udeležbe. Vseh 8 uraj pa je razstavljenih v izloženem otanu celjskega juvelirja g. Antona Lečnika na glavnem trgu.

škim, ruskim in francoskim vplivom razmahnilo na vse strani. Tudi za to gre hvala dejstvu, da so Slovaki svobodni v svoji narodni državi.

Produkcija in uvoz filmov na Češkoslovaškem. Češkoslovaška republika je sicer v produkciji filmov na petem mestu, vendar pa mora večino filmov uvažati iz inozemstva. V lanskem letu je bilo pri nas 199 filmskih premier (l. 1932. pa 265), izmed teh samo 32 domačega izvora. Največ filmov je bilo uvoženih iz Nemčije (82), nato sledi Amerika (30) in za njo Francija (26). Ostale dežele so zastopane z manj kakor desetimi filmi, in sicer Anglija z 9, Poljska s 6, Rusija s 5, Italija s 4, Avstrija s 3, a Danska in Švedska po 1. Če uvažujemo, da dovoljen kontingent inozemskih filmov znaša 180 kosov, vidimo, da ni bil izrpan. Tudi za letošnje leto ostaja isti kontingent, a naša izvirna produkcija si hoče kljub trajajoči krizi zagotoviti status quo. Uvoz utegeje izpremeniti pričakovana pogodba z Ameriko, ki bo — kakor upajo lastniki kinematografov — omogočila večji uvoz ameriških filmov in tako olajšala emancipacijo Češkoslovaške od nemške filmske produkcije. Adolf Veselý (Praga).

Prijatelje slovenske knjižice opozarjamo na današnjo obljavo »Tiskovne zadruge v inostran-m delu lista.

Olga Scheinpflugova, ženska dramska pisateljica in igralka Narodnega gledališča v

Pragi, je prispela v Beograd na premiero svoje, tudi v Ljubljani znane komedije »Ok-mec«. Dne 13. t. m. nastopi v tej svoji igri, 14. t. m. pa v »Malaiski puščici«.

Slovenska gledališka predstava v Pragi. Slovenska dijaška zadruga v Pragi namerava proslaviti 15letnico svojega obsejja z uprizoritvijo Golarjevve »Vdove Rošlinke« v prostorih Meščanske besede. Protektorat prireditve je prevzel naš praški poslanik dr. Prvisk Grisogono. Pred predstavo bo imel uvodno besedo književnik dr. Obn Berkopce, po predstavi pa zbor Jzgoslov, akademskega pevskega društva zanoeje nekoliko jugoslovanskih pesmi.

Smrti tres pisatelj. V Berlinu je umrl nemški romanopisec Fedor von Babelitz, v Pragi je izdihnila nemškočeška pisateljica Osep Schubin. madžarska literatura pa je izgubila Ferencu Mora, epika kmečkoga ljudstva na orski nižini.

Miloša Crnjanskega povest »Sveta Vojvodina« je izšla v češkem prevodu Františka Čub-rike v Pozořicah.
Čudno postopanje. V splitskem »Nova doba« z dne 7. t. m. je izšel listek »Monumentalno delo o Češkoslovačko«, podpisan po nekem S. Č.-č. Ta listek je dobeseden prevod enako imenovanega članka, ki je izšel lani v »Jutru« s podpisom našega urednika. Nimamo nič zoper to, da druzi listi poneti skulejo »Jutro« propagandne člank- o žeski kulturi, vendar zahtevamo, da naj navedejo vir. Najmanj pa je primerno, da se koe v tej obliki uri v — plagijatorstvu.

O Mateju Hubadu orinaša beograjska revija »Zvuk« članek Antona Lajovicca.

konjunktura. Iščejo jih z anketami, nagradami, oklici, kakorkoli. Med pogoji vedno čitamo, da se išče »ein bodenwurziger Werk eines arischen Autors«, pri čemer je vedno omenjeno tudi to, da »ausgeschlossen sind z-rsetzende, krankhafte und niederziehende Stoffe«. Podelitev nagrade slikarju Volbshru utemeljujejo v »Velhagen & Klasingss Monatshefte« tako, da »že dolgo pripada naravno-socialističnemu zibanju in sodi med tiste«, »ki so bili kaj kmalu očarani od čarobni moči našega Führerja. To je zadostna umetnostna kvalifikacija v današnji Nemčiji! Pisec navaja neko pesem Götta Zornatta, ki se začenja tako-le:

Di' Magd wacht in der Nacht bei ein-m
kranken Schwoin
Derweil ich hier sitz und die Socken an-
streich'
Reibt am Gitter den Rüssel die Sau... Nd.

O pesmi, ki se tako začenja in še slabše končuje, pravi redakcija revije »Das neue Deutschland«: »Nova, močna nemška lirika! Zernatto sodi med velike nadeje nemške lirike.« Piše se o medvojnih časih in o vojni, izmišljajo se legende o Schlageterju in Horstu Wesselu, toda o dobi 1918-1932 (izvzemši razvoj hitlerjevstva) ni besede. Tendencja se kaže tudi v učnih knjigah in na odrih. Tam boli pa se nemško kulturno življenje navezuje na tradicije viliemovske dobe.« Skratka: v kulturi je šla Nemčija za več kot sto let nazaj. O tem pričajo številna znamenja v literaturi in celo že v znanosti.

— Gonilni jermen je ukradel prejšnji teden delavec Franc S. iz Celja iz okle- dišča stavbenika g. Jezernika na Dolgem polju. Jermen je vreden 800 Din. Tatu so aretirali orožniki v Konjicah, ko je tam prodajal ukradeni jermen.

— Brezposelnost. Pri večji ekspozituri javne borze dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijaviilo 112 brezposelnih. Ostalo je v evidenci brezposelnih 842 moških in 64 žensk.

— Kino Union ostane danes zaprt.

Iz Maribora

— Preosnovanje mariborske davčne uprave. Kakor smo že svoečasno kratko poročali, je finančni minister odredil, da se razdeli sedanjim okoliš davčne uprave v Mariboru na dva dela tako, da so ustano- vi za mesto Maribor posebna davčna uprava, za ostali del mariborskega okoli- ša pa se bo ustanovila posebna davčna uprava z naslovom davčna uprava Maribor-okolica. Obe davčni upravi bosta poslovali v prostorih dosedanje davčne uprave v Mariboru, Ciril-Metodova ulica, desno in levo od glavnega vhoda. Od 15. t. m. naj se vsi uradni spisi, vloge itd. naslavljajo točno na vsako od obeh istodnevno davčno upravo. Plaćevanje davkov se zaenkrat lahko še vrši po položnicah dosedanje davčne uprave na čekovni račun št. 10.039, nakar si bosta vplačila pravilno razdelili obe davčni upravi mesečno.

— Kako se razvija obmojni promet? V letošnjem januarju je prišlo v Maribor preko severne državne meje 4979 oseb, od teh 1640 Jugoslovenov, 248 Nemcev, 1933 Avstrijcev, 395 Čehoslovakov ter 763 po- danikov drugih držav, našo državo pa je zapustilo preko severne meje v istem času 4683 oseb, med njimi 1761 Jugoslovenov, 2102 Avstrijcev, 148 Nemcev, 435 Čehoslo- vakov in 237 podanikov drugih tujih držav. V tranzitnem prometu, ki je najmočnejši z Italijo, je bilo zabeleženih 2139 potnikov.

— Tretji zgodovinski večer bo v četr- tek 15. t. m. ob 20. v čitalnici Studijske knjižnice. Poročal bo g. prof. Stanko La- puh o Kramplju kot historiografu.

— Poziv vsem onim, ki so opravili orožne vaje. Mariborsko mestno načel- stvo razglasa, da se vsi v Maribor - me- sto pristojni vojaški obvezniki rojstnih letnikov 1884—1910, ki so pravkar odslu- žili orožne vaje v Jugoslaviji, morajo zga- stiti zaradi zabeleže podatkov o odsluže- niu orožnih vaj, čimprej v mestnem voja- škem uradu v Slovenski ulici 11. Za vo- jaške izpize je čas do 28. t. m. Zglašijo naj se tudi oni vojaški obvezniki, ki do- slej vojaških listin še niso izprijeli.

— Za revne rudarske otroke v Trbov- ljah je daroval g. Adolf Marvan namesto venca na grob g. Černovška znesek 100 Din, ki je na razpolago v mariborski po- družniški upravi »Jutra«. Posnemajte! — Za ribiče na postrvi Ribarski dru- štvo Maribor naznanja svojih p. n. red- nih članom, da se bo vršilo vpisovanje reflektantov na ribolovne knjižice za lov na postrvi do 25. t. m. pri društvenem blaznjaku g. F. Greinerju, trgovcu, Go- sposka ul. 2

— Avtomobilska neizgoda. Včeraj zjut- raj ob pol 4. je zavozil neki osebni avto- mobil, v katerem so sedele poleg šoferja Karla B. še štiri osebe, na Jugosloven- skem trgu napreli v železen hidrant, nato pa še v neko drevo, kjer je obstal precej poškodovan. Vsi potniki so se pri tem po- škodovali in je stražnik, ki opravila službo pred sreskim načelstvom, o nezgodi takoj obvestil reševalno postajo. Poškodovanci so bili prenežani v bolnišnico, kjer so bili obvezani in izvzemši enega odpuščeni v domačo oskrbo. Šofer Karel B. in mesarski pomočnik Josip K. sta se poškodovala na glavi, natakarka Julijana G. na desni roki in natakarka Roza Š. in služkinja Ana P. pa na desni nozi.

— Nesreča s patrono. V nedeljo popold- ne je našel 12letni sin posestnice Franc Šauerl iz Zimice pri Mariboru na sme- tišču dinamitno patrono, ki mu je v roki eksplodirala in mu nevarno poškodovala levo roko. Deček se zdravi v mariborski bolnišnici.

— Najprijetnejši pustni terek bodo pre- živeči Mariborčani v gledališču, kjer bo pr- va ponovitve Fallove opere »Stambulska roža«. Kdor izmed abonentov reda »B« ne bi želel obiskati te predstave, naj to spo- roči gledališki blaginji, ki mu bo to pre- stava nadomestila ob uprizaritvi za abon- ma »C«.

Pristopajte k »Vod-kovali družbi«

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlažna v. %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo drugo najnižjo temperaturo 12. februarja. Ljubljana 7. 772,7 — 3,5, 83, mirno, 8. —; Ljubljana 13. 770,8, 2,2, 59, NEI, 3. —; Maribor 7. telefonska zveza »okvar- jena; Zagreb 7. 770,1 — 1,0, 90, NWI, 10. —; Beograd 7. 769,2, 2,0, 90, WI, 10. —; Sarajevo 7. 775,8 — 12,0, 90, mirno, megla 10. —; Skoplje 7. 771,5 — 30, 90, mirno, 0. —; Split 7. 769,9, 6,0, 75, mirno, 0. —; Kumbor 7. 768,5, 6,0, 90, NE2, 0. —. Temperatura: Ljubljana —, —4,5, Za- greb 9,0 — 1,0, Beograd —, —1,0, Sarajevo —, —13,0, Skoplje 10,0 —, —3,0, Split 12,0, 6,0, Kumbor — 5,0.

Iz Kranja

— Gledališki oder Narodne čitalnice v Kranju priredi danes svojo običajno gledališko reduto v Narodnem domu, ki se je v zadnjih letih razvil v eno najlepših predstavnih zabav v Kranju. Posebna no- vost bo letos tekma s punčkami. Kakor običajno bo tudi to pot nagrajena najlep- ša maska. Dostojne maske dobro doše! Zvečer tedaj vsi na gledališko reduto v Na- rodni dom.

Iz Zagorja

z. — Osebnosti. Namesto postajnega načelnika g. Mejaka Rudolfa, ki je bil prestavljen k direkciji v Ljubljani, je pre- vzel mesto sefa g. Cecil Franc, ki je pri- šel iz Podnarta. — Na zagorsko šolo je dodeljena ga. Svetek - Sevnikova iz Izlake.

z. — Uradni dnevi v Zagorju so zaradi pomanjkanja kredita za februar odpovedani. S tem so občutno prizadeti okoljanci, ki prosijo, da se uradni dnevi spet uvedejo.

z. — Svoj dom si gradijo gasilci iz Ko- tredeža v Potoški vasi, a so morali začasno ustaviti delo, ker jim je zmanjkalo krita. Dom je stal doslej 18.000 Din, a po- trebnih bi bilo še toliko. Občina ne more prispevati niti pare in so gasilci navezani edino na banovinsko pomoč, odnosno na zvezni sklad. Načelnik g. Forte Ivan se postrvalno trudi, da bi bil dom čim prej zgrajen. Poklonil je stavbišče; poleg tega so on, Lebar in Borštnar na svoje stroške postavili most do doma. Oblastvo naj vrli občanom nakloni potrebno podporo.

z. — Vrnitev brezposelnih iz Radeč, ker se niso hoteli pogoditi glede mezd, v jav- nosti ni vzbudila simpatij. S trompeto na čelu so brezposelni v četverrednih priko- rakali do občine. Občina jim seveda ni mogla ustreči, zaradi česar je prišlo sicer ne do resnih, a zadosti tehtnih neprimer- nosti, da je moralo sresko načelstvo odre- diti kontumac. Vsi lokali se morajo ob 21. zapirati. Shajanje in postajanje po cestah in ob vhodih v rove sta strogo zabranjeni z globo od 10 do 500 dinarjev ali z zapro- nom od 1 do 10 dni. Kakor se čuje, bo vrnitviš se odpovedala hrana v javni kuh- ini. Inicijatorji naj trezno premislijo svoje korake, da si ne zapravijo simpatij ožje javnosti.

Iz Ptuisa

— Ljudska univerza. Odbor za izobraz- bo trgovskega in obrtniškega naraščaja priredi 14. t. m. v gremialnih prostorih predavanje o kratkem pregledu razvoja knjižnega jezika in slovarstva pri Jugosloven- vih. Predaval bo profesor g. Ingolič. Vab- ljeno so poleg vaenstva tudi gg. trgovci, obrtniki in uradniki.

— Kuharska razstava. Podjetna restav- racija »Pri pošti« priredi na pebelnično sredo prvo kuharsko razstavo. Poset bo brezplačen, razstavljenih pa bo nad 100 jedil, od najpreprostejših do najfinišnih.

— Kino bo predval v sredo in četrtek ob 20. večernim film »Gore ključje«. Dodatek Ufin tednik.

Iz življenja na dežel

POLJČANE. V nedeljo 18. t. m. bo v Baumanovem hotelu ob 17. občni zbor kra- jevne organizacije JNS. Pri tej priliki se bodo sedaj delene organizacije za Poljča- ne, Pekel in Studenice združile v eno v Poljčanah. Udeležba za člane obvezna.

PREDGRAD. Občinska organizacija JNS bo imela redni letni občni zbor 18. t. m. v ostilniških prostorih g. predsed- nika združenih občin Josipa Šterka v Pred- gradu.

Radio

Torek, 13. februarja.

LJUBLJANA 11: Solska ura: Pravišice (ga Minka Kusova). — 12:15: Plošče. — 12:45: Poročila — 13: Čas plošče. — 18: Otroški kotichek (gd Vencajzova) — 18:30 Schumannova Karnevalska suita na plo- ščah. — 19: Francoščina — 19:30: Boj za Kančincing (P. Kunaver). — 20: Glasbo- no predavanje (dr Dolinar). — 20:30: Ura slagerjev, izvaja g. Mirko Jelačin s sprem ljevanjem radio-orkestra — 21:15: Kupite te polje g Bajde, vmes igra na harmoniko g. Kopalj. — 22: Napoved časa in poročila — 23: Mandolinistični kvartet in plošče. — BEOGRAD 16:30: Pesmi — 17: Plošče 20: Arije in dueti. — 20:55: Slušna igra — 21:35: Violinski koncert — 23: Koncert or- kestra in solistov — ZAGREB 12:30: Plo- šče. — 17: Popoldanski koncert — 20:15: Orkestralni in pevski koncert. — 21:15: Slušna igra — 21:45: Jazz — PRAGA 19:20: Prenos iz Brna — 20:20: Karneval v stari Pragi — 21:10: Mešan program iz Bratislave — 22:30: Zabava s plesom — BRNO 19:20: Godba na pihala. — 20:20: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 20:02: Opera »Havajska roža«. — 22:30: Godba za ples. — DUNAJ 12: Koncert na ploščah. — 16:05: Mladinski koncert. — 17:20: Wagnerjeva glasba na ploščah. — 19:30: Karneval. — 21: Mešan program. — 22:30: Lahka glasba na ploščah. — 23:30: Pokopavanje Pusta. — BERLIN 20:10: Prenos karnevala iz Kölna. — KOENIGS- BERG 20:10: Program kakor v Berlinu — MUEHLACKER 20:10: Prenos karnevalskega programa iz Kölna. — BUDIŠPESTA 17:30: Orkestralni koncert. — 18:50: Klavir- ske skladbe. — 20:20: Lahka glasba. — 21: Zabaven večer. — 23: Orkester. — 24: Jazz. — RIM 17:10: Instrumentalna glas- ba. — 19:30: Plošče. — 20:40: Zabaven pro- gram. — 21:45: Orkestralni koncert. — Plesna muzika.

Sreda, 14. januarja.

LJUBLJANA 12:15: Plošče. — 12:45: Po- ročila. — 13: Čas plošče. — 13: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18:30: Radio - or- kester. — 19: O socialni vzgoji (dr. Goga- la). — 19:30: Literarna ura. — 20: Prenos opere iz gledališča, v odnoro napoved časa in poročila. — BEOGRAD 16:30: Arije. — 19: Koncert orkestra. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — ZAGREB 12:30: Plošče. — 17: Plošče. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — Lahka godba. — PRAGA 20: Prenos filharmoni- nega koncerta. — BRNO 19:35: Plesna gla- ba. — 20:10: Veseloirga. — 20:55: Plošče. — 21: Shakespearjeva in češka glasba. — VAR- ŠAVA 20:05: Plošče. — 20:15: Orkestralni in violinski koncert. — 21:30: Pesmi. — 22: Plošče. — DUNAJ 12: Plošče. — 19:35: Hayd- nov oratorij »Letni čas«. — 22:35: Koncert lahke glasbe. — BERLIN 20:10: Orkestralni koncert. — 21: Mešan program. — 22:30: Lahka in plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20:10: Literarni program. — 21: Prenos opere. — 22:30: Lahka glasba na ploščah.

V NEDELJO 21. T. M. PRVIKRA- NOVA, IZVIRNA SLIKANICA »JUTRA«

LJUBO JURKOVIC

ILUSTRIRAL VLADIMIR MAZI

VELIKI IN MALI BRALCI »JUTRA« BODO Z NAVDUŠENJEM SPREMILJALI NEZASLIŠANE PRI- GODE PRISRČNE MAJCENE LILI

PAZITE NA ZACETEK! 21. FEBRUARJA T. L.! NAROCITE »JUTRO«!

Gospodarstvo

Devaluacija češkoslovaške krone

Za 16 2/3 %

Dolgotrajna pogajanja med strankami in v krogu vlade o vprašanju nove ureditve češkoslovaške valute v svrhu pospeševanja izvo- za, pri čemer je prišlo ponovno do kritičnih faz, so prišla pretekli teden do zaključka. Češkoslovaški ministrijski predsednik Malypetr je v soboto popoldne preko vseh češkoslovaških radijskih postaj napovedal pri- lagoditev češkoslovaške valute spremenjenim razmeram. Gospodarski načrt, ki ga je se- stavila vlada, se glede ureditve valute na- slanja na osnovno zahtevo, ki jo je postavil prof. dr. Engliš, da je treba dispariteto, ki je nastala med notranjo in zunanjo vredno- stjo češkoslovaške valute, izravnati. Kakor znano, je prof. dr. Engliš predlagal, da se uvede valutna premija v višini 15 do 20%. Češkoslovaška vlada pa je šla očitno še dalje in namerava devalvirati valuto za eno šestino sedanjih vrednosti (na 16 2/3%), upo- števač okolnosti, da je večina držav, ki igrajo ulogo v svetovni trgovini in ki konkurirajo češkoslovaškemu izvozu, že izvedla devaluacijo za 30 do 40%. Priljubeno polo- vičo nastale razlike v zlatu je Češkoslovaška izravnala že s tem, da je vodila strogo de- flačijsko politiko; drugo polovico razlike pa hoče sedaj vlada eliminirati z redukcijo zua- nje vrednosti češkoslovaške krone za eno šestino. Po izkušnjah v drugih državah, je računati, da bo ta ukrep prinesel znatno iz- boljšanje konkurenčne zmoglosti češkoslova- ške izvozne industrije, n. da bi zaradi tega bistveno povečal splošni nivo cene. Izravnava neozdravljiva med zunanjo in notranjo vred- nostjo češkoslovaške krone, pa je 1. prvi ko- rak velikopolnega ukrepa za oživitve gos- podarstva, ki ga hoče češkoslovaška vlada izvesti v etapah. Vzoredno z ureditvijo va- lutne vprašanja, hoče vlada konsolidirati tudi notranje finančne in kreditno - poli- tične razmere z ustanovitvijo posebnega re- eskomptnega instituta, ki naj bi pomagal mobilizirati avtonomne finance in oživiti trg za emišijo obveznic. Med ostale ukrepe spada tudi redukcija zakonitega minimalne- ga kritija na 25 % in konsolidacija kratko- ročnih obveznic državnih blazin; ter konč- no nadaljevanje javnih investicij v svrhu olajšanja brezposelnosti.

Ministrijski predsednik Malypetr je v svo- jem govoru v radiju med drugim dejal na- slednje: Za oživitve gospodarstva je treba predvsem povečati izvoz, s tem, da se olajša konkurenčna možnost češkoslovaških izdel- kov v mednarodni trgovini. Ta konkuren- čna možnost se je znatno poslabšala zaradi de- valvacije večine valut, ki obvladujejo svetov- no trgovino. Češkoslovaška industrija je v večki meri navezana na izvoz, saj gra- pri polno izkoriščeni kapaciteti industrijskih obratov polovica industrijske produkcije v inozemstvo. Nazadovanje izvoza pomeni za- naraščanje brezposelnosti in nazadovanje kupači moči naroda, zlasti za konsom agrar- nih proizvodov. Cene pri izvozu češkoslova- škega blaga so v zadnjih letih sicer nazada- vale, navzile temu pa češkoslovaško blago ne more več konkurirati na zunanjih trži- ščih, ker so se v drugih državah cene v zla- tu zaradi devaluacije valut še znatneje skr- čile. Če bi hotela Češkoslovaška doseči zo- pet prejšnjo konkurenčno možnost, t. j. bi morala nivo cen še nadalje pritiskati na- vzdol in bi bilo neizogibno znižanje med- l. obresti, davkov in ostalih dajatev za naj- manj 25 % nasproti sedanjemu stanju. Vpra- šanje je, ali bi bilo to izvedljivo in s kak- šnimi težavami. Zato je pričela vlada raz- mišljati o tem, da problem zagradi z druge strani in da spremeni valutne razmere ter tako odstrani oviro pri izvozu v inozemstvo.

Stanje Narodne banke

V zvezi z anuitetno službo za zunanje dolgove je morala Narodna banka po naj- novem izkazu (od 8. t. m.) izločiti za 20,4 milijona Din deviz in jih prenesti na račun deviz, ki se ji vstejejo v podlago. Navzile temu se je podlaga skrčila le za 6,7 na 1867,9 Din Devize, ki se ne vstejejo v podlago so narasle na 80,3 milijona Din. Račun kovanega denarja v srebru in niklju se je ponovno nekoliko skrčil za 15,5 na 280,1 milijona Din, prav tako so v znat- nejši meri nazadovale menična in lom- bardna posojila, in sicer za 22,5 na 2033 milijonov Din.

Obtok bankovcev se ni bistveno spre- menil: povečal se je le za 7,5 na 421,94 mi- ljona Din, tako da je sedaj za 427 milio- nov Din manjši nego lani ob istem času in za 770 milijonov manjši nego predlan- jim. Obveznosti na pokaz so se istočasno zmanjšale za 24,4 na 1037,4 milijona Din, obveznosti z rokom pa so narasle za 14,2 na 1123,1 milijona Din. Razmerje kritija se ni bistveno spremenilo in znaša sedaj v zlatu in devizah 35,53 % (po zadnjem izka- zu 35,54 %), v samem zlatu pa 34,14 % (34,03 %).

Gospodarske vesti

— Diskontna mera v raznih državah. V začetku februarja je newyorkška Federal- na rezervna banka, kakor znano, znižala svoj diskont za pol odstotka, kmalu za tem pa je Francoska banka zaradi znatnega odstopka zlata izvršila povznanje za pol odstotka, naša Narodna banka pa je, kakor smo že javili, izvedla redukcijo za pol od- stotka. Najnižji diskont imajo sedaj Ze-

šile. Če bi hotela Češkoslovaška doseči zo- pet prejšnjo konkurenčno možnost, t. j. bi morala nivo cen še nadalje pritiskati na- vzdol in bi bilo neizogibno znižanje med- l. obresti, davkov in ostalih dajatev za naj- manj 25 % nasproti sedanjemu stanju. Vpra- šanje je, ali bi bilo to izvedljivo in s kak- šnimi težavami. Zato je pričela vlada raz- mišljati o tem, da problem zagradi z druge strani in da spremeni valutne razmere ter tako odstrani oviro pri izvozu v inozemstvo.

Ministrijski predsednik Malypetr je pri tej priliki izrečno poudaril, da je izključna vsaka možnost inflacije. V vseh državah, ki so izvedle do gotove mej: devaluacijo valute, je to ostalo skoro brez posebnih spre- menb v ustroju notranjega gospodarstva. Zato je sigurno, da ne more imeti pametna in trezno izvedena sprememba na notranjo vrednost denarja nikakega bliskega vpliva na notranji nivo cen. Zato tudi ne more biti govora o tem, da bi vlagatelji dejansko kaj izgubili, saj bo realna kupna moč denarja, ki ga dobe vlagatelji za obresti, ostala ne- spremenjena. Boljzen vlagatelj je v tem pogledu brez predlage in je širjenje alarmant- nih vesti o tujdi, ki ni ne razumejo, ali se hočejo pri tem okoristiti, vredno najstrož- je obsoje. Češkoslovaška vlada nima pred javnostjo nič prikritivati in se v polni meri zaveda velike odgovornosti. Nikče ne bo okodovan. Namen vladnih ukrepov je le ta, da odvrne škodo, ki je že nastala in ki na- dalje preči češkoslovaškemu gospodarstvu s tem, da so valuti: spremembe v drugih drž- avah bistveno zmanjšale konkurenčno zmog- nost češkoslovaškega blaga na zunanjih trži- ščih. Tri četrtine mednarodne trgovine ob- vladujejo druge države z devalvirano valuto.

Sevoda pa ne sme postati češkoslovaška valuta igračka v rokah finančne špekulacije. Vprašanje se mora urediti tako, da bo ostala stabilnost valut: zametena, vidi če se zlata vrednost papirnat: krone zniža. Češkoslova- ška valuta bo ostala zlata valuta, le razmer- je do zlata bo z zakonom spremenjeno. Se- da z valutno reformo se ne bodo odstra- nile vse težkote v gospodarstvenem življenju in bodo potrebni še marsikateri drugi ukrepi.

Gornja izjava ministrijskega predseščnika Malypetra so v vseh češkoslovaški javnosti izzvala veliko pozornost. Vprašanje jim pr- ije ureditve valute je postalo v zadnjem času vedno nujnejše, ker je že polemika, ki se je razvila o Enelševem načrtu, izzvala zadnje tedne veliko povpraševanje po dev- zah in so se dvizime rezerve Narodne banke v zadnjih petih tednih navzile rastričkolno pri prodaji skrišle skoro za 30 % od 926 na 680 milijonov Kč.

Češkoslovaška vlada je s svojim sklepom pckazala, da se zaveda velike odgovornosti in tudi nujnosti glede ureditve t: zavnega vprašanja. Higar pravila rešitev je širši jav- nosti težko razumljiva. Češkoslovaška vlada se je očitno rešila vseh tradicionalnih predsodkov in ima trden namen, navzile od- porom od gotove strani pogumno prekakati gordijski vozal državnega problema.

dinje države (Newyork), in sicer 1,5%, potem sledijo Anglija in Švica z 2%, Nizo- zemzka in Švedska z 2,5%, Francija in Italija s 3%, Belgija, Norveška in Češko- slovaška s 3,5%, Nemčija s 4%, Estonzka, Finska in Madžarska s 4,5%, Avstrija in Poljska s 5%, Portugalska s 5,5%, Rumu- nija, Španija, Litavzka in Letonzka s 6%, Jugoslavija, Bolgarija in Grčija s 7% in Albanija s 7,5%. Če izvzamemo Albanijo, smo po zadnjih spremembah še vedno z Bolgarijo in Grčijo na zadnjem mestu.

— Inozemski imetniki naših državnih ob- veznic bodo v Beogradu gradili luksuzni ho- tel. Kakor znano, lahko zahtevajo inozemski imetniki naših državnih obveznic izplačilo kuponov v celoti v vezanih dinarjih, t. j. v dinarjih, ki se morejo po gotovih pogojih po- rabiti za investicijo v naši državi. Kakor se- danj sporočajo iz Beograda, je skupina ino- zemskih imetnikov naših državnih obveznic ustanovila konzorcij, ki vrši vnovčenje teh kuponov v vezanih dinarjih in proučuje vpra- šanje ustanovitve delniške družbe z glav- nico 40 milijonov Din za gradnjo velikoga modernega hotela v Beogradu. Ta hotel naj bi imel 500 sob in bi bil opremljen z naj- modernim:šim konfortom.

— Odpovedni roki za vloge pri Držav- ni hipotekarni banki. Kakor znano ima Dr- žavna hipotekarna banka za odpovedova- nje vlog posebne pogoje, drugače od ostalih bank. Sedaj je upravni odbor pre- pisal nove splošne odredbe. Za sprejema- nje hranilnih vlog so določeni naslednji odpovedni roki: do 10.000 Din brez odpo- vidi od 10.000 do 25.000 Din z odpoved- nim rokom 5 dni, od 25.000 do 50.000 Din z odpovednim rokom 10 dni, od 50.000 do 100.000 Din z odpovednim rokom 15 dni,

od 100.000 do 250.000 Din z odpovednim rokom 25 dni, od četrdo do pol milijona Din z odpovednim rokom 45 dni, od pol do tri- četrt milijona Din z odpovednim rokom 60 dni, od tričetrt do 1 milijona Din z od- povednim rokom 90 dni in preko 1 mi- ljona Din z odpovednim rokom 120 dni. Nadalje pravijo nove odredbe da Držav- na hipotekarna banka ne sprejema hranil- nih vlog, glasečih se na šifro ali na kak drug znak. Če vlagatelj vloži denar na knjižico, ki se glasi na donostelja, tedaj lahko banka za službeno potrebo zahteva od vlagatelja, da označi ime, poklic in bi- vališče.

— Nakup vojne škode na obroke pri Poštni hranilnici. Poštna hranilnica je po- višala ceno za nakup obveznic vojne ško- de na obroke, in sicer od 12. t. m. naprej na 25 Din mesečno (skozli 12 mesecev) za eno obveznico.

— Dobave. Strojni oddelek direkcije držav- nih železnic v Ljubljani sprjema do 12. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg loja in do 14. t. m. glede dobave 160 kg železnih verzig, 60 kg jeklen: pločevine, 200 kg zako- vic za kotle, 560 kg železa in 500 kg marli- novega jekla; gradbeni oddelek pa do 16. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg gorske krede, 150 kg črne kava, 1000 kg firneža, 100 kg silikativa, 500 kg steklastega kleja. Direkcija državnih železnic Subotica spre- jema do 21. t. m. ponudbe glede dobave raz- nega materiala (mavec, ključavnica, žagini listi, železo, cinkovo belilo, ščke, brune plošče itd.). Direkcija državne železnic Vares sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 2900 kg jekla; do 28. t. m. pa glede dobave 200 m brezšivnih cevi in mizarskega orodja. Direkcija državneva rudnika Sen- ski Rudnik sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 600 m pocinkanih cevi.

Borze

12. februarja

Na ljubljanski borzi sta devizi New- york in London v skladu z zunanjimi te- čaji ponovno nekoliko popustili. Avstrijski šiling je bil v privatnem kliringu za- ključen po 8,90 (v Zagrebu po 8,75, v Beo- grad 8,80), grški boni pa so se trgovali le v Beogradu po 35.

Na efektivnem tržišču je po burni haussi preteklega tedna prišlo več ali manj do pomirjenja in je deloma opaziti že popu- ščanje. Vojna škoda je bila na zagrebški borzi za kaso zaključena po 318 in 315 (v Beogradu po 321 in 312), za februar po 318 in za marec 314 in 318. V 7 % investicijs- kem posojilu je prišlo do prometa pri nekoliko nižjem tečaju 73, 6 % begluške obveznice pa so se trgovale po 57 in 58 (v Beogradu po 57 in pozneje po 55 in 54,50). 7 % Blairovo posojilo se je trgovalo ne- spremenjeno po 51,50 in 52, promet pa je bil zabeležen tudi v 7 % Seligmanovem po- sojilu Drž. hip. banke po 66 in 68. Končno so bili še zaključki v delnicah PAB po 262 in 270.

Devise

Ljubljana. Amsterdam 2307,63 — 2318,99. Berlin 1352,91 — 1363,71. Bruseli 798,57 — 802,51. Curih 1108,35 — 1113,85. London 174,64 — 176,25. Newyork 3466,61 — 3494,87. Pariz 225,77 — 226,89. Praga 169,45 — 170,31. Trst 301,01 — 303,41 (premija 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,90.

Zagreb. Amsterdam 2307,63 — 2318,99. Berlin 1352,91 — 1363,71. Bruseli 798,57 do 802,51. London 175,64—176,24. Milan 301,01 do 303,41. Newyork kabel 3488,61 — 3526,87. žek 3466,61 — 3494,87. Pariz 225,77—225,89. Praga 169,45 — 170,31. Curih 1108,35 do 1113,85.

Curih, Pariz 20.3250, London 18,82, New- york 314, Bruseli 72, Milan 27,20, Madrid 41,90. Amsterdam 208. Berlin 122,25, Dunaj 57,20, Stockholm 81,55, Oslo 79,45, Kobon- havn 70,60. Praga 15,28, Varšava 58,05, Bu- karština 3,05.

Dunaj (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 114,00, London 27,62, Milan 47,37, Newyork 548,05, Pariz 35,58, Parih 174,25, 100 S v zla- tu 128 S pap.

Effekti

Ljubljana. Vojna škoda 315 den., 7% invest. 70 den., 8% Blair 56 den., 7% Blair 52 den., 7% Drž. hip. banka 68 den., 4% agrarne 37, 6% begluške 54 den.

Zagreb. Vojna škoda 316—317, za febru- ar 315—318, za marec 315—318, za april 310—3

Veliki dnevi v Parizu

Gaston Doumergue

Novi predsednik francoske vlade, bivši državni predsednik Gaston Doumergue, ki mu je zdaj 71 let, se je popolnoma odtegnil politiki, odkar je zapustil Elizejske poljane.

Ko je jemal slovo od predsedniških prostorov, je izjavil, da bi rad preživel ostane svojih dni daleč od prestolnice v južni Franciji. Samo po enkrat ali dvakrat letno se je za kratek čas pojavil v prestolnici, kjer je prisostvoval seji družbe za Sueski prekop.

Temu primerno je tudi prekinil vse odnose do političnih voditeljev, kajti hotel je, kakor njegova predhodnika Loubet in Fallières, preživeti večer svojega življenja v miru.

Toda niti to ni ostalo tako, kajti Gaston Doumergue se je po odhodu iz Elizejske palače oženil s svojo staro prijateljico, ki mu lepša življenjski večer.

Ko so lani v septembru vprašali Doumergueja, če bi bil pripravljen sestaviti sprajljivo vlado, je energično odvrnil: »Nikoli več!« Toda kakor je bila l. 1926 potrebna Franciji osebnost Poincaréja, tako ji je po zadnjih dogodkih postal potreben Gaston Doumergue. Vedno razločnejše je odmeval klic po njem, dokler ga ni dosegel in zdramil k odhodu v Pariz.

Pariska javnost je sprejela svojega »Gastoneta« z vso presrečnostjo. Klicali so mu: »Naš ljubi dedek!«, neka ženska iz ljudstva pa ga je pozdravila z besedami: »Bodi strog, Gaston!« So pa seveda še drugi, ki ne mislijo tako o njem in ga imenujejo »tega diktatorja«.

Levo zgoraj: Ministrski predsednik Gaston Doumergue zapuša Elizejsko palačo. Pod njim (na levi): Velika množica pozdravlja novega predsednika Doumergueja — (na desni): Vladni poziv pariškemu prebivalstvu: Domovina je v nevarnosti!

Nemčija ograža svetovni mir

Pesimistična sodba člana Rooseveltove vlade — Kako gledajo ameriški vodilni krogi na sedanjo Nemčijo

Pod tem naslovom priobčuje ameriški finančni državni tajnik Henry Morgenthau v pariškem mesečniku »Le Mois« članek, ki je zanimiv glede sodbe, ki jo ima pisec o nemškem državnem kancelarju.

Morgenthau piše: »Dokler je bilo upanje, da se bosta Francija in Nemčija spravili, smo imeli tudi nado, da ne bo evropskega konflikta. V trenutku, ko je prišel Hitler na krmilo, pa se je položaj temeljito spremenil. Hitler je ustvaril na kontinentu položaj, ki na las sliči položaju l. 1913.

V nadaljnjih izjavanih omenja Morgenthau francosko pripravljenost na vse eventuelnosti in nato pravi: »Kako je mogoče sprito teh ogromnih sredstev zanehati vojno med Francijo in Nemčijo? Hitler je prišel na krmilo zaradi obljub, ki jih je dal množicam. Te obljube mora zdaj izpolnjevati. Hitler je obljubil, da bo uničil Zide, in pridobil Nemčiji izgubljene kolo-

nije. Prvo obljubo je že izpolnil. Zdad bo moral izpolniti še druge. Nemčija danes gotovo ni tako razorožena, kakor se v svetu misli. Težkega topništva sicer nima kakor nekoč, toda lahke artiljerije ji ne manjka. Poleg tega ima novo puško, koje izstrelki prebijajo ščite tankov. Nihče ne ve, kako je Nemčija pripravljena, kajti tam imajo tudi raketne priprave, ki nesejo delj kakor »debeli Bert« (75 km). Nemčija ima tudi najboljše trgovinsko morinarico, ki se lahko hitro preuredi v vojno floto. Tudi sirovine ne pogrša, njena skladišča so polna. Evropska vojna se torej lahko vsak trenutek sproži kjerkoli. Znana je tudi nemška teza, da hoče imeti ves Ren kar pomeni z drugimi besedami aneksijo Belrije. Tega pa ne bo nikoli dopustila Anglija. Vse to torej meri na izlruh konflikta in jaz ne vidim izhoda, ki bi preprečil katastrofo.« zaključuje ameriški pisec.

Dva zakona

Dobro se je poročiti, toda vedeti moraš — koga vzameš!

Pred tristo leti je nameraval odvetnik Richard Edwards iz države Connecticut v ameriških Zedinjenih državah stopiti v zakon. Bili sta mu na razpolago dekletki, ki sta bili obe hčeri ameriških državljanov. Prva se je pisala Elizabeta Tuthill, bila je mlada po letih in ni bila na najboljšem glasu. Kljub svoji lepoti in razumnosti se je vedla preveč preprosto, kar ni odgovarjalo puritanski morali in nianostnim načelom tedanje družbe. Da bi se podvržala etičnim nazorom sodobne družbe, ji je bilo težko. Njena nemirna kri jo je metala iz pustolovščine v pustolovščino. Pa tudi zgodovina njene rodbine ni bila nič kaj prikupna. Vse to skupaj je napotilo advokata-snobca, da je opustil ženitev z Elizabeto Tuthillovo, tembolj, ker so mu to nasvetovali tudi vsi sorodniki. Neka sestra Elizabete je namreč bila na slabem glasu zaradi tega, ker je umorila lastno dete, neki brat pa je umoril eno izmed sester. Advokatovi svetovalci so bili soglasni v tem, da bi takšen zakon ne bil posebno časten za njegovo rodbino.

Druga advokatova izvoljenka se je pisala Mary Talcot. Bila je na najboljšem glasu. Vsi so spoštovali v nji marljivo, mimo in ljubko dekle. Talcotova je bila tudi pobožna in je često obiskovala cerkev. Prijatelji Riharda Edwardsa so bili vsi navdušeni, ko so izvedeli zanjo. Svetovali so mu brez pridržka, naj jo vzame za ženo. Odvetnik je pretehtal svarila in nasvete. Slednjič je prišel do sklepa, da je vseeno, kakor stori. Zasnubil je Elizabeto Tuthillovo. Tudi kot zakonska žena je ostala Elizabeta zvesta svojemu značaju. Rodila je sicer Edwardsu otroke, njeno življenje pa je bilo kljub temu nemirno. Elizabeta je varala svojega moža. Toda tudi potrpljenje advokata ima svoje meje in Edwards se je naposled ločil od Elizabete. Ker pa le ni mogel živeti brez družice, se je domislil pridne Mary Talcotove, ki jo je po ločitvi zakona z Elizabeto napravil za svojo ženo. Rihard in Mary sta bila srečna. Živela sta v harmoniji. Mary je rodila svojemu možu šest otrok, pet hčera in enega sina, ki so bili vsi materine narave.

Zdaj naj pokažemo suhi podatki, kakšno je bilo potomstvo iz teh dveh zakonov. Saj živimo v dobi biologije in raziskovanja dednosti, v dobi, ki se tako rada igra s pojmom osebnosti, nadarjenosti in vzgoje, razvoja itd. So vlade, ki naravnost naročajo, naj se raziskujejo rodbinske zveze do neznanega kolena itd.

Zgodovina rodbin Nam, Juke, Kallilak in Ishmael je krvava in žalostna zgodovina morilcev, zločincev, umobolnikov in prostitutk, poganjkov bolnih podedovanih nagonov. V nasprotju s tem pa je zgodovina Edwardsovega rodu klasičen primer za idealno nadaljevanje najboljših ljudi. Timothy Edwards, eden izmed prvih potomcev Edwardsa, je ustanovil univerzo Yale v New Havenu. Njegov sin Jonatan je bil slovit metafizik in teolog. 265 Edwardsovih potomcev je dovršilo univerzo. Pet in šestdeset jih je doseglo čast vseučiliškega profesorja, 12 je bilo med njimi celo rektorjev, dalje 60 zdravnikov, 30 sodnikov, 100 duhovnikov, 75 častnikov, eden se je celo povzpelo do podpredsedništva Zedinjenih držav. Dva sta bila člana ameriškega kongresa, trije senatorji, 80 državnih uradnikov, guvernerjev in županov. To kaže, da je bil Edwardsov rod dober rod. Tudi stranske linije, v katerih je bila Edwardsova kri, izkazujejo častno potomstvo.

Med tem je n. pr. Aron Burr, sloviti politik, Winston Churchill, pisatelj in zakonodavec, Robert Paine, jurist in goreč domoljub, mož, ki je podpisal znano Declaration of Independence, nadalje Morrison R. Waite, sodnik najvišjega sodišča, Georg Vincent predsednik Rockefellerove ustanove, Edit Carow, žena Teddyja Roosevelta, Grover Cleveland, dvakratni predsednik U. S. A., Ullis Simpson Grant, takisto prezident in mnogo drugih.

Tedaj je le bilo dobro, da je Rihard vzel za ženo neomadeževano Mary Talcotovo? Saj menda ni človeka, ki bi tajil to reč. Toda resnica je drugačna: vsi sloviti Edwardsi so potomci peklenske Elizabete Tuthillove, ženske, ki je naglala svojega moža tako daleč, da jo je odslovil iz svoje hiše in si je namestu nje poiskal mirnejšo in pridnejšo ženo.

Pred novim vzletom v stratosfero

Iz Amsterdama poročajo, da pripravljajo znani Piccardov sodelavec fizik dr. Maks Cosyns za letos nov vzlet v stratosfero. Gondola se že gradi. Cosyns je opustil namero, da bi bila gondola iz magnezijeve kovine, ker pravi, da še nima dovolj izkustva s to snovjo.

Fizik izjavlja, da njegov podvig nima namena pobiti dosedanjih višinskih rekordov, marveč dognati praktične izsledke, ki bodo pomenljivi za vedo. Pred vsem se nadeja, da bo njegov vzlet pripomogel pri merjenju kozmičnih žarkov. Start bo predvidoma v belgijskih Ardenhah.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Težave s Chiappeom

Daladlerjeva vlada je tik pred svojim padcem odstavila pariškega policijskega prefekta Chiappea. Zaradi tega se je izčimil v krogih državnih nepričakovanih konflikt. Sedanja vlada bi rada Chiappea rehabilitirala in mu je ponudila mesto poslanika v Bruslju. Toda Chiappe je izjavil, da tega mesta ne sprejme. Še preden se je našla drugačna rešitev, je Chiappe izjavil zastopnikom tiska da ne reflektira na nobeno drugo mesto kakor na službo policijskega prefekta v Parizu in da se mu more popraviti storjena krivica na ta način, da se postavi na to mesto zopet on.

VSAK DAN ENA

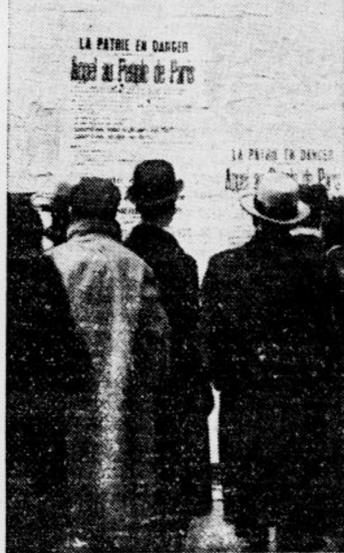
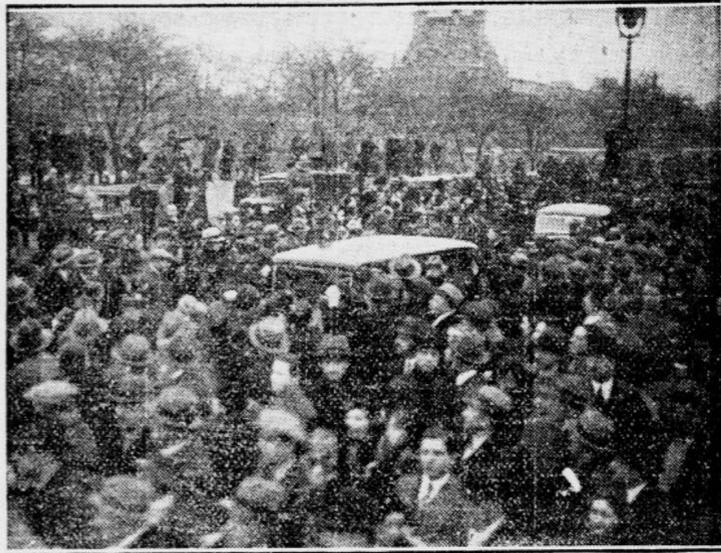
Doumergueja so nekoč vprašali, če ne čuti, da nekateri napetosti med Francijo in Anglijo ne vzmernirajo sveta, češ, da je sporazum med tema dvema velikima demokracijama zapada zid evropskega miru.

Doumergue je odgovoril: »Ne sodite vendar tako, kakor tisti gospod iz Marseillea, ki je bil povabljen k prijateljem in je videl, da pije mož za zajtrk čokolado, njegova žena pa kavo. Tisti gospod iz Marseillea je sklepal po tem, da bosta šla zakonca kmalu narazen. Bilo je namreč tako, da mu je bila prijateljstva žena všeč in jo je hotel sam poročiti... Tako si dajejo marsikateri ljudje upanja, ki se ne bodo nikdar izpolnila.«

ANEKDOTA

Poroka
Moja draga, mala ženica, vedno te bom nosil na rokah!«

Iz težkih dni v Parizu: Policija ščiti Elizejsko palačo pred razburjenimi elementi

Nova vlada: Od leve proti desni v prvi vrsti: Louis Marin, André Tardieu, Gaston Doumergue, Edvard Herriot, Louis Barthou, Adrien Marquet, P. E. Flandin, Albert Sarraut. V drugi vrsti: Germain-Martin, Piétri, Pierre Laval, Queuille, maršal Pétain, H. Chéron, Aimé Berthod, general Denain, William Bertrand, Rivollet, Malarmé in Lucien Lamoureux

S P O R T

Slovensko smučarsko prvenstvo

Naša ekipa si je priborila slovensko prvenstvo v alpski kombinaciji
Podrobnosti o stafetnem teku, o smuku in slalomu

Zakopane, 8. februarja.

Danes so se pričela tekmovanja za slovensko smučarsko prvenstvo, in sicer s stafeto 4x10 km dopoldne in s smukom popoldne. Ker se šteje stafeta h končni klasifikaciji, so postavili vsi trije udeleženi slovenski narodi po eno stafeto. Ob 10. zjutraj je sledil start ob veliki udeležbi gledalcev. Nebo se je polagoma zopet zjasnilo, a ker je bila temperatura dokaj visoka, je bilo takoj jasno, da se bo tekmovalce izvršilo po precej razmočenem snegu. Stafete so startale v naslednjih postavah in vrstnem redu:

Cehoslovaki: Musil, Kučera, Inž. Novak, Kadavy, Šimunek; **Poljaki:** St. Maruszarsz, Orlewicz, Skupien, Broniek, Czen; **Jugoslovenci:** Smolej, Janša, Šramel, Zemva, Knap.

Takoj ob začetku smo Jugoslovenci videli, da se ne bomo mogli držati v vrsti a Cehi in Poljaki. Prvi so že od nekaj absolutno gospodarili na tekah v teku, a drugi so letos tako napredovali pod vodstvom finskega trenerja Taamo Lapalaina, da so celo Cehi imeli respekt pred njimi. Zaradi tega so Cehi tudi zelo »potegnili«. Vsek moč je vedno bolj in bolj izboljševal veliko razdaljo, ki jo je dosegel že prvi Ceh Musil.

Od naših je izredno dobro vozil Smolej, ki je sicer zaostal za Musilom skoraj 6 minut, a vendar držal na isti višini z Maruszarszem. V ostalih delih proge pa smo seveda izgubljali napram Cehom in Poljakom po 3 do 6 minut.

Najboljši čas je dosegel Musil: 44.05, od Poljakov je bil najboljši Czen 46.8, od Jugoslovenov pa Smolej 49.53. Knap je vozil 54.30, Zemva 54.45, Janša 54.52 in Šramel 55.59.

V skupni klasifikaciji stafet je bil placement tale: 1. Cehoslovaki 3:54.05, 360 točk; 2. Poljska 4:04.28, 330.75 točke, 3. Jugoslovani 4:30.01, 264.75 točke.

Veliko razliko je treba pripisati zelo raznovrstnemu snegu na progi. Sneg je bil mestoma zelo južen, v senci popolnoma suh, a v gozdu leden. Dobro mazali je bilo ob takih prilikah zelo težko. Najbolje so imeli prvi, ki je bila temperatura še okoli ničle in sneg zaradi tega zmrznil. Ti so tudi dosegli najboljše čase dneva. — Placement Jugoslovenov je realen, čeprav bi ob boljši maži lahko dosegli skupno za kakih 10 minut boljši čas.

Tekmovalje v smuku

Popoldne ob 13. je sledil start v smuku, za katerega so bili prijavljeni Dečman, Helm, Jakopič, Praček in ker je risel tudi naš izvrstni tekmovalci v smuku Musič Ljuban, ki se je udeležil pred tednom akademskega prvenstva Poljske, so ga naši delegati tu javili za smuk in slalom. Tako so Jugoslovenci nastopili s 5 tekmovalci. Naši fantje so se tukaj izredno dobro obnesli.

Start za smuk je bil na višini približno 2100 m. Proga je bila dolga 3 km z višinsko razliko 850 m. Vodila je po strmi in široki kotanji v dveh vijugah. Pri prvi vijugi so morali tekmovalci pasirati prva vrata. Nato je šla proga v ozkem in položnem zlebu, dolgem približno 400 m, in dalje po dokaj valovitem in razritem terenu ter zavila najo v najbolj strmi del, v ozki zlebi kjer se je morala huda brzina zmanjšati. S tega terena je vodila proga v položnejši drugi zlebi in zavila v zadnji vijugi v strmem smuku k cilju. Teren je bil zaradi male množine snega in hudega vetra dokaj nevaren. Sneg je bil mestoma spihan in zmrznil, mestoma pa globok pršič. Vreme je bilo krasno, samo veter je bil močan. Jugoslovenci tekmovalci so v tej disciplini nastopili precej samozavestno. Je pač to za enkrat edina panoga zimskega sporta, kjer smo dorasli Cehom in Poljakom, če jih že ne prekašamo. Jugoslovenci tekmovalci, vajeni težkih in strmih smukov, so se tu spuščali brez težav in prišli na cilj v dobri kondiciji.

Na startu je bilo 108 tekmovalcev, od katerih se je plasiralo 62, a 9 je bilo diskvalificiranih.

Ko prvi so se plasirali tekmovalci HDW (nemški Cehi), in sicer Franc Kraus v času 2:57. Ti pa ne startajo za slovensko prvenstvo. Najboljši Poljak, ki se klasificira za to prvenstvo, je bil Jablonski, ki je s 3:23 zasedel 5. mesto. Najboljši Ceh Hromadka je s 3:31 zasedel 6. mesto, najboljši Jugoslovenci Musič Ljuban pa s 3:33 7. mesto. Dečman je zasedel s 3:39 11., Praček s 3:42 12. in Helm s 3:46 16. mesto.

Ostali Cehi in Poljaki so zelo zaostali za našimi. Tako se je plasiral izvrstni Stehlik Leoš s 4:19 na 35. mestu. Jakopič je zlomil smučko pred tekom in vozil nato v tekmi s tuji smučki.

V skupni klasifikaciji smo dosegli Jugoslovenci prvo mesto v smuku. Na drugem mestu so Poljaki na tretjem Cehi.

Seveda se računa k temu še slalom, ki bo jutri v petek, h kateremu je pripuščenih prvih 49. Tam upamo, da bodo naši tekmovalci še bolj izboljšali svoj placement ter doprinesli dovolj točk v izravnavo izmed pri stafeti.

Slalom

Zakopane, 9. februarja.

Danes se je nadaljevalo tekmovanje za slovensko prvenstvo, in sicer z drugim delom alpskega tekmovanja — slalom. Že v smuku so se naši tekmovalci plasirali v skupni klasifikaciji na prvo mesto, a vendar je bila potrebna še današnja ostra borba v slalomu, da smo si zagotovili prvo mesto v alpskem tekmovanju za slovensko prvenstvo. Naši fantje so predvsem morali paziti, da obdrže svoja prvi dan pridobljena mesta.

Ponoči je pihala ostra burja, s katero je naletalval suh sneg. Snežilo je vso noč, tako da je zapadlo po kakih 2 mesecih presledka 20 cm suhega snega. Z ozirom na to, da burja zjutraj ni prenehala, se je dalo slutiti, da bo tekmovalje v slalomu zelo moteno. In res, na kraju kjer se je vršil slalom je pihala zelo močna mrzla burja, ki je nosila ogromne oblake snega. Veliko število smučarjev gledalcev je napeto pričakovalo start 40 izbrancev, posebno favoritov nemških Cehov in Jugoslovenov, ki so v teh alpskih disciplinah posebno zasloveli.

Proga je bila dolga približno 1 km z višinsko razliko 200 m v menjajočem terenu.

Tekmovalci so zelo trpeli zaradi močne burje in ostrega mraza.

Ob 12. je bil start. Naši tekmovalci gredo v prvem delu še dokaj nesigurno z ozirom na ledenost proge. Naš najboljši tekmovalci Heim se je v prvem delu plasiral z 1:40.1 na 6. mesto.

V drugem delu pa se je situacija zelo izpremenila. Naši vozijo mnogo bolje, zlasti Heim, ki doseže z 1:06.1 tudi najboljši čas dneva, kar ga tudi postavi v skupni klasifikaciji v slalomu na prvo mesto s časom 2:46.2, pred najboljšim nemškim Cehom Bräthom, ki je dosegel skupni čas 2:53.7.

Zmaga našega tekmovalca je zelo odjeknila med sportnim svetom, ki je zbran v Zakopanih. To je pač prva zmaga Jugoslovenov na mednarodnih smučarskih tekmah v inozemstvu. Heim je vozil izvrstno ter zadivil zlasti v drugem delu slaloma vse navzoče.

Tudi ostali naši trije tekmovalci so se dobro plasirali. Praček je s 3:17.9 prišel na 10., Musič s 3:32.1 na 13. in Dečman s 3:54.3 na 16. mesto. Plasirali so se torej pred zastopniki Poljske in Cehoslovake ter si s temi časi tudi pridobili prvenstvo v kombinaciji slaloma in smuka za slovensko prvenstvo. Letošnji trener Stehlik se je plasiral s časom 4:28.9 šele na 23. mestu. Jugoslovenci so se izredno postavili in zaslužijo vse priznanje.

Za tek na 18 km so bili naši izbranci takole: Knap 6, Zemva 18, Šramel 23, Smolej 44, Jakopič 58, Dečman 72, Janša 151.

Jugoslovani: Primorje. K poročilu o tej tekmi v ponedeljskem »Jutru« je treba pripomniti, da je prvi vol za Primorje zabil Bertonec Pepček.

Celjski nosomet. V nedeljo dopoldne je bila na zasneženi Glaziji v Celju odigrana prijateljska nogometna tekma med SK Celcem in SK Trbovljam, v kateri so Celjani zasluženo zmagali v razmerju 10 : 0 (3 : 0). Celjani so nudili dobro kombinacijsko igro in so bili vse čas v premoči, četudi so nastopili z nekaterimi rezervami in samo z 10 igralci. Gostje so igrali zadovoljivo, a so bili neodločni pred golom. Sodi je g. Ochs objektivno.

Službeno iz LNP (Kazenski odbor). Suspendirajo se po § 55. kaz. prav., ker niso prišli k zaslišanju: Sagadin Milan, (Korotan, Ljubljana), Uršič Franc in Pavšek Maks (oba Korotan, Ljubljana) in Ceglar Franc (Slovan).

SKT Tržič razpisuje medklubsko alpsko tekmo v smuku za prehodni pokal tvrdke »Glanzmann in Gassner«, ki bo 18. t. m. na Zelenici. Start ob 14. na sedlu, cilj pri »Cestariju«. Tekmovalje se vrši po pravilniku za tekme JZSS, ter je dovoljena udeležba vsem verificiranim tekmovalcem našega saveza. Tekmuje se v smuku in se ocenjuje posamezna moštva po časih 1., 2. in 3. tekmovalca. Moštvo, ki doseže najboljši čas po svojih prvih treh tekmovalcih, dobi v last prehodni pokal tvrdke »Glanzmann in Gassner«. Pokal je prehodni in postane lastnik njega klub, katerega moštvo si je priborilo prvo mesto. Da pride pokal v trajno last, mora klub zmagati 3 krat po vrsti ali pa 5 krat v presledkih. V slučaju protesta mora reklamant položiti kavgijo 30 Din, katera se mu v pozitivnem slučaju vrne, sicer pa zapade v korist SKT. Vsek klub mora prijaviti svoje tekmovalce na predpisanih saveznihih prijavnih, katero mora podpisati lastnoročno vsak tekmovalci. Te prijave je poslati najkas-

neje do 17. t. m. na naslov prireditelja ter se naknadne prijave ne bodo upoštevale. Zrebanje bo 18. t. m. v koči na Zelenici ob 10. dopoldne. Objava rezultatov ob 18. uri v Tržiču v prostorih hotela »Lončar«. Nov smučarski klub. V Višnji gori se je v nedeljo ustanovil smučarski klub polž, ki bo delal na čim večjem razvoju smučarstva na Dolenjskem. Predseduje mu g. Ivan Pakiž.

Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani. Letošnji občni zbor se bo vršil v petek dne 2. marca 1934 ob pol 18. v dvorani Kmetijske družbe za Slovenijo, Novi trg z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo izvršilnega odbora, 2. poročilo blagajnika, 3. volitve odbornikov ter 4. slučajnosti.

Letni redni občni zbor SK Mure v Murski Soboti bo z običajnim dnevnim redom 7. marca ob 20. v klubovem lokalu. (Posebna soba gostilne Turk).

ASK Primorje, nogometna sekcija. Danes ob 15.30 obvezen trening juniorjev, ob 17. trening liginega moštva in I. skupine. Ob 18.30 sestanek odbornikov, Erman naj pride sigurno!

ASK Primorje (kolesarska sekcija). V četrtek ob 20. v Delavski zbornici seja. Pridejo naj Svete, Grabec, Kosmina, Zernjal O., Krušič Vrhovnik, Gregorič, Dekleva, Vinick, Kmetič, Okroglič, Starman in ostali odborniki.

SK Ilirija. Današnja načelstvena seja odpade. — (Plavalna sekcija). Seja ožjega odbora danes ob 18.30 v klubski sobi kavarne Evropa.

ZSK Hermes (Nogometna sekcija). Danes ob 19.15 v telovadnici učiteljskega strogo obvezen trening vseh igralcev. Priti morajo zlasti Glavič, Primar, Kretič, Kovažič, Košenina, Franetič.

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER

postrezi s pristnim

BERMET - VINOM

Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri

MARINKOV, SREMSKI KARILOVCI

Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Dobro vpeljanega mlajšega

potnika

za dravsko banovino, strokovnjaka v kavi in dobrega prodajalca iščemo za takojšnji nastop proti mesečni plači in dnevnici. Ponudbe s popisom dosedanjega službovanja in sliko na oel od Jutra pod Pražarna

Komfortno

stanovanje

v sredini mesta, v III. nadstropju, obstoječe iz 5 sob, poselske sobe, kopalnice in drugih pritliklin se odda 1. maja.

Naslov v ogl. odd. »Jutra«

1577

Vsled preselitve trgovine

Velika odprodaja blaga po znatno znižanih cenah pri

Stanko Florjančič

železnina

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35

Gospodinj, ne zamudite ugodne prilike!

TISKOVNA ZADRUGA V LJUBLJANI

izda v letu 1934/1935 naslednje knjižne zbirke:

I. Ljudski roman.

1. Aleksander Dumas sin: Dama s kamelijami. (Prevel Boris Rihteršič.) Izide za Veliko noč.
2. Gunnar Gunnarson: Ljudje na Borgu. Islandski kmečki roman. (Prevel Juš Kozak.) Izide v jeseni.

Obseg obeh knjig okoli 800 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 10.50, v platnu po Din 12.50, v polusnju po Din 15.50 mesečno (12 obrokov).

II. Mojstri in sodobniki.

1. André Gide: Vatikanske ječe. (Prevel dr. Anton Ocvirk.) Izide konec junija.
2. Ivan Olbracht: Hajduk Nikola Suhaj. (Prevel B. Borko.) Izide februarja 1935.

Obseg obeh knjig okoli 560 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 6.50, v platnu po Din 8.50, v polusnju po Din 11.50 mesečno (12 obrokov).

III. Slovenski pisatelji.

Zbrano delo dr. Franceta Prešerna v redakciji univ. profesorja dr. Frana Kidriča (v dveh knjigah). Izide pred Novim letom 1935.

Obseg obeh knjig okoli 800 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 12.50, v platnu po Din 14.50, v polusnju po Din 15.50 mesečno (12 obrokov).

IV. Slovenske poti.

1. Mile Klopčič: Pesmi. (Z litografijami Franceta Miheliča.) Izide v juniju 1934.
2. Prof. dr. Alfred Šerko: O psihoanalizi. Izide v novembru 1934.

Obseg obeh knjig okoli 200 strani. Naročnina za obe knjigi, kartonirani, v 12 mesečnih obrokih po Din 4.—

V. Mladinska knjiga.

František Langer: Pes druge čete. (Prevel prof. Pavel Holecček.) Izide za Miklavža 1934.

Obseg knjige okoli 300 strani. Naročnina broš. knjige po Din 3.50, v platnu vezane po Din 4.50 mesečno (12 obrokov).

Cene te knjige veljajo le za naročnike kake druge zgoraj navedene knjižne zbirke.

POSEBNE UGODNOSTI:

1. Naročnikom vseh petih zbirk nudimo plačevanje po znižanih dvanajstih mesečnih obrokih

za broširane izdaje po . . . Din 34.— za v platno vezane po . . . „ 40.— za v polusnje vezane po . . . „ 47.—

2. Ako se naročite skupaj na tri zbirke izmed zbirk I.—V., dobite slovensko leposlovno revijo »Ljubljanski Zvon« po znižani ceni Din 8.— mesečno.

3. Kdor pridobi 5 novih naročnikov za »Ljubljanski Zvon« s plačano celoletno

naročnino po Din 120.— (plačljivo tudi v obrokih), dobi »Ljubljanski Zvon« za leto 1934, brezplačno.

4. Obroki so plačljivi od 1. marca 1934 do 28. februarja 1935. Založba si pridržuje lastninsko pravico do knjig, dokler ni letna naročnina poravnana.

5. Vsek naročnik, ki je naročen na eno teh zbirk, dobi 15%, na dve zbirki 20%, in na tri 25% popusta pri vseh knjigah, ki so izšle v naši založbi. (Izvezete so le šolske knjige in zbirke.)

Z našo letošnjo prvovrstno izbiro lepih knjig bomo prav gotovo zadovoljili vse naše dosedanje in nove naročnike, ki jih vabimo v krog ljubiteljev naših zbirk, katere smo izdali n o pocenili. Vabimo vse prijatelje lepe knjige, da naročajo in razširjajo naše zbirke, kakor tudi našo slovensko leposlovno revijo »Ljubljanski Zvon«.

Naročite pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Dalmatinova ulica 10.

ZAHVALA

Za obile izraze sočutja ob bridki in nagli izgubi naše dobre mame, tašče in babice, gospe

Marije Gomzi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Posebno zahvalo pa izrekamo g. dr. Hrovatu za zdravniško pomoč, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so blagopokojnico v veličastnem sprevodu spremlili na njeni zadnji poti, zlasti prečastiti duhovščini, Citalnici, Ciril-Methodovi družbi, Sokolu in gasilski četi, zastopnikom uradov ter pevskeemu zboru in njega dirigentu za ganljive žalostinke. Vsem in vsakomur še enkrat iskren: Bog plačaj!

Ormož, 12. februarja 1934.

1905

Zalujoči ostali.

MANUFAKTURA

Na pepelnico pri Slamiču

slanikova pojedina

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo

LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 29 (v hiši Gosp. zveze)

Prodaja tudi na hranilne knjižice članic Zadrugne zveze, Ljubljana.

Najboljši liker za želoдец je

Zdravnik želoдец

ki krepi in zdravi

ŽELODEC

edini proizvajalec

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII

Na pepelnico pri Slamiču

slanikova pojedina

ali preganjanje „mačka na Slamičev način!

Zapustila nas je za vedno po dolgem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere naša preljubljena soproga, mati, sestra, svakinja, gospa

IVANKA BENKO

učiteljeva soproga

Pogreb bo v torek, dne 13. februarja, ob 16. ur iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Laško, dne 12. februarja 1934.

BENKO VEKOSLAV, soproga; STANKO, abs. ing. sin; OLGA, PAVLA, IDA, sestre; KURINČIČ FRAN, DR. PAVLIN, GRUNHARD PAVEL, svaki.

1903

Zalujoči ostali.

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega predobrega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Franca Čuka

upokojenega rudniškega delovodje

smo dolžni zahvalo vsem, ki so nam ob teh težkih urah stali ob strani. Posebno gore naša zahvala g. dr. Zarniku za ves trud v boleznih, č. duhovščini, rudniškemu ravnatelju g. inž. Biskupskiju za podaritev venca in spremstvo, višjemu inšpektorju inž. Laporniku, strojnemu obratovodji inž. Satarju, vsem nameščencem rudnika, zastopnikom občine, učitelstvu, gremiju trgovcev, pevskeemu društvu »Loški glase« za ganljive žalostinke, rudniški godbi in sploh vsem znancem in prijateljem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zagorje, dne 12. februarja 1934.

Zalujoči ostali.

1900

ZAHVALA

Potrji globoke žalosti naznanjamo pretužno vest vsem prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena hčerka, sestra, teta, gospodična

Mihaela Rebolj

v starosti 28 let, previdna s tolažili sv. vere, v nedeljo, dne 11. februarja, ob 6. uri zvečer Bogu vdano preminula.

Truplo pokojnice se prepelje iz državne splošne bolnice v Ljubljani v Trzin, kjer se bo vršil pogreb v sredo, dne 14. februarja, ob 10. uri dopoldne na pokopališče v Mengeš.

12. februarja 1934.

Zalujoče rodbine:

Rebolj, Ambrožič, Marin, Perne.

Zalujoči ostali.

1905

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Rad bi govoril z vami,« je nadaljeval Kettering. »Kdo ve, kdaj bo spet prilika. Ljudjelušja, da sem umoril svojo ženo. Prosim, ne segajte mi v besedo. Seveda je to nezmišljeno. Pomolčaj je in nato z odločnejšim glasom nadaljeval. »Na policiji sem se moral kakopak delati, kakor da sem vsaj na pol spodoben človek, človek z moralnimi pomisleki. Pred vami mi ni treba igrati komedije. Že od kraja sem imel namen, da se oženim na denar. S tem namenom sem se prvokrat sešel z Rutho van Aldinovo. Takrat je bila podobna nežni madoni, in jaz — nu da, seveda sem imel vse mogoče dobre namene, le to je, da je kmalu prišlo razočaranje. Ko se je moja žena poročila z menoj, je ljubila drugega. Do mene ji ni bilo nikoli nič. O, saj se ne pritožujem, kupčija je bila poštona, kar se le da. Ona me je vzela zaradi mojega bodočega naslova, jaz pa njo zaradi njenega denarja. Vse bi bilo šlo še nekam po sreči, da ni bilo v njenih žilah tiste vrazje ameriške krvi. Deveta skrb sem ji bil in laniški sneg, a vendar je terta, naj ji vse noči in vse dni igram galantnega kavalirja. Spet in spet mi je brusila v obraz, da me je kupila in da sem njena last. Posledica je bila ta, da sem se res grdo vedel proti njej. Moja tast vam je gotovo povedal — in prav ima. Ko je Ruth umrla, sem stal na robu propasti.« Nelohite se je zasmel. »Pa kdo ne bi stal na robu propasti, ako ima posla z Rufom van Aldinom.

»In potem?« je tiho vprašala Katarina.
Derek je skomignil z rameni. »Potem so jo umorili. Baš v pravem trenutku.«

Rezko se je zagrohotal. Njegov smeh je zbudil Katarino v srce. Zdrznila se je.

»Neokusno, jelite, da tako govorim?« je Derek nadaljeval. »Res je pa vendar. In zdaj se vam izpovem še nečesa. Od tistega trenutka, ko sem vas prvič videl, sem vedel, da ste zame odina ženska na svetu. In — bal sem se vas. Bal sem se, da mi ne bi prinesli nesreče.«

»Nesreče?«
»Zakaj ste s takim čunim glasom ponovili to besedo?«
»Mislija sem na nekaj, kar sem danes slišala.«

Derek se je zarezal. »Neznansko dosti reči pripovedujejo o meni, in večina jih je resničnih. Vse svoje življenje sem igral hazard — ne samo za kvartaško mizo. Ne maram se delati boljšega, kakor sem. A na vse, kar mi je svetega, se vam kolnem, da nisem umoril svoje žene!«

Vzlic njihovi resnobi je bilo v teh besedah vendar nekaj teatralnega. Katarin pogled se je neeverno upiral vanj. Derek je to opazil in nadaljeval:

»Seveda, ondan sem se zlagal. Bil sem v ženinem oddelku.« Premolknil je. »Razumeli boste, da sem nekoliko — volunil za svojo ženo. Med vožnjo sem se ji skrivaj, Mirelle mi je bila povedala, da se misli v Parizu sniti z grofom de la Roche. To se pa očitvidno ni zgodilo. Nekakšen sram se me je polastil. In zdajci me je obšla misel, da bi se kar pri tisti priči pomenil z njo o vsem. Odprl sem vrata in vstopil.«

»In potem?« je tiho vprašala Katarina.
»Ruth je spala. Njen obraz je bil obrnjen v steno. Seveda bi jo bil lahko zbudil. A zdajci me je minilo veselje — nemara da tudi pogum. Ali sva si imela še kaj povedati, česar si ne bi bila povedala

že Bog ve kolikokrat? Tako mirno je ležala. Tiho, na vso moč tiho sem zapustil oddelek.«

»Zakaj potem na policiji niste povedali resnice?«

»Ker nisem popolnoma neumen. Že od začetka mi je bilo jasno, da ne bo padel sum na nikogar drugega kakor name. Če bi bil priznal, da sem bil v njenem oddelku in to baš preden je bila umorjena, bi si bil s tem sam položil zanko okoli vratu.«

»Razumem.«

Ali je res razumela? Sama ni vedela. Čutila je, da jo v Dereku nekaj miče kakor magnetna sila, a nekaj v njeni notranjosti jo je odbijalo od njega...

»Priznal sem vam, da vas ljubim, Katarina! In vi — ali vam res ni nič do mene?«

»Sama — ne vem.«

Pogledala je okoli sebe, kakor da bi iskala pomoči. Rahla rdečica ji je šinila v obraz, ko je zagledala visokega, vitkega moža, ki je rahlo šepaje prihajal proti njej — majorja Knightona.

Pozdravila ga je s čuvstvom olajšanja in s toploto, ki se je sama ni zavedala.

Derek je vstal. Njegov obraz je bil mračen, a glas mu je zvenel iahkomiselno in posmehljivo kakor zmerom.

»Lady Tamplinova poizkuša srečo za igralno mizo,« je dejal.

»Moram ji iti drugovat. Moj sistem je nezmohtiv — ali vsaj skoraj nezmohtiv.«

Naglo se je obrnil in ju pustil sama. Katarina je spet sedla. Srce ji je pravkar še burno in neenakomerno utripalo; zdaj, ko je sedel ta mirni, skoraj plahi mož zraven nje, je pa čutila, da se ji vrača oblast nad seboj.

RADIO NARODU!

Mi gremo še en korak dalje na pot k populariziranju radija.

VSAKDO NAJ POSLUŠA RADIO.

Naš Jadran prejemnik stavimo po Din 85,- mesečno na razpolago.

NAJVEČJA RADIOINDUSTRIJA SVETA

PHILIPS RADIO

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapitalk«, »V najem«, »Posesta«, »Lokali«, »Stanovalnja oddaja«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzka ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakmah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem z naročilom.

Sluzbo dobi

Vsaka beseda 50 par. za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Drogerista (inj)

dobro izvedena, majhno mesto sprejme drogerijo. — Perfektno obdelanje stov, in nemškega jezika pogoj. Poudarjeva se točniti navedeni švedenjski stov ter svetovnem plače, pri čemer je vpslati vsa obvezja in stanovanje v hiši. Je postati na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Mrežo na detelje«. 3850-1

Pekovski pomočnik

dobro steno službo. Skupaj sva in namizne kruha ima prednost. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Peka«. 3870-1

Sluzkinja

svadbo in prazno. vajeno kuhinje, sprejemni takol. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3870-2

Sluzkinja

prilika, postojna, skromna. Daje in nemška, vajena dela v boljšem stanovanju. Ki zna samostojno kuhati in ima veselje do otrok, dobi službo v Ljubljani ulici 25/I. Zvečer. 389-2-1

Laborator konditor

potrebni, se takol sprejme. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Sposobnost«. 3882-1

Kroj pomočnika

dobro izvedena v vsakem delu, takol sprejme Anton Medvedski, Kravsko, Trbovlje L. 3863-1

Moški

Ki polži 1—300 Din kavala proti jamstvu, dobi takol službo. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod »Sluzba«. 3881-1

Vajenci-ke

Trgovsko učenko

postojni staršev in s potrebnimi šolskimi izobrazbo — sprejemni em takol z več otroki. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 3878-4-4

Pouk

beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (2)

Romanist

dobro in postojna, skromna. Daje in nemška, vajena dela v boljšem stanovanju. Ki zna samostojno kuhati in ima veselje do otrok, dobi službo v Ljubljani ulici 25/I. Zvečer. 389-2-1

Nižešolcu

svadbo in prazno. vajeno kuhinje, sprejemni takol. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3870-2

Laborator konditor

potrebni, se takol sprejme. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Sposobnost«. 3882-1

Dekle

pošteno in prdno, steno 27 let. Zeli premeniti službo k dobri službi. Va o do 6 mesecih. Originalna, lahka in zanimiva metoda Predavanja v latinščini. Mesecni strošek samo 30 Din. Prosimo in nekakšno predavanje vpslati bovskega Dopsna škola stranih jezika »Perfekte«, Beograd, prednase 357. 3841-4

Prvovrsten kuhar

želi premeniti mesto. Gre za steno ali tudi za steno. Event. tudi v menzo. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Kuhar«. 3300-2

Sluzkinja

prilika in postojna. Ni nala premeniti službo. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Boljša mesto«. 3847-3

Pošten mladenič

24 let star, 380 mese enega kakega ali drugega. Naslov vpslati bovskega »Jutra«. 3846-2

Vrtnar

zamekli, 37 let star, dobro verziran v stroki, isee za takol službo. — R. Vokal, Karlovec, Rijeka cesta 41. 3832-2

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Njivo

3000 m² velike kupin v Dargjah, ali v okolici St. Vida. Poudarjeva se na volodno ceno na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »St. 12«. 3862-20

Hiša, hlev vrt

in okrog 2 arala njiv. Je poeste rokne nastojav v Zg. Kralju, obk. D. M. P. V. V. Poasleje v gradilni št. Merelina, Zg. Kečelj — pošta D. M. v Polju. Pri vsakem vpisovanju priloge znamka za odgovor. 3875-20

Vogalno parcelo

300 m² velike, prodam v Leveči ulici. Dopije na oglašni oddelku »Jutra« pod »Izredna prilika«. 3863-20

Prodaj

Oglasi trg. značaja za do 1 Din beseda; ali za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa do beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Čevljarji!

Kompletno orodje poceni prodaj. Dopije na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Čevljarji«. 3830-6

Lesenec za jedilnico in velik nov šah

prodaj. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 3835-6

Promet

osredotočena za na kup in prodajo dobro obravnavanih predmetov. Ljubljana. Napoleonov trg 7, ugodno prodaja. — Stroje, šivalne, pogrezilive in navadne krojaške, čevljarke, entel navadni, »spicjalni« — motor in pletilni, gumbniške, tamburir, azur krznarskega, stroj za lute, za odeje kompletne stroje za tovarno rokavice, razmnožitni stroj (Lichtpausenapparat), poljedelske aparat za truno ondula laetio, clograf Petline pisalne stroje. Poplitivo, spalnico, jedilnicke spremljico, kopalnico kompletno opremo za dve pisalni, za brivnico, isto posameznice Glasbila: pianine, Klavirje, citre, violine, gramofone, radio aparate, Avtomobile, motorne kolese kolese, drsalke otroške vozilke, fo aparat, avtomatizirane tehniko in decimetri.

Pisalna miza

svadbo in prazno. vajeno kuhinje, sprejemni takol. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3850-20

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (2-3-4)

Opremljeno sobo

steno in postojna, skromna. Daje in nemška, vajena dela v boljšem stanovanju. Ki zna samostojno kuhati in ima veselje do otrok, dobi službo v Ljubljani ulici 25/I. Zvečer. 389-2-1

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (2-3-4)

Solnčno stanovanje

2-sobno, z vsem komfortom, v bližini dramskega gledališa, za naj 100 par. Poudarjeva se na oglašni oddelku »Jutra« pod »Točen plačnik 100«. 3835-21a

Mirna stranka

isše onaj dočasno stanovanje. Poudarjeva se oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Za naroco«. 3863-21a

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (3)

Stirisob. stanovanje

ki se uporablja tudi za pisarno, odano takol ali z marcem. Ogled med 9. in 12. na Aleksandrovi cesti št. 51 dečno. 3779-21

Enosob. stanovanje

v centru mesta poceni prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3890-21

Stirisob. stanovanje

lepo in solnčno, z 3 bal konoma, v I. nadstropju, v bližini opere oddam s 1. majem Reflektant naj se pisarno izrae na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Solnčno stanovanje«. 3841-21

Trisob. stanovanja

oddam. Poltize se pri A. Mengenthaler, Moste, Zaloška cesta. 3848-2

Stanovanje

2 sob. kuhinja za priložnost oddam v Ljubljani. Vsaka pov. oglašni oddelku »Jutra«. 3842-21

Petsob. stanovanje

oddam s majem oddam po premetni ceni v Ljubljani. Kraljeva Petra 3845-21

Enosob. stanovanje

solnčno in svadno, oddam s 1. majem na Bleiweisovi cesti 9/II. 3860-21

Dvosob. stanovanje

lepo in solnčno, po pogodbi ceni oddam, steno in svadno stanovanje. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 3880-21

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo

steno in postojna, skromna. Daje in nemška, vajena dela v boljšem stanovanju. Ki zna samostojno kuhati in ima veselje do otrok, dobi službo v Ljubljani ulici 25/I. Zvečer. 389-2-1

Majhno sobico

opremljeno oddam takol ali s 1. marcem v Trzinu, v ulici 2, vsako priloge levo. 3840-23

Elegantno spalnico

v centru mesta oddam za kolektiva. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 3754-23

Opremljeno sobo

mirno, svetlo in čisto, poceni oddam solnčni sobi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3858-23

S I. marcem

opremljeno sobo s 1. marcem v Trzinu, v ulici 2, vsako priloge levo. 3840-23

Opremljeno sobo

mirno, svetlo in čisto, poceni oddam solnčni sobi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3858-23

Sobico

oddam v vso noč. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3853-23

Separirano sobo

solnčno, a sponorbo kuhinje, v centru mesta oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3864-23

Solnčno sobo

lepo in solnčno čisto, a posebnim vzhodom, v centru mesta oddam s postojbo in elektriko za 350 Din. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3872-23

Mesečno sobo

čisto, z vsem komfortom oddam gospodu za 350 Din v Kolesarjevi ulici 28/II. dečno. Ogledati med 2. in 5. uro. 3878-23

Separirano sobo

(za 2 osebi) takol oddam na Sr. Petra cesti 62/I. 3886-23

Opremljeno sobo

čisto, postojna, s 1.4 in 2. dnevno oddam v Zibortovi ulici št. 23, pri generalnem kolodvoru. 3896-23

Prazno sobo

svadbo in prazno. vajeno kuhinje, sprejemni takol. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3865-23

Kampa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (18)

Dance preier

»Majarončuka« pustna zabava s plesom. Vstopnine ni! Priporoča se Grmek. 3845-18

Danes vsi na zabavo k Lasanu v Šiški

v gostilno »Dalmatinka«. Dobra pijača dalmatinskega izvora. — Priporoča se Lasan Ivan. 3894-18

Ženitve

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (25)

Poznanstvo

za svadbo udavodu pod dikteljom obavlja brezplačno Daruvarčan. Daruvar. Pokalite svoje zahtevje i post. marko Postojna, od mirna muškero ne plate. 3847-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Pianino

kritične strune, ugodno na prodaj. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 3874-26

Črni pianino

krašen, poceni napredaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3851-26

Svarim

pred nakupom vpslati knjižico Meeste harmonice Ljubljanske št. 1918, na ime Ana Gorisek, ker mi je bila vzeta. Janaršek Ivanca, Zg. Šiška, Celovška c. št. 253. 3874-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK Rohorjeva ul št 5

VATO

v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik! ARBEITER Maribor 9965

NATANČNO IN JASNO SE VIDI

na vse strani samo s pomočjo

ZEISS

PUNKTALNIH NA OČAL

veled njihovega posebnega načina brušenja. Kvaliteta brezprimerena. V izloži optične vidite, če ima znamko Zeiss-Punktal. Teleskopi in poljske lupine s 4.9. se dobi brezplačno pri Carl Zeiss, Jena — ali M. Pavlovič, generalni zastopnik za Jugoslavijo, Beograd, M. Draškovića (Sremska) 9, post. prednase 411. — Tel. 28-5-00.

Inserirajte v „JUTRO“

Grejice Davorin Kavcien Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezersek. Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. Vsi v Ljubljani